

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ

ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ

ಕಲಿಕಾಫಲ ಆಧಾರಿತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಪ್ರಶ್ನೆಕೋರಿ

Learning outcomes Based Assessment (LBA) Question Bank

2026-27

ವಿಷಯ: ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ

ತರಗತಿ: 8

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಇಲಾಖೆ,

ಬನಶಂಕರಿ 3ನೇ ಹಂತ, ಬೆಂಗಳೂರು-560085

ಮತ್ತು

ಜಿಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ	
ಶ್ರೀಮತಿ. ವಿ. ರಶ್ಮಿ ಮಹೇಶ್. ಭಾ.ಆ.ಸೇ ಅಪರ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು, ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷರತಾ ಇಲಾಖೆ	
ಶ್ರೀಮತಿ. ಡಾ. ಕೆ. ವಿದ್ಯಾಕುಮಾರಿ, ಭಾ.ಆ.ಸೇ ರಾಜ್ಯ ಯೋಜನಾ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಸಮಗ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕರ್ನಾಟಕ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಶ್ರೀಮತಿ ಅನಿತಾ ನಾಜರೆ ನಿರ್ದೇಶಕರು, DSERT, ಬೆಂಗಳೂರು
ಡಯಟ್ ಸಹಕಾರ	
ಶ್ರೀ ಹೆಚ್ ಆರ್ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು (ಅಭಿವೃದ್ಧಿ) ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರು ಡಯಟ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶ್ರೀಮತಿ ಶಶಿಕಲಾ ಬಿ ಹೆಚ್ ನೋಡಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಹಿರಿಯ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಡಯಟ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗ
ಶ್ರೀ ಹೂವಣ್ಣ ಹೆಚ್ ಬಿ ಮೆಂಟರ್ ಹಾಗೂ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಡಯಟ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗ	ಶ್ರೀ ಕುಮಾರಪ್ಪ ಬಿ ಮೆಂಟರ್ ಹಾಗೂ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಡಯಟ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗ
ಸಂಯೋಜನೆ	
ಶ್ರೀಮತಿ ರಾಧಾ. P ಹಿರಿಯ ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, DSERT, ಬೆಂಗಳೂರು	ಶ್ರೀ ಡಾ. ಜಿ. ವಿ. ಹರಿಪ್ರಸಾದ್ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು DSERT ಬೆಂಗಳೂರು
ರಚನಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ತಂಡ	ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ತಂಡ
1. ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ.ಎಸ್ ಸ. ಶಿ ಜಿ.ಪಿ.ಯು.ಸಿ (ಪ್ರೌ.ವಿ) ಈಸೂರು, ತಾ : ಶಿಕಾರಿಪುರ 2. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನ ಎಲ್ ಸ. ಶಿ ಜಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್ ಮಂಡಘಟ್ಟ ತಾ :ಶಿವಮೊಗ್ಗ 3. ಶ್ರೀ ಸುರೇಂದ್ರ ಎಂ ಜಿ. ಸ. ಶಿ ಜಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್ ಜಯನಗರ ತಾ: ಹೊಸನಗರ 4. ಶ್ರೀಮತಿ ರಜನಿ ಎನ್ ಸ. ಶಿ ಜಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್ ಕೋಡ್ಲು ತಾ:ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ 5. ಶ್ರೀಮತಿ ಸವಿತ ಎಂ.ಆರ್ ಸ. ಶಿ ಜಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್ ನಗರ ತಾ:ಹೊಸನಗರ 6. ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಸ. ಶಿ ಜಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್ ಶೆಟ್ಟಿಕೆರೆ ತಾ: ಶಿವಮೊಗ್ಗ	7. ನವೀನ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ.ಎಸ್ ಸ. ಶಿ ಜಿ.ಪಿ.ಯು.ಸಿ (ಪ್ರೌ.ವಿ) ಈಸೂರು, ಶಿಕಾರಿಪುರ 8. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನ ಎಲ್ ಸ. ಶಿ ಜಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್ ಮಂಡಘಟ್ಟ ತಾ :ಶಿವಮೊಗ್ಗ 9. ಶ್ರೀಮತಿ ರಜನಿ ಎನ್ ಸ. ಶಿ ಜಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್ ಕೋಡ್ಲು ತಾ:ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ 10. ಶ್ರೀ ಶಿವಕುಮಾರ್ ಸ. ಶಿ ಜಿ.ಹೆಚ್.ಎಸ್ ಶೆಟ್ಟಿಕೆರೆ ತಾ: ಶಿವಮೊಗ್ಗ
ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು	ಪರಿಶೀಲಕರು
ಶ್ರೀ ವೇಣುಗೋಪಾಲ್. ಸ.ಶಿ ಕೆ ಪಿ ಎಸ್. ಜಯನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು	ಶ್ರೀ ಶೇಖರಪ್ಪ. ಪಿ ಸ.ಶಿ ಜಿ.ಪಿ.ಯು.ಸಿ (ಪ್ರೌ.ವಿ) ಬರೂರು, ಸಾಗರ ತಾ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಕಲಿಕೆಯ ಪಯಣಕ್ಕೆ ದಾರಿದೀಪ - ಕಲಿಕಾಫಲ ಆಧಾರಿತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಪ್ರಶ್ನಿಕೋರಿ (LBA)

ಪ್ರೀತಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರೇ,

ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬುದು ಕೇವಲ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಅಕ್ಷರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಿಂತನೆ, ಗ್ರಹಿಕೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಜೀವನ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಲಿಕೆಯ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ದಾರಿದೀಪವಾಗಿದ್ದು, ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಅನಾವರಣಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹತ್ವದ ಆಶಯವನ್ನು ಮನಗಂಡು, 2025-26 ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಾರಾಧಾರಿತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಪ್ರಶ್ನಿಕೋರಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ದೃಢೀಕರಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ರೂಪಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಸಿದ್ಧಗೊಂಡ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ದೊರೆತ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ಪಂದನೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದೆ.

2026-27 ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಉಪಕ್ರಮವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿ, ಸರಳವಾಗಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉನ್ನತೀಕರಿಸಿ, ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ "ಕಲಿಕಾಫಲ ಆಧಾರಿತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಪ್ರಶ್ನಿಕೋರಿ" ಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನಿಕೋರಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಧ್ಯಾಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯದ ಆಳವಾದ ಗ್ರಹಿಕೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ಅನ್ವಯಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಕೌಶಲಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನಿಕೋರಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ, ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಂತ-ಹಂತವಾಗಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ (CCE) ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಸಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಹಾರೈಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ನೀಡಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಪರಿಶೀಲಕರು, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಪ್ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ,

ಜ್ಞಾನವೇ ನಿಮ್ಮ ಅತ್ಯಮೂಲ್ಯ ಸಂಪತ್ತು. ನಿರಂತರ ಅಧ್ಯಯನ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ಶಿಸ್ತು ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ರಮವೇ ಯಶಸ್ಸಿನ ಭದ್ರ ಅಡಿಪಾಯಗಳು. ಈ ಕಲಿಕಾಫಲ ಆಧಾರಿತ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ ಪ್ರಶ್ನಿಕೋರಿ ನಿಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಯ ಪಯಣದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದ ಗೆಲೆಯನಾಗಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲಿಕಾ ಫಲವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ತಲುಪಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗಲಿ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಆಶಯ. ನಿಮ್ಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಯಣವು ಸದಾ ಯಶಸ್ಸಿನಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸಲಿ. ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹೃತ್ತೂರ್ವಕ ಶುಭಾಶಯಗಳು. **ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕೆ, ಉಜ್ವಲ ಭವಿಷ್ಯ** ನಿಮ್ಮದಾಗಲಿ.

ನಿರ್ದೇಶಕರು,
ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ

1. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲಗಳು/ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ, ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಗುರುತಿಸುವ ಆಲೋಚನಾ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತವೆ.
2. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಘಟಕದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕಾಫಲ ಆಧಾರಿಸಿ ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಲಿಕಾಫಲಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವುದು.
3. ಕೇವಲ ಕಂಠಪಾಠಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡದೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿದ್ದು, ಶಿಕ್ಷಕರು ತಮ್ಮ ತರಗತಿಯ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬಳಸುವುದು.
4. ಇತಿಹಾಸ, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ಭೂಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕಾಫಲಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸಮಾನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕು.
5. ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಇತಿಹಾಸ ವಿಭಾಗಗಳ ನಕ್ಷೆ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ, ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ಕಾಲಾವಧಿ ಆಧಾರಿತ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುವುದು.
6. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೋರಿಯನ್ನು ತರಗತಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಜೊತೆಗೆ ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು, LBA, ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ, ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಾಂಕನ, CCE ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬಳಸುವುದು.
7. ತರಗತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಭಿನ್ನ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸುಲಭ, ಸಾಧಾರಣ ಮತ್ತು ಕಠಿಣ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ನೀಡುವುದು.
8. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೋರಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಗುಂಪು ಚರ್ಚೆ ಹಾಗೂ ಸಹಪಾಠಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.
9. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವ ಕಲಿಕಾಫಲ ತಲುಪುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಸೂಕ್ತ ಯೋಜಿತ ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ನಡೆಸುವುದು.
10. ದೈನಂದಿನ ಗೃಹಪಾಠ ಮತ್ತು ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೋರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಉನ್ನತ ಆಲೋಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
11. ಕಠಿಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಕೀ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ತೋರಿಸುವುದು.
12. ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಕಲಿಕಾಫಲಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೋರಿ ಜೊತೆಗೆ ಸ್ಟಾರ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್, ಮತ್ತು ಪೂರಕ ಡಿಜಿಟಲ್ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

8ನೇ ತರಗತಿಯ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು

CGs	ಸಾಮರ್ಥ್ಯ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಅಧ್ಯಾಯಗಳು
CG-1: ಮಾನವ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು.	C-1.1: ಮಾನವ ಜೀವನದ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ-ರಾಜಕೀಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯ ಹಂತದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸುವರು.	1. ಇತಿಹಾಸದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಆಧಾರಗಳ ಮಹತ್ವ, ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲು ಆಧಾರಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.	1.ಆಧಾರಗಳು
	C-1.2: ಮಾನವ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಆಯಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಠ್ಯ, ಕೋಷ್ಟಕ, ಚಾರ್ಟ್, ರೇಖಾಚಿತ್ರ ಹಾಗೂ ನಕ್ಷೆಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು.	2. ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲಗಳು: ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ, ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಗುರುತಿಸುವ, ಆಲೇಖಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯ	
CG-2: ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ನಾಗರಿಕತೆಗಳಲ್ಲಿನ ನಿರಂತರತೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವರು.	C-2.1: ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವು ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು.	3.ಭಾರತದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದ ಮಾನವ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವರು.	2.ಭರತವರ್ಷ: ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲ

	C-2.2: ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ತರ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿದ್ದರೂ, ಕೆಲವು ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಸಂಬಂಧಗಳು, ಆಚರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	4.ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ 5.ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು .	9.ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ. 10.ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ
CG-3: ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಗಳ ಕಾರಣಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಅವು ಮಾನವ ಜೀವನದ ಮೇಲೆ ಉಂಟುಮಾಡಿದ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.	C-3.1: ಅಲೆಮಾರಿ ಜೀವನದಿಂದ ನೆಲೆಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಆರಂಭಿಕ ನಾಗರಿಕತೆಯವರೆಗೆ ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಬದಲಾವಣೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೃಷಿಯ ಉದ್ಭವ, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ, ನಿರ್ಮಾಣ, ಸಾರಿಗೆ, ಕುಂಬಾರಿಕೆ ಹಾಗೂ ಲೋಹಶಾಸ್ತ್ರದಂತಹ ಮೂಲ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಕಾರಣ-ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು. ಹಾಗೆಯೇ ವಾಸಸ್ಥಳ, ಕುಟುಂಬ ರಚನೆ, ಸಂಬಂಧಗಳು, ಕೆಲಸದ ಸ್ವರೂಪ ಹಾಗೂ ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಸಾಮಾಜಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು. (ಉದಾ: ಅಹಿಂಸೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರಮುಖ ಯುದ್ಧಗಳು ಅಥವಾ ಆಕ್ರಮಣಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳು)	6.ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಉಗಮದಲ್ಲಿ ನದಿಗಳ ಪಾತ್ರ, ಸಿಂಧೂ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತುಲನೆ ಮಾಡುವರು.	3.ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು: ಸಿಂಧೂ-ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ವೇದಗಳ ಕಾಲದ ನಾಗರಿಕತೆ. 4.ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು.
		7.ಜೈನ, ಬೌದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸನಾತನ ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲ	5.ಸನಾತನ ಧರ್ಮ 6.ಜೈನ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳು

		ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ, ವಿವರಿಸುವರು.	(Also connected to C 4.1)
	C-3.2: ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಸಂಘರ್ಷ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು.	8.ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಆಡಳಿತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು. ಚೋಳರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ವಿವರಿಸುವರು.	16.ಮೌರ್ಯರು ಮತ್ತು ಕುಶಾಣರು 17.ಗುಪ್ತರು ಹಾಗೂ ವರ್ಧನರು 18.ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜವಂಶಗಳು:ಶಾ ತವಾಹನರು, ಕದಂಬರು,ಗಂಗರು 19.ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಮತ್ತು ಕಂಚಿಯ ಪಲ್ಲವರು. 20.ಮಾನ್ಯಖೇಟದ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣದ ಚಾಲುಕ್ಯರು. 21.ಚೋಳರು ಮತ್ತು ದ್ವಾರಸಮುದ್ರದ ಹೊಯ್ಸಳರು.
CG-4: ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿ, ಅವುಗಳಿಂದ ಸಮಾಜದ ಮೇಲಿನ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಸಮೂಹಗಳು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.	C-4.1: ತಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪ್ರದೇಶ ಹಾಗೂ ವಲಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಸಂಘಟಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸಿ, ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವರು.		
	C-4.2: ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ	9.ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರದ	24.ದಿನನಿತ್ಯದ

	ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿ, ಗುಂಪು, ಸಮುದಾಯ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವರು.	ಜ್ಞಾನವನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆಯುವರು.	ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, 25.ಸಮಾಜದ ಪ್ರಕಾರಗಳು.
CG-5: ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಸಮುದಾಯ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಸಮಾನತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು, ಅವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	C-5.1: ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬ, ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶ, ವಲಯ, ರಾಜ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಅಸಮಾನತೆ, ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹ ಹಾಗೂ ತಾರತಮ್ಯಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವರು. C-5.2: ಸಮಾನತೆ, ಒಳಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ವಿವಿಧ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ, ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು ಹಾಗೂ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.		
CG-6: ಸ್ಥಳೀಯದಿಂದ ಜಾಗತಿಕತೆಯವರೆಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆ, ಅವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳು ಮತ್ತು	C-6.1: ಹವಾಮಾನ, ವಾತಾವರಣ, ಸಾಗರ ಚಕ್ರಗಳು, ಮಣ್ಣಿನ ರಚನೆ, ನದಿಗಳ ಹರಿವು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಮುಖ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಸ್ಥಳೀಯ	10.ಭೂಮಿಯ ಆಕಾರ, ಗಾತ್ರ,ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯು ಜೀವ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ	11.ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ಜೀವಂತ ಗ್ರಹ. (Chapter 21-25 are also connected to C6.4)

ಮಾನವ ಜೀವನದ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬನೆ, ಅವುಗಳ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಇತರ ನಿಹಿತಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.	ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು.	ಹೇಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವರು.	
	C-6.2: ನೀರು, ಕೃಷಿ, ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳಂತಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಭೌಗೋಳಿಕ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು.	11.ಶಿಲಾಗೋಳ,ವಾಯುಗೋಳ,ಜಲಗೋಳ, ಜೀವಗೋಳದ ರಚನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಸೂಚಿಸುವರು.	12.ಶಿಲಾಗೋಳ. 13.ವಾಯುಗೋಳ. 26.ಜಲಗೋಳ. 27.ಜೀವಗೋಳ.
	C-6.3: ಪ್ರಕೃತಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಸುಸ್ಥಿರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕುರಿತು ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಹಾಗೂ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವರು ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ ಹವಾಮಾನ ಬದಲಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವರು.		
	C-6.4: ವಿವಿಧ ಭೂ ಸ್ವರೂಪಗಳು, ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಹವಾಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ವಿವಿಧ ಜೀವನೋಪಾಯಗಳ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು (ಸ್ಥಳೀಯ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹಾಗೂ ಜಾಗತಿಕ) ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ,		

	ವ್ಯತ್ಯಾಸೀಕರಿಸುವರು.		
CG-7: ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮಹತ್ವತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಭಾರತೀಯರಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಹೊಂದುವರು. (ಅ) ಭಾರತದ ಸಮೃದ್ಧ ಭೂತಕಾಲ ಮತ್ತು ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ, ಅದರ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿನ ಏಕತೆ, ಬಹುತ್ವ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಂಪರೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ವೈದ್ಯಕೀಯ, ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಮಾನವಕುಲಕ್ಕೆ ಭಾರತ ನೀಡಿರುವ ಇತರ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು. (ಆ) ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ನಡುವೆಯೂ ದೇಶವನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವ ವಿವಿಧ ಏಕೀಕರಣ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಧರ್ಮಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು.	C-7.1: ಭಾಷೆಗಳು, ಕಲೆ, ತತ್ತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ, ಮೌಲ್ಯಗಳು, ಉಡುಪು, ಆಹಾರ ಪದ್ಧತಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ಹಬ್ಬಗಳು, ವ್ಯಾಪಾರ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಯುರ್ವೇದ ಮತ್ತು ಯೋಗ ಸೇರಿದಂತೆ ಆರೋಗ್ಯ ಪರಂಪರೆಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಲ್ಲಿನ ಏಕತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು. C-7.2: ಪಶ್ಚಿಮದ ಅರೆಶುಷ್ಕ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಈಶಾನ್ಯದ ಅಧಿಕ ಮಳೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳವರೆಗೆ, ದಕ್ಷಿಣದ ದೀರ್ಘ ಕರಾವಳಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಉತ್ತರದ ಹಿಮಾಚ್ಛಾದಿತ ಪರ್ವತಗಳವರೆಗೆ ಹರಡಿರುವ ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಸಮೃದ್ಧ ಜೀವವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವರು. C-7.3: ವಿವಿಧ ಸಮುದಾಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುವ ಭಾರತದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ, ಅದರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರಭಾವವು ವಿಶ್ವದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.		
CG-8: ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು,	C-8.1: ಕಳೆದ ಕೆಲವು ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಭಾರತದಂತಹ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ	12.ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ	07.ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ. 08.ಪೌರ ಮತ್ತು

ಭಾರತೀಯ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಗೌರವಿಸುವರು.ಗೌರವಿಸುವುದು.	ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಂವಿಧಾನದ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.	ಮೂಲಕ, ಪೌರರಾಗಿ ತನ್ನ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನರಿತು, ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದುವರು.	ಪೌರತ್ವ.
	C-8.2: ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ ರಚನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಭಾರತೀಯ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚಳವಳಿಯ ಆದರ್ಶಗಳು ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.		
	C-8.3: ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವ-ಆಡಳಿತದ ಮೂರು ಸ್ತರಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯವೈಖರಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸುವರು ಮತ್ತು ಅದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು.	13.ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನಾಯಕತ್ವ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.	22.ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ. 23.ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರಗಳು.
CG-9: ಉತ್ಪಾದನೆ, ಬಳಕೆ, ವ್ಯಾಪಾರ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸೇರಿದಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು	C-9.1: ಸರಕು, ಉತ್ಪಾದನೆ, ಬಳಕೆ, ಬಂಡವಾಳ, ವ್ಯಾಪಾರ ಹಾಗೂ ವಾಣಿಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ, ಅವು ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ	14.ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ನಡುವಿನ	14.ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ. 28.ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲ

ಅಧ್ಯೇಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.	ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು.	ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಧ್ಯೇಸಿಕೊಂಡು ವಿವರಿಸುವರು.	ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು.
		15.ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅಧ್ಯೇಸಿಕೊಂಡು ವಿವರಿಸುವರು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು .	15.ವ್ಯವಹಾರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ.
		16.ಮಾನವರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗನುಗು ಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ವಿಕಸನವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು.	29.ವಿವಿಧ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಹುಟ್ಟು. 30.ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳು.
CG-10: ಇತಿಹಾಸದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಅದರ ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ನೀಡಿರುವ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು.	C-10.1: ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಿವಿಧ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು, ವಿವರಣೆಗಳು ಹಾಗೂ ವಿಧಾನಗಳಿಗೆ ಭಾರತ ನೀಡಿರುವ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ವಿವರಿಸುವರು. ಉದಾ: ಭಾರತದ ಐತಿಹಾಸಿಕ, ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳ ಮಹತ್ವದ ಅರ್ಥ.		

CG-11: CG-1 ರಿಂದ CG-10 ರವರೆಗೆ ಇರುವ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಗುರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ, ಪ್ರದೇಶ, ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸ, ಭೂಗೋಳ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕುರಿತು ಮೂಲಭೂತ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕ ಅರಿವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.	ಸೂಚನೆ: ಈ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಗುರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಈಗಾಗಲೇ CG-1 ರಿಂದ CG-10 ರ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.		
17. CG1 ರ C 1.2, CG10 & CG11 ಇವು ಎಲ್ಲಾ ಕಲಿಕಾಂಶ (ಪಾಠ)ಗಳಲ್ಲೂ ಸಮ್ಮಿಳಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ			

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಪಾಠದ ಹೆಸರು	ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	
		ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	ಉತ್ತರಗಳು
1	ಆಧಾರಗಳು	3 - 4	76-78
2	ಭರತ ವರ್ಷ: ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲ	5 - 6	79 - 80
3	ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು ಸಿಂಧು ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ವೇದಗಳ ಕಾಲದ ನಾಗರಿಕತೆ	7- 8	81 - 84
4	ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು	9 - 11	85 - 87
5	ಸನಾತನ ಧರ್ಮ	11 - 12	88 - 89
6	ಜೈನ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳು	13 - 14	90- 91
7	ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ	15 - 16	92 - 93
8	ಪೌರ ಮತ್ತು ಪೌರತ್ವ	17 - 18	94 - 95
9	ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ	19 -20	96 - 98
10	ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ	21 - 22	99 - 100
11	ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ಜೀವಂತ ಗ್ರಹ	23 - 25	101-104
12	ಶಿಲಾಗೋಳ	25 - 28	105 -108
13	ವಾಯುಗೋಳ	29 - 31	109 - 112
14	ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ	32 - 33	113 -115
15	ವ್ಯವಹಾರ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ	34 - 36	116 -120
16	ಮೌರ್ಯರು ಮತ್ತು ಕುಶಾನರು	37 - 38	121 -123
17	ಗುಪ್ತರು ಮತ್ತು ವರ್ಧನರು	39 - 40	124 -125
18	ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜವಂಶಗಳು (ಶಾತವಹನರು, ಕದಂಬರು, ಗಂಗರು)	41 - 42	126 -127
19	ಬಾದಮಿಯ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಮತ್ತು ಕಂಚಿಯ ಪಲ್ಲವರು	43 - 44	128 - 130

ಕ್ರ.ಸಂ	ಪಾಠದ ಹೆಸರು	ಪುಟಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	
		ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು
20	ಮಾನ್ಯಖೇಟ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣದ ಚಾಲುಕ್ಯರು	46 – 49	131 – 135
21	ಚೋಳರು ಮತ್ತು ದ್ವಾರಸಮುದ್ರದ ಹೊಯ್ಸಳರು	50 – 53	136 -139
22	ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ	54 – 55	140 -142
23	ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರಗಳು	56 – 57	143 -144
24	ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ	58	145
25	ಸಮಾಜದ ಪ್ರಕಾರಗಳು	59 – 60	146 -147
26	ಜಲಗೋಳ	61 – 62	148 – 151
27	ಜೀವಗೋಳ	63 – 65	152 – 154
28	ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು	66 – 69	155 – 158
29	ವಿವಿಧ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಹುಟ್ಟು	70 -72	159- 163
30	ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳು	73 -75	163 - 168

ಅಧ್ಯಾಯ - 1. ಆಧಾರಗಳು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಇತಿಹಾಸದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಆಧಾರಗಳ ಮಹತ್ವ, ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಕಟ್ಟಲು ಆಧಾರಗಳ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು	ಕಲಿಕಾಫಲ 1 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	18
ಸಾಧಾರಣ	02
ಕಠಿಣ	03
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	23

I ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಹೂಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್ ನ ಪುಸಿದ್ದ ಕೃತಿ (ಸು)
 - ಸಿ-ಯು-ಕಿ
 - ಇಂಡಿಕಾ
 - ಜಿಯೋಗ್ರಫಿ
 - ಫೋ-ಕು-ಕಿ
- ಪ್ರಾಕ್ತನ ಆಧಾರಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ (ಸಾ)
 - ದೇಶೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ
 - ಮೌಖಿಕ ಆಧಾರ
 - ವಿದೇಶೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ
 - ನಾಣ್ಯಗಳು
- ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಮೊದಲ ಶಾಸನ (ಸು)
 - ಐಹೊಳೆ ಶಾಸನ
 - ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ
 - ಅಲಹಾಬಾದ್ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನ
 - ತಾಳಗುಂದ ಸಿಂಹಕಟಾಂಜನ ಶಾಸನ
- "ಉತ್ತರ ಮೇರೂರು" ಶಾಸನವು ಇವರ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ (ಸು)
 - ಪಾಂಡ್ಯರು
 - ಚೇರರು
 - ಚೋಳರು
 - ಶಾತವಾಹನರು
- ಮೌಖಿಕ ಆಧಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ (ಸಾ)
 - ಶಾಸನ
 - ಲಾವಣಿ
 - ಅವಶೇಷ
 - ಸ್ಮಾರಕ
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಶಾಸನ ಹೊರಡಿಸಿದ ಅರಸ (ಸು)
 - ಅಶೋಕ
 - ಕಾನಿಷ್ಕ
 - ಹರ್ಷವರ್ಧನ
 - ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ
- ಅಶ್ವಘೋಷನ ಈ ಕೃತಿಯು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಆಧಾರವಾಗಿದೆ (ಸು)
 - ಮುದ್ರ ರಾಕ್ಷಸ
 - ರಾಜ ತರಂಗಿಣಿ
 - ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ
 - ಬುದ್ಧ ಚರಿತ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

8. ಆಧಾರಗಳು ಎಂದರೇನು? (ಸು)
9. ಪ್ರಾಕ್ತನ ಆಧಾರಗಳು ಎಂದರೇನು? (ಸು)
10. ಚಾಂದ್ ಬರ್ದಾಯಿ ಬರೆದ ಕೃತಿ ಯಾವುದು? (ಸು)
11. ಶ್ರೀವಿಜಯನಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದ ಅರಸನನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ? (ಸು)
12. ಸಿಲೋನಿನ ಎರಡು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳು ಯಾವುವು? (ಸು)
13. ನಾಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
14. 'ತಾಜ್ ಮಹಲ್' ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದೆ? (ಸು)
15. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ರೋಮನ್ ನಾಣ್ಯಗಳು ಏನನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ? (ಕ)
16. ಜಿಯೋಗ್ರಾಫಿ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು? (ಸು)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

17. ಆಧಾರಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳಾವುವು? (ಸು)
18. ಪ್ರಾಕ್ತನ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿರಿ. (ಸಾ)
19. ವಿದೇಶಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ. (ಸು)
20. ದೇಶೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
21. ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ ಮೌಖಿಕ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
22. ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಹೇಗೆ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ? (ಕ)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

23. ಭಾರತದ ಇತಿಹಾಸ ರಚಿಸಲು ಸಾಹಿತ್ಯಾಧಾರಗಳು ಹೇಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿವೆ? ವಿವರಿಸಿ (ಸಾ)

**ಅಧ್ಯಾಯ - 2. ಭರತ ವರ್ಷ: ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು
ಮತ್ತು ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲ**

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
3	ಭಾರತದ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದ ಮಾನವ ಜೀವನ ಶೈಲಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 3 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	14
ಸಾಧಾರಣ	05
ಕಠಿಣ	02
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	21

I ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

- ಭಾರತದ ಕರಾವಳಿ ತೀರದ ಉದ್ದ (ಸು)
 - 7100 ಕಿಲೋಮೀಟರ್
 - 6800 ಕಿಲೋಮೀಟರ್
 - 6100 ಕಿಲೋಮೀಟರ್
 - 8500 ಕಿಲೋಮೀಟರ್
- ಭಾರತವನ್ನು ಎರಡು ಸಮಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ ನದಿ (ಸಾ)
 - ಯಮುನಾ ನದಿ
 - ಗಂಗಾ ನದಿ
 - ಸಿಂಧೂ ನದಿ
 - ನರ್ಮದಾ ನದಿ
- ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ ನೆರೆಯ ರಾಷ್ಟ್ರ (ಸು)
 - ಶ್ರೀಲಂಕಾ
 - ಪಾಕಿಸ್ತಾನ
 - ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ
 - ಭೂತಾನ್
- ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಈ ಮಾರ್ಗದ ಮೂಲಕ ನಡೆದಿತ್ತು (ಸು)
 - ಭೂಮಾರ್ಗ
 - ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗ
 - ವಾಯುಮಾರ್ಗ
 - ರೈಲು ಮಾರ್ಗ
- ಭಾರತ ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡದ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿದೆ (ಸು)
 - ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ
 - ಉತ್ತರ ಭಾಗ
 - ಪೂರ್ವ ಭಾಗ
 - ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾಗ
- ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲದ ಬೂದಿಯ ಕುರುಹುಗಳು ದೊರೆತ ಸ್ಥಳ (ಸು)
 - ಹುಣಸಗಿ
 - ಕರ್ನೂಲಿ
 - ಹರಪ್ಪ
 - ಲೋಥಾಲ್
- ಭೌಗೋಳಿಕವಾಗಿ ಭಾರತವು ಒಂದು ಉಪಖಂಡ ಹಾಗೂ ____ದ್ವೀಪವಾಗಿದೆ (ಸು)
 - ಪರ್ವತ ದ್ವೀಪ
 - ಪರ್ಯಾಯ ಖಂಡ
 - ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ
 - ಮರುಭೂಮಿ

8. ಮಧ್ಯ ಶಿಲಾಯುಗದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ (ಸು)
A) ಮಹಾಶಿಲಾ ಆಯುಧಗಳು B) ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶಿಲಾಯುಧಗಳು
C) ಕಬ್ಬಿಣದ ಆಯುಧ D) ತಾಮ್ರದ ಆಯುಧಗಳು

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

9. ಚರಿತ್ರೆಯ ಪೂರ್ವಕಾಲ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
10. ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಒಟ್ಟು ರಾಜ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು? (ಸು)
11. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿ ಯಾವುದು? (ಸು)
12. ಪ್ರಾಚೀನ ವೇದಕಾಲದ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು ಜನಿಸಿದ ನದಿದಂಡೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (ಸು)
13. ರೇವುಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರಬಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಉದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು? (ಸಾ)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು- ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ. (ಸು)

14. "ಭಾರತ ಒಂದು ಉಪಖಂಡ" ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ. (ಸಾ)
15. ಭಾರತದೊಂದಿಗೆ ಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿರುವ ದೇಶಗಳಾವುವು? (ಸು)
16. "ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲವನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯ ಪೂರ್ವಕಾಲ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ ಏಕೆ? (ಸಾ)
17. ಪ್ರಾಚೀನ ಕೈಗಾರಿಕ ನೆಲೆಗಳು ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು? (ಕ)
18. ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವ ಕಣಿವೆಗಳ ಮೂಲಕ ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ? (ಸು)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು- ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

19. ಶಿಲಾಯುಗ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
20. ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
21. ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಮತ್ತು ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯು ಹೇಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 3 : ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು
ಸಿಂಧು ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ವೇದಗಳ ಕಾಲದ ನಾಗರಿಕತೆ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
5.	ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಉಗಮದಲ್ಲಿ ನದಿಗಳ ಪಾತ್ರ, ಸಿಂಧೂ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತುಲನೆ ಮಾಡುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 5.ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	14
ಸಾಧಾರಣ	09
ಕಠಿಣ	03
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	26

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) ಸಿಂಧೂ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಶೋಧನೆಯ ವರ್ಷ. (ಸು)
A) 1920-1921 B) 1925-1926 C) 1911-1912 D) 1947-1948
- 2) ವಿಶ್ವಕ್ಕೆ ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಗರಿಕತೆ ಶೋಧ ಪ್ರಕಟಿಸುವಲ್ಲಿ ನೇತೃತ್ವ
ವಹಿಸಿದ್ದವರು. (ಸು)
A) ದಯಾರಾಮ್ ಸಹಾನಿ, B) ಆರ್.ಡಿ. ಬ್ಯಾನರ್ಜಿ,
C) ಜಾನ್ ಮಾರ್ಷಲ್, D) ಕನ್ನಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಮ್.
- 3) ಬೆಂಕಿಯ ಒಲೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದ ಸ್ಥಳ (ಸು)
A) ಕಾಲಿಬಂಗನ್ B) ಮಹೆಂಜೋದಾರೋ C) ಹರಪ್ಪ D) ಅಜಂತ
- 4) ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳ. (ಸು)
A) ಕಾಲಿಬಂಗನ್ B) ಧೋಲವೀರ C) ಲೋಥಾಲ್ D) ಹರಪ್ಪ.
- 5) ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಬೃಹದಾಕಾರದ ಹಡಗುಕಟ್ಟೆ ಪತ್ತೆಯಾಗಿದೆ (ಸು)
A) ಧೋಲವೀರ B) ಲೋಥಾಲ್ C) ಕಾಲಿಬಂಗನ್ D) ಮಹೆಂಜೋದಾರೋ.
- 6) ಸಿಂಧು ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಮುದ್ರೆಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ
ಲಿಪಿಯನ್ನು ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಸಾ)
A) ಬ್ರಾಹ್ಮಿ ಲಿಪಿ B) ದೇವ ನಾಗರಿ ಲಿಪಿ
C) ಖರೋಷ್ಠಿ ಲಿಪಿ D) ಚಿತ್ರ ಲಿಪಿ

II. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 7) ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 'ಹರಪ್ಪ ನಾಗರಿಕತೆ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದವರು ಯಾರು? (ಸು)
- 8) ವೇದಗಳ ಕಾಲದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಅವಧಿ ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
- 9) ವೇದ ಎಂಬ ಪದದ ಉಗಮವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ (ಸು)
- 10) ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನವಾದ ವೇದ ಯಾವುದು? (ಸು)
- 11) ಋಗ್ವೇದದ ಯಾವ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ? (ಸು)
- 12) ಉತ್ತರ ವೇದ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
- 13) ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿವೆ? (ಸು)
- 14) ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
- 15) ಸರಸ್ವತಿ ನದಿಯು ಏನೆಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ? (ಸು)
- 16) ಸಿಂಧೂ ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕುರುಹುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ? (ಸು)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು- ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 17) ಭಾರತದ ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಗರಿಕತೆಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ? (ಸು)
- 18) ವೇದಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
- 19) ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಉಗಮ ಹೇಗಾಯಿತು? (ಕ)
- 20) ಹರಪ್ಪದ ನಗರ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು- ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 21) ಮಹೆಂಜೋದಾರೋವಿನ ಸ್ನಾನದ ಕೊಳದ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
- 22) ಸಿಂಧೂ ನಾಗರಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಿರುವ ದಿನಬಳಕೆ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಕ)
- 23) ಸಿಂಧು ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ದೊರೆತಿರುವ ಕುರುಹುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ. (ಸಾ)

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು- ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 24) ಸಿಂಧು ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆ ನಗರ ಯೋಜನೆಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (ಸಾ)
- 25) ವೇದಗಳ ಕಾಲದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ. (ಸಾ)
- 26) ಸಿಂಧು ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಜನರು ವಿವಿಧ ಕಸಬುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿದ್ದರು . ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿ. (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 4: ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
5.	ಪ್ರಾಚೀನ ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಉಗಮದಲ್ಲಿ ನದಿಗಳ ಪಾತ್ರ, ಸಿಂಧೂ ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಗಳನ್ನು ಇಂದಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತುಲನೆ ಮಾಡುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 5.ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	19
ಸಾಧಾರಣ	09
ಕಠಿಣ	03
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	31

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) ನೈಲ್ ನದಿ ದಡದಲ್ಲಿ ಉಗಮವಾದ ನಾಗರಿಕತೆ ಯಾವುದೆಂದರೆ (ಸು)
 - A) ಈಜಿಪ್ಟ್ ನಾಗರಿಕತೆ
 - B) ಮಾಯಾ ನಾಗರಿಕತೆ
 - C) ಸಿಂಧು ನಾಗರಿಕತೆ
 - D) ಇಂಕಾ ನಾಗರಿಕತೆ.
- 2) ಸಾ.ಶ.ಪು. 4ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪರ್ಷಿಯಾವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ದೊರೆ. (ಸು)
 - A) ಕ್ಯಾಂಬೆಸಿಸ್
 - B) ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್
 - C) ಅಗಸ್ತಸ್
 - D) ಕ್ಲಿಯೋಪಾತ್ರ.
- 3) ಮೆಸಪಟೋಮಿಯದ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದವರು (ಸು)
 - A) ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯನ್ನರು
 - B) ಅಸಿರಿಯನ್ನರು
 - C) ಸುಮೇರಿಯನ್ನರು
 - D) ಚಾಲ್ಡಿಯನ್ನರು
- 4) ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯನ್ ತೂಗು ಉದ್ಯಾವನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಅರಸ. (ಸು)
 - A) ಅಮೆಟಿಸ್
 - B) ನೆಬುಕಡ್ನಿಜರ್
 - C) ಸಮ್ಸರಾವತ್
 - D) ಹಮ್ಮುರಬಿ
- 5) 'ಹವಾಂಗೋ' ನದಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆ (ಸು)
 - A) ಚೀನ,
 - B) ಅಮರಿಕ,
 - C) ಭಾರತ,
 - D) ರಷ್ಯಾ
- 6) ಚೀನಾದ ಮಹಾಗೋಡೆಯ ಉದ್ದ (ಸಾ)
 - A) 100 ಕಿಲೋಮೀಟರ್
 - B) 5000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್,
 - C) 10000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್,
 - D) 2000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್
- 7) ಇಂಕನ್ನರ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ. (ಸು)
 - A) ಭೂಮಿ,
 - B) ಚಂದ್ರ,
 - C) ಸೂರ್ಯ,
 - D) ಸಮುದ್ರ

- 8) ಹಿರೋಗ್ಲಿಫಿಕ್ಸ್ ಇವರಿಗೆ ಸೇರಿದ ಬರವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ (ಸು)
 A) ಮಾಯನ್ನರು, B) ಈಜಿಪ್ಟ್ ನಾಗರಿಕತೆ,
 C) ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯನ್ನರು, D) ಸಿಂಧೂ ನಾಗರಿಕತೆ
- 9) ಅಮೋರ್ಫೈಟೈರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೊರೆ (ಸು)
 A) ಅಶೋಕ B) ನೇಬು ಕಡ್ನಿಜರ್ C) ಹಮ್ಮರಬಿ D) ಸರ್ಗನ್
- 10) ಟೆಕ್ಸ್ ಕೋಕೋ ಎಂಬುವುದು ಮೆಕ್ಸಿಕೋದಲ್ಲಿನ ಒಂದು (ಸು)
 A) ನದಿ B) ಪರ್ವತ C) ಸರೋವರ D) ಮರುಭೂಮಿ

II. ಒಂದು ಪದ-ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 11) ರೋಮನ್ನರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
 12) ಮೆಸಪಟೋಮಿಯನ್ನರು ಎರಡು ನದಿಗಳ ನಾಡು ಎಂದು ಕರೆದವರು ಯಾರು?(ಸು)
 13) ಈಜಿಪ್ಟಿನ ರಾಜರನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು? (ಸು)
 14) 'ಮಮ್ಮಿ' ಎಂದರೇನು? (ಸು)
 15) 'ಪಿರಮಿಡ್' ಎಂದರೇನು? (ಸು)
 16) ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡ್ರಿಯ ನಗರ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಅರಸನನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
 17) ಮೆಸಪಟೋಮಿಯದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ ಯಾವುದು? (ಸು)
 18) ಸುಮೇರಿಯನ್ನರ ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುವರು? (ಸು)
 19) ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯನ್ನರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೊರೆ ಯಾರು? (ಸು)
 20) ಚೀನಾದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಥಮ ರಾಜ ಮನೆತನ ಯಾವುದು? (ಸಾ)
 21) ಪ್ರಿನ್ಸೆಪ್ ಎಂದರೆ ಯಾರು? ((ಸಾ)
 22) ಮಾಯನ್ನರು ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ? (ಸಾ)
 23) ಮೆಸಪಟೋಮಿಯನ್ನರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು? (ಸಾ)
 24) ಈಜಿಪ್ಟಿನ ಕಡೆಯ ರಾಣಿ ಯಾರು? (ಸಾ)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು- ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 25) ಹವಾಂಗೋ ನದಿಯನ್ನು 'ಚೀನಾದ ದುಗುಡ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆ?(ಸಾ)
 26) 'ಹಮ್ಮರಬಿಯ' ಕಾನೂನಿನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯತೆಗಳೇನು? (ಸಾ)
 27) ಪ್ರಾಚೀನ ಕೊಲಂಬಿಯಾದ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು ಯಾವುವು? (ಸಾ)
 28) 'ಸೂರ್ಯ' ಇಂಕನ್ನರ ಆರಾಧ್ಯದೈವ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಡಲು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಕ)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು -ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 29) 'ಚೀನಾದ ಮಹಾಗೋಡೆಯ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವ' ತಿಳಿಸಿ. (ಸಾ)
 30) ಶಾಂಗ್ ದೊರೆಗಳು ಬಹು ಸಮಯ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದರು. ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿರಿ. (ಕ)
 31) "ಇಂಕಾ" ಜನರ ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣ ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರತಿಭೆ ಕುರಿತು ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 5 ಸನಾತನ ಧರ್ಮ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
6.	ಸನಾತನ ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ, ವಿವರಿಸುವರು	ಕಲಿಕಾಫಲ 6ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	06
ಸಾಧಾರಣ	06
ಕಠಿಣ	04
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	16

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

1. ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಆಧಾರಗಳು ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು
ಯಾವುದೆಂದರೆ (ಸು)
A) ಐತಿಹ್ಯಗಳು B) ಪುರಾಣಗಳು C) ವೇದಗಳು D) ದರ್ಶನಗಳು
2. ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸನಾತನ ಧರ್ಮವೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ ಕಾರಣ (ಸಾ)
A) ವೈದಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ
B) ಪುರಾಣ-ದರ್ಶನಗಳ ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ
C) ಐತಿಹಾಸಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ
D) ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ.
3. ವೇದ ಶಬ್ದದ ಅರ್ಥ (ಸು)
A) ಅನ್ವಯಿಕೆ B) ತಿಳುವಳಿಕೆ C) ಗ್ರಹಿಸುವಿಕೆ D) ಊಹಿಸುವಿಕೆ
4. ವೇದಗಳ ಉಚ್ಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿತವಾದ ಸಹಾಯಕ ವಿದ್ಯೆಗಳು (ಸಾ)
A) ಸಂಹಿತೆಗಳು B) ಅರಣ್ಯಕಗಳು C) ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳ D) ವೇದಾಂಗಗಳು

II. ಒಂದು ಪದ- ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

5. ಸ್ಮೃತಿ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
6. ಉಪನಿಷತ್ತು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ? (ಸಾ)
7. ಭಾರತದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಹಾಕಾವ್ಯಗಳು ಯಾವುವು? (ಸು)
8. ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ಆಶಯ ಯಾವುದು? (ಸಾ)
9. ಸ್ಮೃತಿಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಸೂತ್ರಗಳೆಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ ? (ಸಾ)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು- ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

10. ಪೂರ್ವ ವೇದ ಮತ್ತು ನಂತರ ದೇವೇದಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಚನೆಯಾದ ವೇದಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
11. ವೇದಗಳ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಕಂದಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಕ)
12. ಪ್ರಮುಖ ದರ್ಶನಗಳು ಯಾವುವು? (ಸಾ)
13. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಆಗಮ ಶಾಖೆಗಳಿವೆ? ಅವುಗಳು ಯಾವುವು? (ಸಾ)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು- ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

14. ವೇದಕಾಲದ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ. (ಕ)
15. ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ವಿಶೇಷತೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ. (ಕ)

VI. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು- ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

16. ಸನಾತನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 6: ಜೈನ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
6.	ಜೈನ, ಬೌದ್ಧ ಹಾಗೂ ಸನಾತನ ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡುವರು ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಬೀರಿದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿ, ವಿವರಿಸುವರು	ಕಲಿಕಾಫಲ 6 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	05
ಸಾಧಾರಣ	07
ಕಠಿಣ	02
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	14

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

- ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ತತ್ವಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಲು ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶ (ಸಾ)
 - ಚತುರ್ ಆರ್ಯಸತ್ಯ
 - ಪ್ರಾಕೃತಭಾಷೆ
 - ಸರಳವಾದ ಉಡುಗೆ
 - ಅಷ್ಟಾಂಗಿಕಮಾರ್ಗಗಳು
- ಜೈನರ ಮೊದಲ ತೀರ್ಥಂಕರ (ಸು)
 - ಮಹಾವೀರ
 - ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ
 - ವೃಷಭನಾಥ
 - ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ
- ವರ್ಧಮಾನನು ಜನಿಸಿದ ಸ್ಥಳ (ಸು)
 - ಕಪಿಲ ವಸ್ತು
 - ಕುಂಡ ಗ್ರಾಮ
 - ಕುಶಿನಗರ
 - ಸಾರನಾಥ
- ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ಮೊದಲ ಹೆಸರು (ಸು)
 - ಅಶೋಕ
 - ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ
 - ರಾಹುಲ
 - ಆನಂದ
- ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ದಾಳಿ ನಡೆಸಿದ ಮೆಸಿಡೋನಿಯಾದ ದೊರೆ (ಸು)
 - ಹಮ್ಮರಬಿ
 - ನೇಬುಕಡ್ನಿಜರ್
 - ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್
 - ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯ

II. ಒಂದುಪದ- ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

6. ಮಹಾವೀರನು ಕೈವಲ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದನು ? (ಸಾ)
7. ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆಂದು ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ನೀವು ನೋಡಿದ ಬಿಳಿ ಉಡುಪುಧರಿಸಿದ ಜೈನಮುನಿಗಳನ್ನು ಜೈನಧರ್ಮದ ಯಾವ ಪಂಗಡದವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುವಿರಿ?. (ಸಾ)
8. ಬುದ್ಧನು ತನ್ನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಯಾವ ಸ್ಥಳದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು? (ಸು)
9. ಬುದ್ಧನ ಮರಣದ ನಂತರ ಆತನ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಲಾಯಿತು? (ಸಾ)
10. ಮಧ್ಯಮ ಮಾರ್ಗ ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)

III ಕೆಳಗಿನಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಏಕೆ- ಆರುವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

11. ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನು ಬೋಧಿಸಿದ ಅಷ್ಟಾಂಗಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ನೀವು ಸುಖಕರ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ಸಮರ್ಥಿಸಿ (ಕ)
12. ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ದೇಶಗಳನ್ನು ಈ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯಿಂದ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಸಾ)
(ಬಾಂಗ್ಲಾದೇಶ, ಶ್ರೀಲಂಕ, ಬರ್ಮಾ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ, ರಷ್ಯಾ, ಚೀನ, ಅಮೇರಿಕಾ, ನೇಪಾಳ, ಭೂತನ್, ಜಾವ, ಟಿಬೆಟ್, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ, ಜಪಾನ್. ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ, ಮಲೇಷಿಯಾ)
13. ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಮಹಾವೀರನ ಬೋಧನೆಗಳಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯಾವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು? ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)

IV ಕೆಳಗಿನಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆಏಕೆ- ಎಂಟುವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

14. ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನಧರ್ಮದ ಬೋಧನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ. (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 7. ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ & ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
12	ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಪೌರರಾಗಿ ತನ್ನ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನರಿತು, ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 12 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	09
ಸಾಧಾರಣ	05
ಕಠಿಣ	01
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	15

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

- 1) ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ (ಸು)
 - A) ಹೆರೋಡೋಟಸ್ B) ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ C) ಪ್ಲೇಟೋ D) ಸಾಕ್ರಟೀಸ್
- 2) ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ (ಸು)
 - A) ಸಾಕ್ರಟೀಸ್ B) ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ C) ಪ್ಲೇಟೋ D) ಹೆರೋಡೋಟಸ್
- 3) ಕೌಟಿಲ್ಯ ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿ (ಸು)
 - A) ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ B) ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ C) ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ D) ಗಣಿತ ಶಾಸ್ತ್ರ
- 4) ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ . ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿ (ಸು)
 - A) ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ B) ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ C) ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ D) ರಿಪಬ್ಲಿಕ್

II. ಒಂದು ಪದ-ವಾಕ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 5) ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಪದದ ಮೂಲವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.. (ಸು)
- 6) ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಟ್ಟವರು ಯಾರು? (ಸು)
- 7) ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
- 8) ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ರವರನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆ? (ಸಾ)
- 9) ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ. ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಅಧ್ಯಯನ ಯಾರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು? (ಸಾ)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 10) ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಎರಡು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
- 11) 'ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್' ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ? (ಸಾ)
- 12) ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗ್ರೀಕ್ ಚಿಂತಕರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸಾ)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 13) ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (ಸು)
- 14) ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಗ್ರೀಕರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)

V. ನಾಲ್ಕು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 15) ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ, ಸಮರ್ಥಿಸಿ. (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 8. ಪೌರ ಮತ್ತು ಪೌರತ್ವ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
12	ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಮೂಲಕ, ಪೌರರಾಗಿ ತನ್ನ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನರಿತು, ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 12 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	15
ಸಾಧಾರಣ	06
ಕಠಿಣ	02
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	23

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಪೌರತ್ವ ಕಾಯಿದೆಯು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ವರ್ಷ (ಸು)
A) 1950 B) 1956 C) 1955 D) 1947
2. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿದವರು (ಸು)
A) ವಿದೇಶೀಯರು B) ಸ್ವದೇಶೀಯರು
C) ಶಾಶ್ವತ ಪೌರರು D) ಅಪರಾಧಿಗಳು
3. ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಂವಿಧಾನದ ಪರಿ ಚೈದ (ಸು)
A) 76 ಬಿ B) 53 ಬಿ C) 51ಎ D) 73
4. ಕಾನೂನುಬಾಹಿರವಾಗಿ ಭಾರತದ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದವರು ಈ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಪೌರತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. (ಸು)
A) ಪರಿತ್ಯಾಗ B) ಪದಚ್ಯುತಿ C) ನೋಂದಣಿ D) ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆ
5. ದ್ವಿ ಪೌರತ್ವ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ (ಸಾ)
A) ಭಾರತ B) ಅಮೆರಿಕ C) ಪಾಕಿಸ್ತಾನ D) ಕೆನಡಾ
6. ಜ್ಯೋತಿ 1982 ರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ತಂದೆ ಭಾರತೀಯ. ತಾಯಿ ಅಮೆರಿಕಾದವರು. ಜ್ಯೋತಿ ಈ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಭಾರತೀಯ ಪೌರತ್ವ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. (ಕ)
A) ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧ B) ಜನ್ಮದತ್ತ C) ನೋಂದಣಿ D) ಸಹಜ

7. ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ಜನರನ್ನು ಈಗ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು ? (ಸಾ)
- A) ಪ್ರಜೆ B) ಪೌರ C) ರಾಜ D) ಕೆಲಸಗಾರ
8. ನೀವು ಈ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೀರಿ. (ಸಾ)
- A) ಸಹಜ B) ವಾಸ ಸ್ಥಳ C) ವಿವಾಹ D) ಮನವಿ

II. ಒಂದು ಪದ-ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 9) ಭಾರತ ತನ್ನ ಪೌರರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧದ ಪೌರತ್ವ ನೀಡಿದೆ? (ಸು)
- 10) ಭಾರತದ ಪೌರತ್ವ ಪಡೆಯುವ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಧಾನ ತಿಳಿಸಿ? (ಸು)
- 11) ಭಾರತದ ಪೌರತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಧಾನ ತಿಳಿಸಿ? (ಸು)
- 12) ಆಸ್ತಿ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮೂಲಕ ಪೌರತ್ವ ನೀಡುವ ನೀತಿ ಹೊಂದಿರುವ ದೇಶ ಯಾವುದು? (ಸು)
- 13) ಪೌರತ್ವ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
- 14) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪೌರತ್ವದ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (ಕ)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 15) ಪೌರ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಇರಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳಾವುವು? (ಸು)
- 16) ಪೌರರಾದವರು ಪಡೆಯುವ ಎರಡು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ? (ಸು)
- 17) ಪೌರತ್ವ ಪಡೆಯುವ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
- 18) ಪೌರತ್ವದ ಎರಡು ವಿಧಗಳು ಯಾವುವು? (ಸು)
- 19) ಪೌರತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನಗಳಾವುವು? (ಸು)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 20) ಭಾರತದ ಪೌರತ್ವ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳು ಯಾವುವು? (ಸು)
- 21) ಸಹಜೀಕೃತ ಪೌರತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು-ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 22) ಪೌರನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ (ಸಾ)
- 23) ಪೌರ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ (ಸಾ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 9. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ - ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
4	ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 4ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	13
ಸಾಧಾರಣ	08
ಕಠಿಣ	02
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	23

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ (ಸು)
 - ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್
 - ಆಗಸ್ಟ್ ಕಾಮೆ
 - ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ವೆಬರ್
 - ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಪರಿಚಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಯಾವುದೆಂದರೆ (ಸು)
 - ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
 - ಹಂಪಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
 - ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
 - ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ
- ಔಪಚಾರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳ (ಸು)
 - ಶಾಲೆ
 - ನೆರೆಹೊರೆ
 - ಮನೆ
 - ಕುಟುಂಬ
- ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಈ ದೇಶದ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ (ಸು)
 - ಇಟಲಿ
 - ಜಪಾನ್
 - ಭಾರತ
 - ಜರ್ಮನಿ
- ಮಾನವ. ಮಾನವನಂತಾಗಲು ಇದು ಅಗತ್ಯ (ಸು)
 - ಹಣ
 - ಮನೆತನ .
 - ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ.
 - ಆಹಾರ
- ಮಾನವ. ತನ್ನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು..... ಮೂಲಕ (ಸು)
 - ಹಸಿವು
 - ನಿದ್ರೆ .
 - ಬಾಯಾರಿಕೆ.
 - ಭಾಷೆ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ- ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

7. ಸೋಶಿಯಾಲಜಿ ಪದದ ಉಗಮವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ (ಸು)
8. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಸ್ಟ್ ಕಾಮ್ಸ್ ಯವರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
9. ಮಾನವ ಯಾವ ಬಗೆಯ ಜೀವಿ? (ಸು)
10. ಮಾನವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಲೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು? (ಸಾ)
11. ಮಾನವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ? (ಕ)
12. ಮಾನವ ಸಮಾಜ ಬಿಟ್ಟು ಬದುಕಲಾರ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ತನ್ನ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನಿರೂಪಿಸುತ್ತಾನೆ? (ಸು)
13. ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ರವರ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಮಾಜವಾದದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಬಹುಮುಖ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಯಾವುದು? (ಸು)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 14) ಸಾಮಾಜಿಕರಣ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
- 15) ಮಾನವನಿಗೆ ಭಾಷೆ ಅನಿವಾರ್ಯ, ಏಕೆ? (ಸಾ)
- 16) ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನವರ ನಡುವಿನ ಎರಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ. (ಸಾ)
- 17) ಮಿಡ್ವಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಕಮಲೆಯು ಹೇಗಿದ್ದಳು? (ಸಾ)
- 18) ಆರಂಭಿಕ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಕ)
- 19) ಮಾನವ ಸಮಾಜ ಜೀವಿ ಹೇಗೆ? (ಸು)
- 20) ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿರಿ. (ಸಾ)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

21. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
22. ಮಾನವರಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
23. ಭಾಷೆಯೇ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರದ ಸಮಾಜ ಎದುರಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ (ಸಾ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 10. ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
4	ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 4ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	7
ಸಾಧಾರಣ	3
ಕಠಿಣ	5
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	15

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಕಲ್ಚರ್ ಎಂಬ ಪದ ಈ ಭಾಷೆಯದ್ದು (ಸು)
A) ಲ್ಯಾಟಿನ್ B) ಗ್ರೀಕ್ C) ರೋಮನ್ D) ಹೀಬ್ರೂ
- ವಿವಿಧ ಆಚಾರ -ವಿಚಾರ, ಉಡುಗೆ -ತೊಡುಗೆ, ಭಾಷೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ಸು)
A) ಲೋಕ ರೂಢಿ B) ಸಂಪ್ರದಾಯ
C) ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ D) ಸಾಮಾಜಿಕರಣ
- ನಾವು ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ
ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು (ಸು)
A) ಮೂಡನಂಬಿಕೆಗಳು B) ಲೋಕ ರೂಢಿಗಳು
C) ಸಂಪ್ರದಾಯ D) ಸಂಸ್ಕೃತಿ
- ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಭಾಷೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು
ಸಮರ್ಥಿಸುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ (ಕ)
A) ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಮಾಜದಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ.
B) ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.
C) ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
D) ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಭಿನ್ನವಾಗಿಲ್ಲ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. (ಸು)
A) ಸಂಸ್ಕೃತಿ B) ಕಲೆ. C) . ರೂಢಿ D) ವಿವಿಧತೆ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ-ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

6. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
7. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
8. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡು ಲೋಕ ರೂಢಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
9. ನಿಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿ. (ಸಾ)
10. ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳು ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

11. ನೀನು ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (ಸಾ)
12. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮರ್ಥಿಸಿ. (ಕ)
13. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಂತೆ ಇತರರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಗೆ ಗೌರವಿಸುವಿರಿ? (ಕ)
14. ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ. (ಕ)
15. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 11. ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ಜೀವಂತ ಗ್ರಹ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
10	ಭೂಮಿಯ ಆಕಾರ, ಗಾತ್ರ, ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸುವರು ಹಾಗೂ ಭೂಮಿಯು ಜೀವ ಸಂಕುಲಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 10ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ
2	ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲಗಳು: ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ, ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಗುರುತಿಸುವ, ಆಲೇಖಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯ	ಕಲಿಕಾಫಲ 2ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 33 ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	24
ಸಾಧಾರಣ	8
ಕಠಿಣ	2
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	34

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಸೌರಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಸ್ಥಾನ (ಸು)
 - ಒಂದನೇ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಹ
 - ಐದನೇ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಹ
 - ನಾಲ್ಕನೇ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಹ
 - ಆರನೇ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಹ
- ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಾಗರ (ಸು)
 - ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ
 - ಅಟ್ಲಾಂಟಿಕ್ ಸಾಗರ
 - ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ
 - ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಸಾಗರ
- ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಧಗೋಳದಲ್ಲಿನ ಜಲರಾಶಿಯ ಪ್ರಮಾಣ (ಸು)
 - ಶೇಕಡಾ 81 ಭಾಗ
 - ಶೇಕಡ 19 ಭಾಗ
 - ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗ
 - ಶೇಕಡಾ 71 ಭಾಗ
- ಒಂದು ಅಕ್ಷಾಂಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಕ್ಷಾಂಶಕ್ಕೆ ಇರುವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ದೂರ (ಸು)
 - 111 km
 - 110.4 km
 - 100 km
 - 112 km
- ಗ್ರೀನ್ ವಿಚ್ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋಗಿರುವ ಪ್ರಧಾನ ರೇಖಾಂಶ (ಸು)
 - 0 ಡಿಗ್ರಿ ರೇಖಾಂಶ
 - 180 ಡಿಗ್ರಿ ರೇಖಾಂಶ
 - 110 ಡಿಗ್ರಿ ರೇಖಾಂಶ
 - 82 ಡಿಗ್ರಿ ರೇಖಾಂಶ

6. ಭಾರತದ ಪ್ರಮಾಣಿತ ವೇಳೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರೀನ್ ವಿಚ್ ವೇಳೆಯ ನಡುವಿನ ಸಮಯದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ. (ಸಾ)
- A) 5 ಗಂಟೆ B) 6 ಗಂಟೆ
C) 5 ಗಂಟೆ 30 ನಿಮಿಷ D) 6 ಗಂಟೆ 30 ನಿಮಿಷ
7. ಭೂಮಿಯ ಒಟ್ಟು ಭೌಗೋಳಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರವು (ಸು)
- A) 310 ದಶಲಕ್ಷ ಚ. ಕಿ. ಮೀ B) 149 ದಶಲಕ್ಷ ಚ. ಕಿ. ಮೀ
C) 410 ದಶಲಕ್ಷ ಚ. ಕಿ. ಮೀ D) 510 ದಶಲಕ್ಷ ಚ. ಕಿ. ಮೀ
8. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉತ್ತರಾರ್ಧ ಗೋಳ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಧಗೋಳಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುವ ಅಕ್ಷಾಂಶ (ಸು)
- A) ಕರ್ಕಾಟಕ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವೃತ್ತ B) ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತ
C) ಮಕರಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವೃತ್ತ D) ಆರ್ಕ್ ಟಿಕ್ ವೃತ್ತ
9. ಭೂಮಿಯ ಜಲಭಾಗ ಮತ್ತು ಭೂಭಾಗಗಳು ಅಸಮತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು ಭೂ ಮತ್ತು ಜಲರಾಶಿಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅನುಪಾತ. (ಸು)
- A) 1:2ರಷ್ಟು B) 1:2,43ರಷ್ಟು C) 1:46 ರಷ್ಟು D) 1:56 ರಷ್ಟು
10. ಪ್ರಪಂಚದ ವೇಳಾವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವ ಹೇಳಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ (ಸಾ)
- A) ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ 24 ವೇಳಾವಲಯಗಳಿವೆ
B) ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ 12 ವೇಳಾವಲಯಗಳಿವೆ
C) ಯುಎಸ್‌ಎ 3 ವೇಳಾವಲಯಗಳಿವೆ
D) ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ 5 ವೇಳಾವಲಯಗಳಿವೆ.
11. ಯಾವುದೇ ಹಡಗು/ ವಿಮಾನ 180 ಡಿಗ್ರಿರೇಖಾಂಶವನ್ನು ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡೆಗೆ ಹಾದುಹೋಗುವಾಗ (ಸಾ)
- A) ಒಂದು ದಿನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ
B) ಒಂದು ದಿನ ಗಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ
C) ಎರಡು ದಿನ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ
D) ಎರಡು ದಿನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

12. ಭೂಮಿಯ ವ್ಯಾಸವು ಸೂರ್ಯನಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟು ಪಟ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿದೆ? (ಸು)
13. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ನೀರು ಆವರಿಸಿದೆ? (ಸು)
14. ಭೂ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖಂಡಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ? (ಸು)
15. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅತಿ ಚಿಕ್ಕ ಸಾಗರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
16. ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಧಗೋಳವನ್ನು ಜಲ ಪ್ರಧಾನಗೋಳ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ? (ಸಾ)

17. ಭೂಮಿಯು ತನ್ನ ಅಕ್ಷದ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಸಮಯ ಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ? (ಸು)
18. ರಷ್ಯಾ ಎಷ್ಟು ವೇಳಾ ವಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ? (ಸು)
19. ಭಾರತದ ಪ್ರಮಾಣಿತ ವೇಳೆ ಯಾವ ರೇಖಾಂಶವನ್ನಾಧರಿಸಿದೆ? (ಸು)
20. ಭೂಮಿಯ ಆಕಾರ ಯಾವುದು? (ಸು)
21. 23. ½ ° ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶವನ್ನು ಏನೆಂದುಕರೆಯುತ್ತಾರೆ? (ಸು)
22. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 82. ½ ° ಪೂರ್ವರೇಖಾಂಶವು ಯಾವ ನಗರದ ಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ? (ಸಾ)

III. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

23. ಭೂಮಿಯ ಇತರ ಹೆಸರುಗಳಾವುವು ? (ಸು)
24. ಅಕ್ಷಾಂಶ ಹಾಗೂ ರೇಖಾಂಶಗಳೆಂದರೇನು? (ಸು)
25. ಪ್ರಮಾಣ ವೇಳೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
26. ಭೂಮಿಯು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಗ್ರಹ ಏಕೆ ? (ಸಾ)

IV. ಮೂರು ಅಂಕಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

27. ಭೂಭಾಗದ ಮೇಲಿನ ಏಳು ಖಂಡಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (ಸು)
28. ಒಂದು ಸ್ಥಳದ ಸನ್ನಿವೇಶ ದಿಕ್ಕು ಮತ್ತು ಅಂತರವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ? (ಕ)
29. ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನಾಂಕ ರೇಖೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
30. ಪ್ರಮುಖವಾದ ಏಳು ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)

V. ನಾಲ್ಕು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

31. ಅಕ್ಷಾಂಶ & ರೇಖಾಂಶಗಳು ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ವಾಯುಗುಣ ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತವೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿ? (ಕ)
32. ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನಾಂಕ ರೇಖೆಯ ಮಹತ್ವ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಸಾ)
33. ಪ್ರಪಂಚದ ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಖಂಡಗಳು ಮತ್ತು ಮಹಾಸಾಗರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ, (ಸು)
34. ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳು ರೇಖಾಂಶಗಳಿಗಿಂತ ಹೇಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ? (ಸಾ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 12. ಶಿಲಾಗೋಳ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
11	ಶಿಲಾಗೋಳ, ವಾಯುಗೋಳ, ಜಲಗೋಳ, ಜೀವಗೋಳದ ರಚನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಸೂಚಿಸುವರು	ಕಲಿಕಾಫಲ 11ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ
2	ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲಗಳು: ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ, ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಗುರುತಿಸುವ, ಆಲೇಖಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯ	ಕಲಿಕಾಫಲ 2ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 48ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	27
ಸಾಧಾರಣ	17
ಕಠಿಣ	04
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	48

1.ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಮಾರುತಗಳ ನಕ್ಷೀಕರಣದಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುವ ಭೂ ಸ್ವರೂಪಗಳು (ಕ)

A) ನಾಯಿಕೊಡೆ, ಶಿಲಾಪೀಠ, ಮರಳುದಿಣ್ಣೆ, ಲೋಯಿಸ್ ಮೈದಾನ.

B) 'V' ಆಕಾರದ ಕಣಿವೆಗಳು, ಮೆಕ್ಕಲು ಬೀಸಣಿಕೆ, ಮುಖಜಭೂಮಿ, ಪ್ರವಾಹ ಮೈದಾನಗಳು.

C) 'U' ಆಕಾರದ ಕಣಿವೆ, ಗಿರಿ ಶೃಂಗಗಳು, ಶಿಲಾ ಸೋಪಾನಗಳು, ತೂಗು ಕಣಿವೆ.

D) ಲೀಪೀಸ್, ನುಂಗುಬಿಲ, ಅಂತರ್ ಗುಹೆಗಳು, ಅವರೋಹಿ ಗುಹೆಗಳು.

35. ಕೆ.ಜಿ.ಎಫ್ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಕಂಡುಬರುವ ರಾಜ್ಯ (ಸು)

A) ಕರ್ನಾಟಕ B) ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ C) ಗೋವಾ D) ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ

3. ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಣ ಶಿಲೆ (ಸು)

A) ಗ್ರಾಫೈಟ್ B) ಗ್ರಾನೈಟ್ C) ಜಿಪ್ಸಂ D) ಸುಣ್ಣಕಲ್ಲು

4. ಇಟಲಿಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ (ಸು)

A) ಮೌಂಟ್ ಕ್ರಕಟೋ ವ B) ಮೌಂಟ್ ಪಿಲಿ
C) ಮೌಂಟ್ ವೆಸುವಿಯಸ್ D) ಮೌಂಟ್ ಫ್ಯೂಜಿಯಮ

5. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿರುವ ಭೂಕಂಪ ಮಾಪನ ಕೇಂದ್ರ (ಸು)

A) ಹೈದರಾಬಾದ್ B) ಡೆಹ್ರಾಡೂನ್ C) ಪುಣೆ D) ಗೌರಿಬಿದನೂರು

6. ಬೇಲಮ್ ಮತ್ತು ಬೆಹರಾ ಸುಣ್ಣ ಕಲ್ಲಿನ ಗುಹೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವ ರಾಜ್ಯವೆಂದರೆ (ಸು)
A) ಕರ್ನಾಟಕ B) ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ C) ಕೇರಳ D) ರಾಜಸ್ಥಾನ
7. ಮ್ಯಾಂಟಲ್ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಗೋಳವನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸುವ ಗಡಿ (ಸಾ)
A) ಗುಟೆನ್ಬರ್ಗ್ ಸೀಮಾವಲಯ B) ಮೊಹೊರೋವಿಸಿಕ್
C) ಶಿಲಾಪಾಕವಲಯ D) ಏಸ್ಟೆನೋಸ್ಪಿಯರ್
8. ವಜ್ರ, ರೂಬಿ ಮತ್ತು ಎಮರಾಲ್ಡ್ ಶಿಲೆಗಳೇ (ಸಾ)
A) ರೂಪಾಂತರಶಿಲೆಗಳು B) ಅಜೈವಿಕಕಣಶಿಲೆಗಳು
C) ಬಹಿಸ್ಸರಣಶಿಲೆಗಳು D) ಮರಳುಮಯಶಿಲೆಗಳು
9. ಆರ್ಟಿಸಿಯನ್ ಬಾವಿಗಳು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು (ಸಾ)
A) ಯುರೋಪಿನಲ್ಲಿ B) ಅಂಟಾರ್ಟಿಕದಲ್ಲಿ
C) ದಕ್ಷಿಣಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ D) ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ
10. ಶಿಲೆಗಳಲ್ಲಿಯಾವುದೇ ರಾಸಾಯನಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗದೆ ಒಡೆದು ಚೂರಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ (ಸಾ)
A) ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಿಥಿಲೀಕರಣ B) ಭೂನಗ್ನಿಕರಣ
C) ಆಮ್ಲಜನಕ ಸಂಯೋಜನೆ D) ಭೌತಿಕಶಿಥಿಲೀಕರಣ
11. ಸಾಗರಿಕ ವಲಯದ ಮೇಲ್ಪದರ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ? (ಸಾ)
A) ಸಿಯಲ್ (Sial) B) ಸೀಮಾ (Sima)
C) ಮ್ಯಾಂಟಲ್ D) ಕೇಂದ್ರಗೋಳ
12. ಶಿಲಾಪಾಕ (ಮ್ಯಾಗ್ಮಾ) ಭೂಮೇಲ್ಮೈಯನ್ನು ತಲುಪುವ ಮೊದಲೇ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಅಂತರಾಳದಲ್ಲಿ ತಂಪಾಗಿ ಘನೀಭವಿಸಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುವ ಶಿಲೆಗಳೇ (ಸಾ)
A) ಕಣಶಿಲೆಗಳು B) ರೂಪಾಂತರಶಿಲೆಗಳು
C) ಅಂತಸ್ಸರಣಶಿಲೆಗಳು D) ಬಹಿಸ್ಸರಣಶಿಲೆಗಳು
13. ತಗ್ಗಾದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ದ್ವಾರವನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುವರು (ಸಾ)
A) ನಾಳ B) ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಕುಂಡ C) ಕಾಲ್ಡೆರಾ D) ಮ್ಯಾಗ್ಮಾ
14. ಅತ್ಯಂತ ಹಾನಿಕಾರಕ ಭೂಕಂಪನ ಅಲೆ (ಸಾ)
A) ಪ್ರಾಥಮಿಕಅಲೆಗಳು B) ದ್ವಿತೀಯಅಲೆಗಳು
C) ಅಡ್ಡಅಲೆಗಳು D) ಮೇಲ್ಮೈಅಲೆಗಳು

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

15. ಶಿಲಾಗೋಳ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
16. ಭೂಮಿಯು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಹಳೆಯದಾಗಿದೆ? (ಸು)
17. ಭೂಕವಚದ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸು)
18. ಭೂಕವಚ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಟಲ್ ಸೇರುವ ವಲಯವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
19. ಅಂತಸ್ಸರಣ ಶಿಲೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ (ಸಾ)
20. ಮ್ಯಾಗ್ಮಾ ಎಂದರೇನು? (ಸು)

21. ನದಿ ಹರಿಯುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುವರು? (ಸು)
22. ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
23. ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಕುಂಡದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಸಿ (ಸು)
24. ಭೂಕಂಪನದ ತೀವ್ರತೆ ಅಳೆಯುವ ಮಾಪನವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
25. ಶಿಥಿಲೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
26. ಸುನಾಮಿ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
27. ಅಂತರ್ಜಲವು ಪ್ರವೇಶಿಸಲಾರದ ಶಿಲಾಪದರುಗಳನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುವರು? (ಸಾ)
28. ಚಿಲುಮೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
29. ಅಗ್ನಿಶಿಲೆಗಳು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುತ್ತದೆ? (ಸಾ)
30. ಅಂತರ್ಜಲ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
31. ನದಿಯು ಅಂತ್ಯಗೊಂಡು ಸಮುದ್ರಸೇರುವ ಭಾಗವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುವರು? (ಸು)
32. ಭೂಕಂಪಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು? (ಸು)

III. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

33. ಭೂಮಿಯ ಅಂತರಾಳದ ವಿವಿಧ ಪದರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
34. ಮ್ಯಾಂಟಲ್ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ಯಾವುವು ? (ಸು)
35. ಶಿಲೆಗಳ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಗಳು ಯಾವುವು? (ಸು)
36. ಭೂಕವಚದ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಕ)
37. ಜಾಗೃತ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಎಂದರೇನು ? ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (ಸಾ)
38. ಶಿಥಿಲೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
39. ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಿಥಿಲೀಕರಣದ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳಾವುವು? (ಸಾ)
40. ಭೂಸವಕಳೀಕರಣದ ಕರ್ತೃವಾಗಿ ನದಿಗಳು ನಿರ್ಮಿಸುವ ಭೂಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸಾ)

IV. ಮೂರು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

41. ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಿಥಿಲೀಕರಣ ಎಂದರೇನು? ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ? (ಸು)
42. ಹಿಮ ನದಿ ಎಂದರೇನು? ಮುಖ್ಯ ವಿಧಗಳಾವುವು? (ಸು)
43. ಚಿಲುಮೆಗಳ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (ಸು)
44. ಜೈವಿಕ ಶಿಥಿಲೀಕರಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
45. ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಮುಖ ಭೂಕಂಪ ವಲಯಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (ಸಾ)

V. ನಾಲ್ಕು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

46. ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಸಂಭವಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಾನವನ ಕೃತ್ಯಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿವೆ. ಸಮರ್ಥಿಸಿ (ಕ)
47. ಭೂಕಂಪನದ ಅನಾಹುತ ತಡೆಗಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿರಿ. (ಕ)
48. ಭೂಅಂತರಾಳದ ಚಿತ್ರಬರೆದು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ (ಸಾ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 13.ವಾಯುಗೋಳ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
11	ಶಿಲಾಗೋಳ, ವಾಯುಗೋಳ, ಜಲಗೋಳ, ಜೀವಗೋಳದ ರಚನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಸೂಚಿಸುವರು	ಕಲಿಕಾಫಲ 11ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	31
ಸಾಧಾರಣ	17
ಕಠಿಣ	02
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	50

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಉಷ್ಣಾಂಶ ದಾಖಲಿಸಿದ ಪ್ರದೇಶ (ಸು)
 - ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಂಬಿಕ ನಗರ
 - ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಗಂಗಾ ನಗರ
 - ಕಾಶ್ಮೀರದ ಕಾರ್ಗಿಲ್
 - ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ
- ವಾಯುವಿನ ಒತ್ತಡ ಅಳೆಯುವ ಮಾಪಕ (ಸು)
 - ವಾಯುಭಾರ ಮಾಪಕ
 - ರಿಕ್ಟರ್ ಮಾಪಕ
 - ಎಂಪಿಯರ್
 - ಅಮ್ಮೀಟರ್
- 40⁰ ಡಿಗ್ರಿ ಅಕ್ಷಾಂಶದಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಗಾಳಿಯನ್ನು ಹೀಗೆ ಕರೆಯುವರು, (ಸು)
 - 40ರ ಅಬ್ಬರದ ಗಾಳಿ
 - 50ರ ಅಬ್ಬರದ ಗಾಳಿ
 - 60ರ ಅಬ್ಬರದ ಗಾಳಿ
 - 70ರ ಅಬ್ಬರದ ಗಾಳಿ
- ಆವರ್ತ ಮಾರುತಗಳನ್ನು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕರೆಯಲಾಗುವುದು. (ಸು)
 - ಸೈಕ್ಲೋನ್,
 - ಹರಿಕೇನ್,
 - ಲೈಲಾ.
 - ಟೈಫೂನ್
- ವಾಯು ಬೀಸುವ ದಿಕ್ಕನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಉಪಕರಣ (ಸು)
 - ಪವನ ವೇಗ ಮಾಪಕ
 - ಪವನ ದಿಕ್ಕುಚಿ
 - ವಾಯುಭಾರ ಮಾಪಕ
 - ರಿಕ್ಟರ್ ಮಾಪಕ
- ಭಾರತದ ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುತ (ಸು)
 - ಚೀನುಕ್
 - ಲೂ
 - ಸಿರಾಕೋ
 - ಮಿಸ್ಸಲ್

7. ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿಯು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದು. (ಸು)
 A) ಶಿವಮೊಗ್ಗ B) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ C) ದಾವಣಗೆರೆ D) ಉಡುಪಿ
8. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅತ್ಯಂತ ತೇವಯುತ ಪ್ರದೇಶ (ಸು)
 A) ಮೇಘಾಲಯದ ಮೌಸಿನ್ ರಾಮ್ B) ಕರ್ನಾಟಕದ ಆಗುಂಬೆ
 C) ರಾಜಸ್ಥಾನದ ರೈಲಿ D) ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ನಾಯಕನಹಟ್ಟಿ
9. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿರುವ ಅನಿಲಗಳು ಧೂಳಿನಕಣ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿಯ ತಳುವಾದ ಪದರವೇ (ಸು)
 A) ಶಿಲಾಗೋಳ B) ಜಲಗೋಳ C) ವಾಯುಗೋಳ D) ಜೀವಿಗೋಳ
10. ವಾಯುಮಂಡಲದ ಘಟಕಗಳು ವಿರಳವಾಗಿರುವ ವಾಯುಮಂಡಲದ ಪದರು (ಸು)
 A) ಮಧ್ಯಂತರಮಂಡಲ B) ಸಮೋಷ್ಣಮಂಡಲ
 C) ಉಷ್ಣತಾಮಂಡಲ D) ಬಾಹ್ಯಮಂಡಲ
11. ಉಷ್ಣತಾಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅನಿಲದ ಅಣುಗಳು ಅಯಾನುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಲು ಕಾರಣ (ಸಾ)
 A) ಅಲ್ಲಿನ ಅತಿಕಡಿಮೆ ಉಷ್ಣಾಂಶ
 B) ಅತಿನೇರಳೆಕಿರಣಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ
 C) ಅತ್ಯಧಿಕ ಉಷ್ಣಾಂಶದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ
 D) ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಒತ್ತಡ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ
12. ಚಿತ್ರವು ಸೂಚಿಸುವುದು. (ಕ)
-
- A) ನಿರಂತರಮಾರುತಗಳು
 B) ವಾಣಿಜ್ಯಮಾರುತಗಳು
 C) ಪ್ರತ್ಯಾವರ್ತಮಾರುತಗಳು
 D) ಆವರ್ತಮಾರುತಗಳು
13. ಮೋಡಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತವಾದ ಮತ್ತು ಜೆಟ್ ವಿಮಾನಗಳು ಹಾರಾಡಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ವಾಯುಗೋಳದ ಪದರು (ಸಾ)
 A) ಸಮೋಷ್ಣ ಮಂಡಲ B) ಬಾಹ್ಯ ಮಂಡಲ
 C) ಮಧ್ಯಂತರ ಮಂಡಲ D) ಪರಿವರ್ತನಾ ಮಂಡಲ
14. ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಮತ್ತು ಹಿಮಮಳೆಯನ್ನು ತರುವ ಮೋಡಗಳು (ಸು)
 A) ಪದರು ಮೋಡಗಳು B) ರಾಶಿ ಮೋಡಗಳು
 C) ಹಿಮಕಣ ಮೋಡಗಳು D) ರಾಶಿ ವೃಷ್ಟಿ ಮೋಡಗಳು
15. ಅಪರಾಹ್ನ ಮಳೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ (ಸು)
 A) ಧ್ರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ B) ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ
 C) ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ D) ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ

16. ಓಜೋನ್ ಪದರವು ಕಂಡುಬರುವ ವಾಯುಮಂಡಲದ ವಲಯ (ಸು)
 A) ಪರಿವರ್ತನಾ ಮಂಡಲ B) ಸಮೋಷ್ಣ ಮಂಡಲ
 C) ಬಾಹ್ಯ ಮಂಡಲ D) ಮಧ್ಯಂತರ ಮಂಡಲ
17. ಶಾಂತ ವಲಯ (Doldrum) ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಉಷ್ಣಾಂಶದ ವಲಯ (ಸಾ)
 A) ಉತ್ತರ ಉಪಧ್ರುವೀಯ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡ ಪಟ್ಟಿ
 B) ಉತ್ತರ ಧ್ರುವೀಯ ಅಧಿಕ ಒತ್ತಡ ಪಟ್ಟಿ
 C) ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವೀಯ ಅಧಿಕ ಒತ್ತಡ ಪಟ್ಟಿ
 D) ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತದ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡ ಪಟ್ಟಿ
18. ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಾಯುಮಂಡಲದ ಸರಾಸರಿ ಒತ್ತಡ (ಸಾ)
 A) 1013.25 ಮಿಲಿಬಾರ್ B) 1013.26 ಮಿಲಿಬಾರ್
 C) 1013.24 ಮಿಲಿಬಾರ್ D) 1013.28 ಮಿಲಿಬಾರ್
19. ಅಶ್ವ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ವಲಯ (ಸಾ)
 A) ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತದ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡ ಪಟ್ಟಿ
 B) ಉತ್ತರ ಉಪ-ಉಷ್ಣವಲಯದ ಅಧಿಕ ಒತ್ತಡ ಪಟ್ಟಿ
 C) ದಕ್ಷಿಣ ಉಪ-ಉಷ್ಣವಲಯದ ಅಧಿಕ ಒತ್ತಡ ಪಟ್ಟಿ
 D) ಉತ್ತರ ಧ್ರುವೀಯ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡ ಪಟ್ಟಿ
20. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿರುವ ಮಳೆಯ ವಿಧ (ಸಾ)
 A) ಮಾನ್ಸೂನ್ ಮಳೆ
 B) ಪರ್ವತ ಮಳೆ
 C) ಪರಿಸರಣ ಮಳೆ
 D) ಆವರ್ತ ಮಳೆ

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

21. ವಾಯುಗೋಳದ ದಪ್ಪ ಎಷ್ಟಿದೆ ? (ಸು)
 22. ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅನಿಲದ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು ? (ಸು)
 23. ವಾಯುವಿನ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ವಾಯುಮಂಡಲದ ಪದರವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (ಸು)
 24. ಸೂರ್ಯಜನ್ಯ ಶಾಖ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
 25. ಸೂರ್ಯನ ನೇರವಾದ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ವಲಯ ಯಾವುದು? (ಸು)
 26. ಸಮಭಾರ ರೇಖೆಗಳೆಂದರೇನು? (ಸು)
 27. ವಾಯುವಿನ ವೇಗ ಅಳೆಯುವ ಮಾಪಕ ಯಾವುದು? (ಸು)
 28. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಮಾರುತಗಳು ಯಾವ ಮಾರುತಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ? (ಸಾ)
 29. ಆವರ್ತ ಮಾರುತಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (ಸು)
 30. ಆದ್ರ್ವತೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)

31. ಉಷ್ಣಾಂಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)
32. ಸಮೋಷ್ಣರೇಖೆಗಳು (Isotherms) ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)
33. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಮೈನಿಂದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಒತ್ತಡದ ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟಿರುತ್ತದೆ? (ಕ)
34. ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಮಾಪಕ ಯಾವುದು? (ಸು)
35. ಉಷ್ಣ ಮತ್ತು ಶೀತ ವಾಯುರಾಶಿಗಳ ನಡುವಿನ ವಲಯವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುವರು? (ಸಾ)
36. ಸಮೋಷ್ಣ ವಲಯದ ಆವರ್ತ ಮಾರುತಗಳ ಮಳೆಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ? (ಸಾ)
37. ಪರಿಸರಣ ಮಳೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
38. ವಾಯುಗುಣಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು? (ಸು)

III. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

39. ವಾಯುಮಂಡಲದ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ(ಸಾ)
40. ಹವಾಮಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿದೆ? (ಸು)
41. ಉಷ್ಣಾಂಶದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
42. ವಾಯುಮಂಡಲದ ಒತ್ತಡ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
43. ಮಾರುತಗಳ ವಿಧಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ (ಸಾ)
44. ಪರ್ವತಗಳ ಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣಾಂಶದ ವಿಪರ್ಯಯ ಕಂಡುಬರುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? (ಕ)

IV. ಮೂರು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

45. ಉಷ್ಣಾಂಶ ವಿಪರ್ಯಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ? (ಸಾ)
46. ಮೋಡಗಳೆಂದರೇನು? ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ(ಸು)
47. ಹವಾಮಾನ ಮತ್ತು ವಾಯುಗುಣ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಸಾ)
48. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ವಾಯುಗುಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳಾವುವು? (ಸಾ)

V. ನಾಲ್ಕು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

49. ವಾಯುಮಂಡಲದ ರಚನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
50. ವಾಯುಮಂಡಲದ ಒತ್ತಡ ಎಂದರೇನು? ಪ್ರಪಂಚದ ಮುಖ್ಯ ಒತ್ತಡದ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ(ಸು)

ಅಧ್ಯಾಯ -14.ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
14	ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ವಿವರಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 14ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	14
ಸಾಧಾರಣ	07
ಕಠಿಣ	05
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	26

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಸರಕು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಾನವರ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವ ಗುಣ (ಸು)
A) ಆಸೆ B) ತುಷ್ಟಿಗುಣ C) ತೃಪ್ತಿ D) ಪ್ರತಿಫಲ
2. ಹಣದ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧಿಕ ಕೆಲಸ (ಸು)
A) ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ B) ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ
C) ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ D) ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆ
3. ಕೌಟಿಲ್ಯನು ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥ. (ಸು)
A) ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ B) ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ C) ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ D) ಗಾಥಸಪ್ತಸತಿ
4. ಎಕನಾಮಿಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಪದ ಈ ದೇಶ ಭಾಷಾ ಪದವಾಗಿದೆ. (ಸು)
A) ಗ್ರೀಕ್ B) ರೋಮನ್ C) ಅಮೆರಿಕ D) ಭಾರತ
5. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಪೆನ್ನು ಕೊಂಡು ಬಳಸುತ್ತಾರೆ ಇದು ಯಾವ ಬಗೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ? (ಸಾ)
A) ಅನುಭೋಗ B) ವಿತರಣೆ C) ವಿನಿಮಯ D) ಉತ್ಪಾದಕ

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

6. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಯಾರನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ? (ಸು)
7. ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರ ಯಾವುದು? (ಸು)
8. ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲ ಯಾವುದು? (ಸು)
9. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಪದದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
10. ಸರ್ಕಾರ ತಾನು ಒದಗಿಸುವ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ಏನನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ? (ಸು)

11. ಉತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೆಂದರೇನು? (ಸು)
12. ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
13. ಆರ್ಥಿಕೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ. (ಸಾ)
14. "ಅಪರಮಿತ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಲು ಸಮಾಜವು ಕೊರತೆಯಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದೇ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ" ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದರೆ, ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಆಧಾರವಾಗಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಯಾವುದು? (ಸಾ)
15. ಅಮೆರಿಕದಂತಹ ಶ್ರೀಮಂತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳೂ ಸಹ ಕೊರತೆಯ ಮೂಲಭೂತ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಎದುರಿಸುತ್ತವೆ? (ಕ)
16. ಶಾಲೆಯೊಂದು ತನ್ನ ಸೀಮಿತ ವಾರ್ಷಿಕ ಬಜೆಟ್ ಅನ್ನು ಹೊಸ ಆಟದ ಮೈದಾನದ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಲ್ಯಾಬ್ ಅನ್ನು ನವೀಕರಿಸಲು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ? (ಕ)
17. ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು, ಸರ್ಕಾರವು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾರಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ಆಟಿಕೆಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಆರ್ಥಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಕ)
18. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ 'ವಿಲಾಸಿ ವಸ್ತು'ವಾಗಿದ್ದ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಡೇಟಾ ಪ್ಯಾಕ್‌ಗಳು ಇಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹೇಗೆ 'ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತು'ವಾಗಿವೆ? (ಕ)
19. ಅನುಭೋಗಿಗಳು ಎಂದರೆಯಾರು? (ಸು)
20. ಮಾರಾಟಗಾರರು ಎಂದರೆಯಾರು? (ಸು)
21. ಉತ್ಪಾದಕರು ಎಂದರೆಯಾರು? (ಸು)
22. ಶ್ರಮಿಕರು ಎಂದರೆಯಾರು? (ಸು)
23. ಸೇವಾ ಪೂರೈಕೆದಾರರು ಎಂದರೆಯಾರು? (ಸಾ)

III. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

24. ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ. (ಸಾ)
25. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ಅವಶ್ಯಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ (ಸಾ)
26. ಕಾಲದಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ ಹೇಗೆ ಬದಲಾಗಿದೆ? (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ -15. ವ್ಯವಹಾರ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
15	ವ್ಯವಹಾರದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ವಿವರಿಸುವರು ಹಾಗೂ ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 15ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	20
ಸಾಧಾರಣ	12
ಕಠಿಣ	5
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	37

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸ್ಥಳ, (ಸು)
A) ಪಟ್ಟಣ B) ನಗರ C) ಗ್ರಾಮ D) ಮಹಾನಗರ.
- 2) ಒಂದು ದೇಶವು ತನ್ನ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದು (ಸು)
A) ಆಮದು B) ರಫ್ತು C) ಪುನರ್ ರಫ್ತು D) ವ್ಯಾಪಾರ
- 3) ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾರುವವರು (ಸು)
A) ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿ, B) ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ,
C) ಉತ್ಪಾದಕ ವ್ಯಾಪಾರಿ, D) ವಿತರಕ ವ್ಯಾಪಾರಿ.
- 4) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯ : ಕೃಷಿ :: ತೃತೀಯ ವಲಯ :(ಸು)
A) ಹೈನುಗಾರಿಕೆ B) ಕೈಗಾರಿಕೆ C) ಗಣಿಗಾರಿಕೆ, D) ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ.
- 5) ಒಂದು ದೇಶವು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದು (ಸು)
A) ಪುನರ್ ರಫ್ತು B) ರಫ್ತು C) ಆಮದು D) ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರ
6. ಈ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಮುಗಿದು ಹೋಗುವ ಉದ್ಯಮಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಸಾ)
A) ತಳಿ ಉದ್ಯಮಗಳು B) ಗಣಿ ಉದ್ಯಮಗಳು
C) ಉತ್ಪಾದಕ ಉದ್ಯಮಗಳು D) ನಿರ್ಮಾಣ ಉದ್ಯಮಗಳು

7. ರಾಸಾಯನಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಯಾರಾಗುವುದು (ಸು)
 - A) ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ B) ನಿರ್ಮಾಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ
 - C) ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ D) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ
8. ನಷ್ಟ ಭಯದ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಇರುವ ಸೇವೆ (ಸಾ)
 - A) ಸಾರಿಗೆ B) ಬ್ಯಾಂಕು C) ವಿಮೆ D) ಸಂಪರ್ಕ
9. ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ತಿಳಿಯಲು ಹಾಕಲಾಗುವ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಸು)
 - A) ISO B) Agmark C) ISI D) ISD
10. ಪದಾರ್ಥಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಪಾಡಲು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆ (ಸು)
 - A) ಭಾರತೀಯ ಮಾನಕ ಸಂಸ್ಥೆ B) ಭಾರತೀಯ ಗ್ರಾಹಕ ಸಂಸ್ಥೆ
 - C) ಇಂಡಿಯನ್ ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ D) ಭಾರತೀಯ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಂಸ್ಥೆ

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

- 11) ತಲೆಹೊರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದರೆ ಯಾರು? (ಸು)
- 12) ಆಂತರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
- 13) ಪುನರ್ ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿರಿ (ಸು)
- 14) ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ನೀಡಿರಿ. (ಸಾ)
- 15) ವ್ಯಾಪಾರದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೇನು? (ಸು)
16. ISI ನ ವಿಸ್ತೃತರೂಪಬರೆಯಿರಿ. (ಸು).
17. ಜಾಹಿರಾತಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವು. (ಸು)
18. ವ್ಯವಹಾರ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
19. ಸಗಟುವ್ಯಾಪಾರಿಗಳೆಂದರೆಯಾರು? (ಸು)
20. ರಫ್ತು ಎಂದರೇನು? (ಸು)
21. ವ್ಯಾಪಾರಪೂರಕಗಳು ಎಂದರೇನು? ಉದಾಹರಣೆಕೊಡಿ. (ಸಾ)
22. ಹಿಮಾಚಲಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೇಬುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಗ್ರಾಹಕರು ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತಾಜಾವಾಗಿ ತಿನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಹಾಯವು ಭೌಗೋಳಿಕ ಅಡಚಣೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ? (ಕ)
23. ಉದ್ಯಮಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಉದ್ಯೋಗ ಒಪ್ಪಂದದಡಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಬಂಡವಾಳದ ಅಪಾಯ (Capital Risk) ಏಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ? (ಕ)
24. ಕಾರ್ಖಾನೆಯೊಂದು ಸಿಮೆಂಟ್ ಬ್ಲಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಲವಾದ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಭೀಮೆಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೇ? ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಯೇ? (ಸಾ)

III. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ:

- 25) ವ್ಯಾಪಾರ ಎಂದರೇನು? ಎರಡು ವಿಧ ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
- 26) ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು, ವಸ್ತುಗಳ ವಿತರಣೆಯ ಕೊನೆಯ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ. (ಕ)
- 27) ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರದ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (ಸಾ)
- 28) ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಎಂದರೇನು? ಮೂರು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
- 29) ಕೈಗಾರಿಕಾ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
- 30) ಗೃಹ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ. (ಸಾ)
- 31) ಸಮಯದ ಅಡಚಣೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ. (ಕ)
- 32) ವ್ಯವಹಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳೇನು? (ಸಾ)
- 33) ವ್ಯವಹಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳೇನು? (ಸಾ)
- 34) ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸಾ)
- 35) ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಒಂದೆರಡು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ. (ಸಾ)
- 36) ಉದ್ಯಮಗಳು ಅಥವಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಎರಡು ವಿಧಗಳನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿ. (ಕ)
- 37) ಒಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)

ಅಧ್ಯಾಯ -16. ಮೌರ್ಯರು ಮತ್ತು ಕುಶಾಣರು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
7	ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಆಡಳಿತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 7ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ
2	ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲಗಳು: ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ, ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಗುರುತಿಸುವ, ಆಲೇಖಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯ	ಕಲಿಕಾಫಲ 2ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 24ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	17
ಸಾಧಾರಣ	06
ಕಠಿಣ	02
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	25

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಮೌರ್ಯ ಸಮಾಜದ ಸ್ಥಾಪಕರು (ಸು)
 - ಅಶೋಕ
 - ಬಿಂದುಸಾರ
 - ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯ
 - ಚಾಣಕ್ಯ
- ಚಾಣಕ್ಯನ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕೃತಿ (ಸು)
 - ರಾಮಾಯಣ
 - ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ
 - ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ
 - ಮಹಾಭಾರತ
- ಅಶೋಕನು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ಪ್ರೇರಣೆಯಾದ ಯುದ್ಧ (ಸು)
 - ಪೌರುಷ ಯುದ್ಧ
 - ಕಳಿಂಗ ಯುದ್ಧ
 - ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಯುದ್ಧ
 - ಪಾಟ್ಯಾ ಯುದ್ಧ
- ಅಶೋಕನ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಿದ ಭಾಷೆ (ಸು)
 - ಸಂಸ್ಕೃತ
 - ತಮಿಳು
 - ಪ್ರಾಕೃತ
 - ಪರ್ಶಿಯನ್
- ಕುಶಾಣ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಚಕ್ರವರ್ತಿ (ಸು)
 - ಕಾನಿಷ್ಕ
 - ಹರ್ಷವರ್ಧನ
 - ಅಶೋಕ
 - ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ

6. ಗಾಂಧಾರ ಶೈಲಿಯು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ (ಸು)
A) ಗೀತಾ ಸಾಹಿತ್ಯ B) ನೃತ್ಯ C) ಬೌದ್ಧಶಿಲ್ಪ ಕಲೆ D) ಜೈನ ಶಾಸನಗಳು
7. ಕಾನಿಷ್ಕನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಶಾಖೆ (ಸು)
A) ಹೀನ ಯಾನ B) ಮಹಾಯಾನ C) ಲಮಾಯಾನ D) ವಜ್ರಯಾನ
8. ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯನು ತನ್ನ ಜೀವಿತದ ಕೊನೆಗೆ ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ ಧರ್ಮ (ಸು)
A) ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ B) ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮ C) ಜೈನ ಧರ್ಮ D) ಶೈವ ಧರ್ಮ
9. ಮೌರ್ಯರ ರಾಜಧಾನಿ (ಸು)
A) ಪುರುಷಪುರ B) ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ C) ಮಗದ D) ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ
10. ಕುಶಾಣ ರಾಜಮನೆತನದ ಸಂಸ್ಥಾಪಕ (ಸು)
A) ಕನಿಷ್ಕ B) ಕುಜಲ ಕಡ್ ಪೀಸಸ್ C) ವೀಮಾ ಕಡ್ ಪಿಸಸ್ D) ಚಂದ್ರ ಗುಪ್ತ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

11. ಚಾಣಕ್ಯನ ಇತರ ಹೆಸರುಗಳಾವುವು? (ಸು)
12. ಅಶೋಕನ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು? (ಸು)
13. ಕುಶಾನರ ರಾಜಧಾನಿ ಯಾವುದು? (ಸು)
14. ಅಶೋಕನು ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಂಹಳಕ್ಕೆ ಯಾರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು? (ಸು)
15. ಗುಜರಾತಿನ ಜುನಾಗಢದ ಬಳಿ ಸುದರ್ಶನ ಸರೋವರ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದವರು ಯಾರು? (ಸು)
16. ಕನಿಷ್ಕನ ರಾಜಾಳ್ವಿಕೆಯ ಹೊಸ ಯುಗವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ? (ಸು)
17. ಕುಶಾನರು ಯಾವ ಸಂತತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು? (ಸು)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

18. ಮೌರ್ಯರ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ. (ಸಾ)
19. ಅಶೋಕನ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ (ಸಾ)
20. ಕನಿಷ್ಕನ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಶಾನರು ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಪಡಿಸಿ. (ಕ)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದಾರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

21. ಅಶೋಕನನ್ನು ಒಬ್ಬ ಮಹಾಶಯನೆಂದು ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಬಣ್ಣಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ. (ಕ)
22. ಅಶೋಕನ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
23. ಕಾನಿಷ್ಕನ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ. (ಸಾ)
24. ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ (ಸಾ)

V. ಐದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

25. ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ನಕ್ಷೆ ಬರೆದು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. (ಸಾ)
A) ಗಾಂಧಾರ B) ಪುರುಷಪುರ C) ಉಜ್ಜಯಿನಿ D) ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ

ಅಧ್ಯಾಯ -17. ಗುಪ್ತರು ಮತ್ತು ವರ್ಧನರು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
7	ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಆಡಳಿತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 7ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	19
ಸಾಧಾರಣ	05
ಕಠಿಣ	01
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	25

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಗುಪ್ತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಈ ರಾಜನು ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿದನು (ಸು)
 A) ಮೊದಲನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ B) ಇಮ್ಮಡಿ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
 C) ಸಮುದ್ರ ಗುಪ್ತ D) ಕುಮಾರ ಗುಪ್ತ
- ನಳಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಗುಪ್ತರ ಈ ದೊರೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು (ಸು)
 A) ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ B) ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ
 C) ನರಸಿಂಹ ಗುಪ್ತ D) ಒಂದನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
- ಗುಪ್ತರ ಈ ದೊರೆಯು ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದನು (ಸು)
 A) ಶ್ರೀಗುಪ್ತ B) ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
 C) ಒಂದನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ D) ಕುಮಾರ ಗುಪ್ತ
- 'ಪಂಚ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಕಾ' ಎಂಬ ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥದ ಕರ್ತೃ (ಸು)
 A) ವರಹಾ ಮಿಹಿರ B) ಆರ್ಯಭಟ C) ವಾಗ್ಭಟ D) ಕಪಿಲ
- ಅಣುವು ಪರಮಾಣುವಿನಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಪ್ರಾಚೀನ
ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ (ಸು)
 A) ಕಪಿಲ B) ಧನ್ವಂತರಿ C) ಸುಶ್ರುತ D) ಚರಕ

6. ದೆಹಲಿಯ ಮೆಹರೂಲಿಯಲ್ಲಿನ ಸ್ತಂಭ ಈ ಲೋಹದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ (ಸು)
A) ಕಂಚು B) ಹಿತ್ತಾಳೆ C) ಕಬ್ಬಿಣ D) ತಾಮ್ರ
7. ಈ ವಿಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು ಭಾರತದ ವೈದ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ (ಸು)
A) ಭಾಸ್ಕರ B) ಶುಶ್ರುತ C) ಧನ್ವಂತರಿ D) ಚರಕ
8. ರಾಜಶ್ರೀ ಇವರು ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು (ಸು)
A) ನಳಂದ B) ವಾರಣಾಸಿ C) ಉಜ್ಜಯಿನಿ D) ಪ್ರಯಾಗ
9. ಗುಪ್ತರು ತಮ್ಮ ನೆಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡ ಪ್ರದೇಶ (ಸಾ)
A) ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ B) ಕಳಿಂಗ C) ಮಗದ D) ತಕ್ಷಶಿಲಾ
10. 'ಮಹಾರಾಜಾಧಿ ರಾಜ' ಎಂದು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ ಗುಪ್ತರ ದೊರೆ (ಸು)
A) ಶ್ರೀಗುಪ್ತ B) ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ
C) ಮೊದಲನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ D) ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
11. 'ಮುದ್ರಾರಾಕ್ಷಸ' ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ (ಸು)
A) ಕಾಳಿದಾಸ B) ವಿಶಾಖದತ್ತ C) ಹರಿಸೇನ D) ಬಾಣ
12. 'ಶೂದ್ರಕನು' ಬರೆದ ಕೃತಿ (ಸು)
A) ಮೇಘದೂತ B) ಹರ್ಷ ಚರಿತ C) ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ D) ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ
13. ವರ್ಧನ ವಂಶದ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಸ್ಥಾಪಕ (ಸು)
A) ಪುಷ್ಯಭೂತಿ B) ಶ್ರೀ ಗುಪ್ತ C) ದುರ್ವಿನಿತ D) ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
- II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ**
14. ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟ ಚೀನಾದ ಯಾತ್ರಿಕ ಯಾರು? (ಸು)
15. ಕಾಳಿದಾಸನು ಬರೆದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಟಕ ಯಾವುದು? (ಸು)
16. ಹರ್ಷವರ್ಧನನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
- III. ಎರಡು - ಮೂರು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ**
17. ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
18. ವರ್ಧನರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ (ಸು)
19. ಕಾಳಿದಾಸನು ಬರೆದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
20. ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (ಸು)
21. ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನು ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದನು? (ಸಾ)
- IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದಾರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ**
22. ನಳಂದ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ (ಸಾ)
23. ಗುಪ್ತರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಪತನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? (ಸಾ)
24. ಗುಪ್ತರ ಕಾಲವು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸುವರ್ಣ ಯುಗ. ಸಮರ್ಥಿಸಿ. (ಕ)
25. ವರ್ಧನರ ಕಾಲದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)

**ಅಧ್ಯಾಯ - 18. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜವಂಶಗಳು
ಶಾತವಾಹನರು, ಕದಂಬರು ಮತ್ತು ಗಂಗರು**

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
7	ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಆಡಳಿತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 7ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	18
ಸಾಧಾರಣ	04
ಕಠಿಣ	02
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	24

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಶಾತವಾಹನರು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಈ ರಾಜವಂಶದ ಸಾಮಂತ ರಾಜರಾಗಿದ್ದರು (ಸು)
 - ಮೌರ್ಯರು
 - ಗುಪ್ತರು
 - ಕುಶಾಣರು
 - ನಂದರು
- ಶಾತವಾಹನರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೊರೆ (ಸು)
 - ಸಿಮುಖ
 - ಮಹಾಪದ್ಮ
 - ಮಯೂರವರ್ಮ
 - ನರಸಿಂಹವರ್ಮ
- 'ಹಾಲ' ನು ಬರೆದ ಗಾಥ ಸಪ್ತಶತಿ ಗ್ರಂಥದ ಭಾಷೆ (ಸು)
 - ಸಂಸ್ಕೃತ
 - ಒರಿಯ
 - ಕನ್ನಡ
 - ಪ್ರಾಕೃತ
- ಶಾತವಾಹನರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಧರ್ಮ (ಸು)
 - ಜೈನ
 - ಬೌದ್ಧ
 - ವೈದಿಕ
 - ಸಿಖ್
- ಮಯೂರವರ್ಮನು ಈ ಕೆರೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದನು (ಸು)
 - ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ ಕೆರೆ
 - ಮಂಡ್ಯದ ಕೆರೆ
 - ಕಡೂರು ಕೆರೆ
 - ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಕೆರೆ
- ಕದಂಬರ ಕಾಲದ ತಾಳಗುಂದ ಶಾಸನವು ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ (ಸು)
 - ತಮಿಳು
 - ತೆಲುಗು
 - ಸಂಸ್ಕೃತ
 - ಕನ್ನಡ

7. ಗಂಗರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರಸನೆಂದರೆ (ಸು)
 A) ದಡಿಗ B) ದುರ್ವಿನೀತ C) ರಾಚಮಲ್ಲ D) ಶ್ರೀ ಪುರುಷ
8. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ್ವರ ಮೂರ್ತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು (ಸು)
 A) ಬಾಣ ಭಟ್ಟ B) ಚಾವುಂಡರಾಯ C) ಶಿವಕುಮಾರ D) ಮಾಧವ
9. ಗಂಗರ ಪ್ರಮುಖ ದೊರೆ (ಸು)
 A) ಚಾವುಂಡರಾಯ B) ದಡಿಗ
 C) ಗೌತಮಿಪುತ್ರ ಶಾತಕರ್ಣಿ D) ದುರ್ವಿನೀತ
10. ಚಾವುಂಡರಾಯನು ರಚಿಸಿದ ಗ್ರಂಥ (ಸು)
 A) ವಡ್ಡಕಥಾ B) ಗಜಾಷ್ಟಕ C) ಶಬ್ದಾವತಾರ D) ಚಾವುಂಡರಾಯ

II. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

11. ಶಾತವಾಹನರ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ (ಸು)
 12. ಶಾತವಾಹನರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೊರೆ ಯಾರು? (ಸು)
 13. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಗೊಮ್ಮಟ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ಜರುಗುವುದು? (ಸು)
 14. ಗಂಗರ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರೇನು? (ಸು)
 15. ಶಾತವಾಹನರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಅವನತಿ ಹೊಂದಿತು, ಏಕೆ? (ಸಾ)
 16. ಕದಂಬರ ಕಾಲದ ರಾಜಾಡಳಿತದ ಭಾಷೆಗಳು ಯಾವುವು? (ಸು)
 17. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮೊದಲ ಶಾಸನ ಯಾವುದು? (ಸು)

III. ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

18. ಗಂಗರ ಕಾಲದ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
 19. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವನ್ನು ಆಳಿದ ರಾಜ ವಂಶಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ. (ಸಾ)
 20. ಶಾತವಾಹನರ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
 21. ಶಾತವಾಹನರ ಕೊನೆಯ ಅರಸನ ಯಾರು? ಈ ಸಂತತಿಯು ಹೇಗೆ ಕ್ಷೀಣಿಸಿತು ? (ಕ)

IV. ಆರು -ಏಳು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

22. ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಕದಂಬರ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ (ಸಾ)
 23. ಗಂಗರ ಸಮಾಜವು ಅನೇಕ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗಿತ್ತು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ. (ಕ)
 24. ಶಾತವಾಹನರ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)

ಅಧ್ಯಾಯ -19. ಬಾದಾಮಿಯ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಮತ್ತು ಕಂಚಿಯ ಪಲ್ಲವರು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
7	ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಆಡಳಿತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 7ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	14
ಸಾಧಾರಣ	04
ಕಠಿಣ	03
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	21

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) ದಕ್ಷಿಣಪತೇಶ್ವರ ಎಂದು ಬಿರುದು ಪಡೆದ ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ದೊರೆ. (ಸು)
A) ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ B) ರಾಜಾ ಜಯಸಿಂಹ
C) ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿ D) ಹರ್ಷವರ್ಧನ.
- 2) 'ಕೌಮುದಿ ಮಹೋತ್ಸವ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕದ ಕರ್ತೃ. (ಸು)
A) ಕಪ್ಪೆ ಆರ್ಯಭಟ B) ವಿಜ್ಞಿಕ C) ರವಿಕೀರ್ತಿ D) ಶಿವ ಭಟ್ಟಚಾರ್ಯ.
- 3) ಕಂಚಿಯ ಬಳಿ ಮಹಾಬಲಿಪುರಂ ಎಂಬ ಹೊಸನಗರ ಕಟ್ಟಿದವರು. (ಸು)
A) ಕೀರ್ತಿವರ್ಮ B) ಮಹೇಂದ್ರ ವರ್ಮ
C) ನರಸಿಂಹ ವರ್ಮ D) ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ.
- 4) ದೇವಾಲಯಗಳ ತೊಟ್ಟಿಲು ಎಂದು ಈ ಸ್ಥಳವು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ. (ಸು)
A) ಐಹೊಳೆ B) ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು C) ಬಾದಾಮಿ D) ಹಂಪಿ.
- 5) ವಿಶ್ವಪರಂಪರೆಯ ಸ್ಮಾರಕವೆಂದು ಯುನೆಸ್ಕೋ ಘೋಷಿಸಿದ ಸ್ಥಳ (ಸು)
A) ಬಾದಾಮಿ B) ಮಹಾಕೂಟ C) ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲು D) ಐಹೊಳೆ.
- 6) ಮಹಾಬಲಿಪುರಂ ನಲ್ಲಿರುವ ಪಲ್ಲವರ ಕಾಲದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಶಿಲ್ಪಕಲಾಕೃತಿ (ಸು)
A) ಅರ್ಜುನ ತಪಸ್ಸು B) ಏಕಾಂಬರನಾಥ
C) ಮಧುಕೇಶ್ವರ D) ತಾಜ್ ಮಹಲ್

7) ಪಲ್ಲವ ಸಂತತಿಯ ಪ್ರಥಮ ದೊರೆ. (ಸು)

- A) ಮಹೇಂದ್ರ ವರ್ಮ B) ಶಿವಸ್ಯಂಧವರ್ಮ
C) ಮಯೂರ ವರ್ಮ D) ನರಸಿಂಹ ವರ್ಮ.

8) ಪಲ್ಲವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಂಚಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದ ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗ. (ಸು)

- A) ಶಾಹಿಯಾನ್ B) ಅಲ್ವೆರುನಿ
C) ಮೆಗಾಸ್ತನೀಸ್ D) ಹ್ಯುಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 9) ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿ ಹೊಂದಿರುವ ಬಿರುದುಗಳಾವುವು? (ಸು)
10) ಕಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವ ಅರಸರುಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
11) ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟ ರಾಜವಂಶ ಯಾವುದು? (ಸು)
12) ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿ ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಮನನ್ನು ಏಕೆ ಸೋಲಿಸಿದನು? (ಸಾ)
13) ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದ ಪಲ್ಲವರ ದೊರೆ ಯಾರು? (ಸು)
14) ಪಲ್ಲವರ ರಾಜ ನರಸಿಂಹವರ್ಮನು 'ವಾತಾಪಿಕೊಂಡದೇವ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪಡೆದನು ? (ಸಾ)
15) ಹರ ಪಾರ್ವತಿಯ ಸಂಸ್ಕೃತ ನಾಟಕದ ಕರ್ತೃ ಯಾರು? (ಸು)
16) ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ? (ಸು)

III. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 17) 'ಚಾಲುಕ್ಯರು ಸಾಹಿತ್ಯಪ್ರಿಯರು' ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ. (ಕ)
18) ಎರಡನೇ ಪುಲಕೇಶಿಯು ಚಾಲುಕ್ಯರ ಮಹಾನ್ ಅರಸ, ಸಮರ್ಥಿಸಿ. (ಕ)
19) ಕಂಚಿಯ ಪಲ್ಲವರು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
20) ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿ. (ಸಾ)
21) ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪಲ್ಲವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರು? (ಕ)

**ಅಧ್ಯಾಯ - 20. ಮಾನ್ಯಕೇಟದ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣದ
ಚಾಲುಕ್ಯರು**

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
7	ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಆಡಳಿತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 7ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	24
ಸಾಧಾರಣ	13
ಕಠಿಣ	03
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	40

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಎಲ್ಲೋರಾದಲ್ಲಿ ಕೈಲಾಸನಾಥ ದೇವಾಲಯ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ದೊರೆ (ಸು)
 - ಒಂದನೇ ಕೃಷ್ಣ
 - ಮುಮ್ಮಡಿ ಗೋವಿಂದ
 - ಅಮೋಘವರ್ಷ
 - ಇಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣ
- ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವರು (ಸು)
 - ವಿದೇಶಾಂಗ ಸಚಿವ
 - ಆಡಳಿತ ಸಚಿವ
 - ಮಹಾ ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹಿ
 - ವಿಜಯಪತಿ
- ಕನ್ನಡದ ಆದಿ ಕವಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಕವಿ (ಸು)
 - ಪಂಪ
 - ಪೊನ್ನ
 - ಶ್ರೀ ವಿಜಯ
 - ರನ್ನ
- ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀವಿಜಯ ಇವರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದನು (ಸು)
 - ಧ್ರುವ
 - ಅಮೋಘವರ್ಷ
 - ಒಂದನೇ ಕೃಷ್ಣ
 - ಎರಡನೇ ಕರ್ಕ
- ಆದಿ ಪುರಾಣ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕರ್ತೃ (ಸು)
 - ರನ್ನ
 - ಚಾವುಂಡರಾಯ
 - ಪೊನ್ನ
 - ಪಂಪ
- ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ನಾಡಿನ ಸಾಧಕರಿಗೆ ನಾಡೋಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು
ನೀಡುತ್ತಿರುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ (ಸು)
 - ಹಂಪಿ
 - ಬೆಳಗಾವಿ
 - ಮೈಸೂರು
 - ಧಾರವಾಡ

7. 'ಕಲ್ಯಾಣ' ಎಂಬ ಹೊಸ ನಗರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ದೊರೆ (ಸು)
- A) ಎರಡನೇ ತೈಲಪ B) ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ
C) ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ D) ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ
8. ವಿಜ್ಞಾನೇಶ್ವರನು 'ಮಿತಾಕ್ಷರ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ. (ಸು)
- A) ವ್ಯಾಕರಣ B) ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ C) ಕಾನೂನು D) ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ.
9. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ವಂಶದ ಸ್ಥಾಪಕ (ಸು)
- A) ಒಂದನೇ ಕೃಷ್ಣ B) ಇಮ್ಮಡಿ ಗೋವಿಂದ C) ದಂತಿದುರ್ಗ D) ಧೃವ
10. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣನಾದ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಅರಸ (ಸು)
- A) ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ B) ಎರಡನೇ ತೈಲಪ
C) 6ನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ D) 3ನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ
11. ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ (ಸು)
- A) ಪಂಪ B) ಪೊನ್ನ C) ಶ್ರೀವಿಜಯ D) ಹಲಾಯುಧ
12. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರ (ಸು)
- A) ತಾಳಗುಂದ B) ಸಾಲೊಟಗಿ C) ಮಾನ್ಯಖೇಟ D) ಎಲ್ಲೋರ
13. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಎಲ್ಲೋರಾದ ಕೈಲಾಸನಾಥ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟದ ದೊರೆ (ಸು)
- A) ಒಂದನೇ ಕೃಷ್ಣ B) ಇಮ್ಮಡಿ ಗೋವಿಂದ
C) ದಂತಿದುರ್ಗ D) ಧೃವ
14. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ವಂಶದ ಸ್ಥಾಪಕ (ಸು)
- A) ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ B) ಎರಡನೇ ತೈಲಪ
C) 6ನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ D) 3ನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ
15. ಚೋಳರ ರಾಜಾಧಿರಾಜನನ್ನು 'ಕೊಪ್ಪಂ' ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿದ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ದೊರೆ (ಸು)
- A) ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ B) ಎರಡನೇ ತೈಲಪ
C) 6ನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ D) 3ನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ
16. ಸಾ. ಶ. 1076 ರಲ್ಲಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮ ಶಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದವನು (ಸು)
- A) ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ B) ಎರಡನೇ ತೈಲಪ
C) 6ನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ D) 3ನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ
17. 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹರಿಕಾರ' ಎಂದು _____ರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ (ಸು)
- A) ಗೌತಮ ಬುದ್ಧ B) ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ
C) ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ D) ಬಸವೇಶ್ವರ

18. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಆಡಳಿತವು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರ, ವಿಷಯ ಮತ್ತು ನಾಡುಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿತ್ತು. ಈ ಬಹುಸ್ತರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಏನನ್ನು ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ? (ಸಾ)
- A) ರಾಜರು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲು ಬಯಸಿದ್ದರು.
- B) ಸುಗಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ದಕ್ಷ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.
- C) ಸ್ಥಳೀಯ ನಾಯಕರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿತ್ತು.
- D) ವಿದೇಶಿ ದಾಳಿಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು ರಾಜರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು.
19. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದ ವಚನ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು 'ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು? (ಸಾ)
- A) ಇದು ಸಂಕೀರ್ಣವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿತು.
- B) ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಸರಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿತು.
- C) ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ರಾಜವಂಶದ ರಾಜರು ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು.
- D) ಇದು ದೊಡ್ಡ ಏಕಶಿಲಾ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನ ಹರಿಸಿತು.

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

20. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥ ಯಾವುದು? (ಸು)
21. ಉಭಯ ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಯಾರು? (ಸು)
22. ರನ್ನನು ಬರೆದ ಗದಾಯುದ್ಧದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರೇನು? (ಸು)
23. ಕಲ್ಯಾಣದ ಚಾಲುಕ್ಯ ದೊರೆ ಮೂರನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಬರೆದ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
24. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಎಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿತ್ತು? (ಸಾ)
25. ಅಮೋಘವರ್ಷನನ್ನು "ಜಗತ್ತಿನ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಬಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ" ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದವನು ಯಾರು? (ಸು)
26. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದು? (ಸು)
27. ಕಲ್ಯಾಣ ಎಂಬ ಹೊಸ ನಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅದನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡವನು ಯಾರು? (ಸು)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

28. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
29. ಎಲ್ಲೋರದ ಕೈಲಾಸ ದೇವಸ್ಥಾನ ಕುರಿತು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
30. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ವಂಶದ ಪ್ರಮುಖ ಅರಸರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸಾ)

31. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ವಂಶದ ಪ್ರಮುಖ ಅರಸರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸಾ)
32. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಗಣ್ಯ ವಚನಕಾರರನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸಾ)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದಾರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

33. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಆಡಳಿತದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
34. ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
35. ಕಲ್ಯಾಣ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಕಲಾ ರಾಧಕರಾಗಿದ್ದರು ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ. (ಕ)
36. ಅಮೋಘವರ್ಷನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ (ಸಾ)
37. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
38. ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಅರಸರು ಕಲಾಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದರು" ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಉದಾಹರಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿ. (ಕ)
39. ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
40. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ್ದರು. ಹೇಗೆ? (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ -21. ಚೋಳರು ಮತ್ತು ದ್ವಾರಸಮುದ್ರದ ಹೊಯ್ಸಳರು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
7	ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ರಾಜಮನೆತನಗಳ ಆಡಳಿತ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವರು ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಾಲ ಘಟ್ಟದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಪ್ರಶಂಸಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 7ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ
8	ಚೋಳರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ವಿವರಿಸುವರು.	26 ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಲಿಕಾ ಫಲ 8ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	16
ಸಾಧಾರಣ	10
ಕಠಿಣ	05
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	31

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಚೋಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿ(ಸು)
 - ಕಂಚಿ
 - ತಂಜಾವೂರು
 - ಮಧುರೈ
 - ಪಾಂಡಿಚೆರಿ
- ಈ ರಾಜನನ್ನು ಚೋಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಶಿಲ್ಪಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. (ಸು)
 - ಕರಿಕಾಲ ಚೋಳ
 - ವಿಜಯಾಲಯ
 - ಒಂದನೇ ರಾಜ ರಾಜ ಚೋಳ
 - ಒಂದನೇ ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೋಳ
- ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಮೂಡಿಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ 'ಅಂಗಡಿ' ಗ್ರಾಮದ ಪುರಾತನ ಹೆಸರು (ಸು)
 - ಸೊಸೆವೂರು
 - ಬೇಲೂರು
 - ದ್ವಾರಸಮುದ್ರ
 - ಸೋಮನಾಥಪುರ
- ಹೊಯ್ಸಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಮೊದಲ ಹೆಸರು (ಸು)
 - ಎರೆಯಂಗ
 - ನೃಪಕಾಮ
 - ಬಲ್ಲಾಳ
 - ಬಿಟ್ಟಿದೇವ
- ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಕವಿ (ಸು)
 - ಹರಿಹರ
 - ರಾಘವಾಂಕ
 - ಕಲ್ಹಣ
 - ಪಂಪ

6. ಹಳೇಬೀಡಿನ ಹೊಯ್ಸಳೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದವರು (ಸು)
 A) ಕೇತು ಮಲ್ಲ B) ಸೋಮದಂಡ ನಾಯಕ
 C) ಚಾವುಂಡರಾಯ D) ಸುಂದರಪಾಂಡ್ಯ
7. ಹೊಯ್ಸಳ ರಾಜರು 'ಗರುಡರು' ಎಂಬ ವಿಶೇಷ ಅಂಗರಕ್ಷಕರ ಪಡೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅವರ ವಿಶಿಷ್ಟತೆ ಏನು? (ಸಾ)
 A) ಅವರು ಕೇವಲ ನೌಕಾ ಯುದ್ಧಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೋರಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
 B) ತಮ್ಮ ರಾಜನ ಮರಣದ ತಕ್ಷಣವೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಲು ಅವರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
 C) ಅರಮನೆಯ ಭದ್ರತೆಗಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಿದೇಶೀಯರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
 D) ಅವರು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.
8. ಚೋಳ ವಂಶದ ಮೂಲ ಪುರುಷ (ಸು)
 A) ರಾಜರಾಜ ಚೋಳ B) ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೋಳ
 C) ಕರಿಕಾಲ ಚೋಳ D) ವಿಜಯಾಲಯ ಚೋಳ
9. ತಂಜಾವೂರಿನ ಬೃಹದೀಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದವನು (ಸು)
 A) ಒಂದನೇ ರಾಜರಾಜ ಚೋಳ B) ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೋಳ
 C) ಕರಿಕಾಲ ಚೋಳ D) ವಿಜಯಾಲಯ ಚೋಳ
10. ಚೋಳರ ಕಾಲದ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯನ್ನು ಹೀಗೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. (ಸು)
 A) ಪೆರುಮಕ್ಕಳ್ B) ಪೆರುಂಗುರಿ C) ಮಹಾಸಭಾ D) ತರ-ಕುರಂ
11. ಹೊಯ್ಸಳ ವಂಶದ ಸ್ಥಾಪಕ (ಸು)
 A) ಬಿಟ್ಟಿದೇವ B) ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ C) ಸಳ D) ಎರೆಯಂಗ
12. 'ತಲಕಾಡುಗೊಂಡ' ಎಂಬ ಬಿರುದು ಹೊಂದಿದ್ದ ಹೊಯ್ಸಳರ ದೊರೆ (ಸು)
 A) ಎರೆಯಂಗ B) ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ C) ನೃಪಕಾಮ D) ಎರೆಯಂಗ
13. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ ಹೊಯ್ಸಳರ ದೊರೆ (ಸು)
 A) ವಿಷ್ಣು ವರ್ಧನ B) ನೃಪಕಾಮ C) ಸಳ D) ಎರೆಯಂಗ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 14) 'ಗಂಗೈಕೊಂಡ ಚೋಳಪುರಂ' ನಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಚೋಳ ದೊರೆ ಯಾರು? (ಸು)
 (ಸು)
- 15) 'ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದು ಪಡೆದ ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಯಾರು? (ಸು)
- 16) ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಪಂಥ ಯಾವುದು? (ಸು)
- 17) ಚೋಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಶಿಲ್ಪಿ ಯಾರು? (ಸು)
18. ತಂಜಾವೂರನ್ನು ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ಚೋಳ ದೊರೆ ಯಾರು? (ಸಾ)
19. ನೌಕಾ ದಂಡಯಾತ್ರೆ ಕೈಗೊಂಡು ಶ್ರೀಲಂಕಾವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಚೋಳ ದೊರೆ ಯಾರು? (ಸಾ)
20. ಚೋಳರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣ ಯಾವುದು? (ಸಾ)

21. ಪೆರುಮಕ್ಕಳ್ ಎಂದರೆ ಯಾರು? (ಸಾ)

22. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಚೋಳರ ವಿದ್ಯಾಕೇಂದ್ರ ಯಾವುದು ಆಗಿತ್ತು? (ಸಾ)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು - ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

23) ಚೋಳರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ. (ಸಾ)

24) ಹೊಯ್ಸಳರು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದರು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)

25. ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ಶಿಲ್ಪಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸಾ)

26. ಚೋಳರ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆಧುನಿಕ 'ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಮಾದರಿ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ. (ಕ)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು-ಏಂಟು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

27) ಚೋಳರ ಒಂದನೇ ರಾಜರಾಜ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರಸನಾಗಿದ್ದಾನೆ ಸಮರ್ಥಿಸಿ. (ಕ)

28) ಹೊಯ್ಸಳ ರಾಜ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನು ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ದೊರೆ ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ. (ಕ)

29. ಸಾಹಿತ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ಸಳರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ. (ಕ)

30. ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಚೋಳರು ನೀಡಿದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)

31. ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 22. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
13	ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನಾಯಕತ್ವ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 13 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	9
ಸಾಧಾರಣ	7
ಕಠಿಣ	3
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	19

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

- 1) ಮಾಹಿತಿ ಹಕ್ಕು ಕಾಯಿದೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ವರ್ಷ (ಸು)
 - A) 2006
 - B) 2008
 - C) 2005
 - D) 1973
- 2) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಲು ಇರಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ವಯಸ್ಸು(ಸು)
 - A)18 ವರ್ಷಗಳು B)21 ವರ್ಷಗಳು C)16 ವರ್ಷಗಳು D)14 ವರ್ಷಗಳು.
- 3) ಸಂವಿಧಾನದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಮತದಾನದ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಹದಿನೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಇಳಿಸಿದೆ. (ಸು)
 - A) 71ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ
 - B) 62ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ
 - C) 61ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ
 - D) 23ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ
- 4) ಈ ಮುಂದಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇಶ ಯಾವುದೆಂದರೆ (ಸು)
 - A) ಭಾರತ
 - B) ಸ್ವಿಡ್ಜರ್ಲ್ಯಾಂಡ್
 - C) ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್
 - D) ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ
- 5) ಪ್ರತಿ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಅಂತಹ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು. ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಸು)
 - A) ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ
 - B) ಮಧ್ಯಂತರ . ಚುನಾವಣೆ
 - C) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ. ಚುನಾವಣೆ
 - D) ಸ್ಥಳೀಯ. ಚುನಾವಣೆ

- 6) . ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು. ನಡೆಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ..... (ಸಾ)
 A) ರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ. B) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ
 C) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ D) ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 7) 'ಡೆಮಾಕ್ರೆಸಿ' ಪದದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿ. (ಸು)
 8) ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಕುರಿತು ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್ ರವರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
 ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಎಂದರೇನು? (ಸು)
 9) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಒಂದು ಜೀವನ ವಿಧಾನವೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದು
 ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದವರು ಯಾರು? (ಸು)

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು - ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 10) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿಧಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
 11) ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸಾ)
 12) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆ? (ಕ)
 13) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಅವಶ್ಯಕ ಏಕೆ? (ಕ)
 14) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸು ಮತದಾರರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಚರ್ಚಿಸಿ. (ಸಾ)

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದರಿಂದ ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 15) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು? (ಸು)
 16) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹಾಗೂ ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು
 ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (ಸಾ)

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು-ಏಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 17) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾದರಿ ಸರ್ಕಾರ ಇತರೆ ಮಾದರಿ ಸರ್ಕಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಗಿಂತ
 ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ, ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ (ಕ)
 18) ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
 19) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು. ಯಾವವು? (ಸಾ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 23. ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರಗಳು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
13	ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನಾಯಕತ್ವ ಹಾಗೂ ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 13 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕರಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	15
ಸಾಧಾರಣ	08
ಕರಿಣ	01
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	24

1. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

- 1) ಸಂವಿಧಾನದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿಯೇ ಮೈಲುಗಲ್ಲು ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. (ಕ)
- A) 63ನೇ ಮತ್ತು 64ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ B) 73ನೇ ಮತ್ತು 74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ
- C) 93ನೇ ಮತ್ತು 94ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ D) 83ನೇ ಮತ್ತು 84ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ
- 2) ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಗದವರು ವಿಶೇಷ ಮೀಸಲಾತಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. (ಸು)
- A) ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಪಂಗಡ B) ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ
- C) ಮಹಿಳೆಯರು D) ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ
- 3) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಇರುವ ಬೃಹತ್ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು. (ಸು)
- A) 1 ಹಾಗೂ 11 B) 1 ಹಾಗೂ 10 C) 2 ಹಾಗೂ 10 D) 2 ಹಾಗೂ 11
- 4) ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಈ ಅಧಿಕಾರಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. (ಸು)
- A) ಮಹಾಪೌರರು B) ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಆಯುಕ್ತರು
- C) ರಾಜ್ಯಪಾಲರು D) ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು

- 5) ಪ್ರಸ್ತುತ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಕಾಯಿದೆಯೂ ಜಾರಿ ಬಂದದ್ದು.(ಸು)
A) 1981 B) 1971 C) 1993 D) 2003
- 6) ಗ್ರಾಮದ ಎಲ್ಲಾ ಮತದಾರರು ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಗ್ರಾಮದ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು. ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಸಾ)
A) ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ. B) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ
C) ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ D) ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ
- 7) ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. (ಸಾ)
A) ಲಾಟರಿ ಮೂಲಕ B) ಮತದಾನದ ಮೂಲಕ
C) ನೇರವಾಗಿ D) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ
- 8) ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನೇಮಕಗೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (ಸಾ)
A) ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಾಹಣ ಅಧಿಕಾರಿ
B) ತಾಲೂಕು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ
C) ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಅಧಿಕಾರಿ
D) ಸಚಿವರು

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 9) ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಕಾಯಿದೆ ಯಾವಾಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು? (ಸು)
10) ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಯಾರು ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ? (ಸು)
11) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಆಡಳಿತಾವಧಿ ಎಷ್ಟು ? (ಸು)
12) ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಭೆಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ(ಸು)
13) ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
14) ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ (CEO)ರವರನ್ನು ಯಾರು ನೇಮಿಸುತ್ತಾರೆ ? (ಸು)
15) ನೀವು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರದೇಶವು . . ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಥವಾ . ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ. ಯಾವುದರ. ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ ? (ಸು)

III. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 16) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸಾ)
17) ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸಾ)
18) ಒಂದು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಪಟ್ಟಣ ಮತ್ತು ನಗರವೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲು ಇರಬೇಕಾದ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟು ? (ಸು)

- 19) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂರು ಹಂತಗಳಾವುವು? (ಸಾ)
- 20) ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ. (ಸಾ)
- 21) ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
- 22) ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಾರ್ಯಗಳಾವುವು? (ಸು)
- 23) ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಗಳಾವುವು ? (ಸು)

IV. ಮೂರು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 24) ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (ಸಾ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 24. ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
9	ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆಯುವರು	ಕಲಿಕಾಫಲ 09 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	05
ಸಾಧಾರಣ	04
ಕಠಿಣ	00
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	09

I. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತಃಕ್ರಿಯೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
2. ಪಾತ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
3. ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಲು ಯಾವುದರ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ? (ಸು)
4. ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಡನಾಟ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
5. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ? . (ಸಾ)

II. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

6. ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ ಹೇಗೆ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ? (ಸಾ)
7. ಭಾಷೆಗೂ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
8. ಭಾಷೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ? (ಸು)
9. ಪಾತ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 25. ಸಮಾಜದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
9	ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ದೈನಂದಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆಯುವರು	ಕಲಿಕಾಫಲ 09 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	08
ಸಾಧಾರಣ	03
ಕಠಿಣ	03
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	14

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಟೆಯಾಡಲುಆಯುಧಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. (ಸಾ)
A) ಕೊಡಲಿ B) ಈಟಿ C) ಚೂರಿ D) ಎಲ್ಲವೂ
- ಕೌಶಲ್ಯದ ಕೆಲಸ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೆಸರು. (ಕ)
A) ಸಾಮೂಹಿಕ ಕೆಲಸ B) ಶ್ರಮ ವಿಭಜನೆ
C) ಗೃಹ ಕೆಲಸ D) ರಾಜಕೀಯ ಕೆಲಸ

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಕೃಷಿ ಸಮಾಜ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
- ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮಾಜ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
- ಕೃಷಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆಗೆ ಬಳಸುವ ಸಾಧನ ಯಾವುದು? (ಸು)
- ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಸಮಾಜದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ? (ಸು)
- ಪಶುಪಾಲನ ಸಮಾಜದ ಅರ್ಥ ತಿಳಿ . (ಸು)
- ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುವ ಸಮಾಜ ಯಾವುದು? (ಸು)
- ಸಮಾಜವನ್ನು ಯಾವುದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದೆ? (ಸಾ)
- ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಸಮಾಜ ಯಾವುದು? (ಸು)

III. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

11. ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳಾವುವು? (ಸು)
12. ಕೃಷಿ ಸಮಾಜದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (ಸಾ)
13. ಪಶುಪಾಲನ ಸಮಾಜದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ? (ಕ)
14. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮಾಜದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ? (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 26. ಜಲಗೋಳ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
11	ಶಿಲಾಗೋಳ, ವಾಯುಗೋಳ, ಜಲಗೋಳ, ಜೀವಗೋಳದ ರಚನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಸೂಚಿಸುವರು	ಕಲಿಕಾಫಲ 11ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ
2	ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲಗಳು: ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸುವ, ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳ ಗುರುತಿಸುವ, ಆಲೇಖಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ, ವಿಮರ್ಶಿಸುವ ಕೌಶಲಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯ	ಕಲಿಕಾಫಲ 2ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 31ನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	13
ಸಾಧಾರಣ	15
ಕಠಿಣ	03
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	31

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- ಭೂಭಾಗದಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಅರ್ಧ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಸಮುದ್ರ ಭಾಗವೇ(ಸು)
A) ಖಾರಿ B) ಕೊಲ್ಲಿ C) ಭೂ ಸಂದಿ D) ಜಲ ಸಂಧಿ
- ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಲವಣ ಹೊಂದಿದ ಭಾರತದ ಸರೋವರ (ಸು)
A) ಸಾಂಬಾರ್ ಸರೋವರ B) ದಾಲ್ ಸರೋವರ
C) ಮೃತ ಸಮುದ್ರ D) ಕೆಂಪು ಸಮುದ್ರ
- ಸಾಗರದ ನೀರಿನ ಸರಾಸರಿ ಲವಣತೆ ಪ್ರಮಾಣ (ಕ)
A) 1000 ಭಾಗದಲ್ಲಿ 50 ಭಾಗ B) 1000 ಭಾಗದಲ್ಲಿ 45 ಭಾಗ
C) 1000 ಭಾಗದಲ್ಲಿ 35 ಭಾಗ D) 1000 ಭಾಗದಲ್ಲಿ 60 ಭಾಗ
- ಭೂ ಸಂದಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ (ಸಾ)
A) ಮನ್ನಾರ್ ಖಾರಿ B) ಸುಯೆಜ್ ಕಾಲುವೆ
C) ಬಂಗಾಳ ಕೊಲ್ಲಿ D) ಬೇರಿಂಗ್ ಜಲಸಂಧಿ

5. ಖಂಡಾವರಣ ಪ್ರದೇಶದ ಸರಾಸರಿ ಆಳ (ಸು)
 - A) 100 ಫ್ಯಾದಮ್
 - B) 200 ಫ್ಯಾದಮ್
 - C) 300 ಫ್ಯಾದಮ್
 - D) 150 ಫ್ಯಾದಮ್
6. ಪಾಕ್ ಜಲಸಂಧಿಯು ಈ ಎರಡು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ (ಸಾ)
 - A) ಭಾರತ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಲಂಕಾ
 - B) ಭಾರತ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ
 - C) ಭಾರತ ಮತ್ತು ಬಾಂಗ್ಲಾ
 - D) ಭಾರತ ಮತ್ತು ನೇಪಾಳ
7. ಸಾಗರ ಮತ್ತು ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗಿರುವ ಉಪ್ಪಿನಾಂಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುವರು (ಸಾ)
 - A) ಕಲ್ಕುಪ್ಪು
 - B) ಲವಣತೆ
 - C) ಪ್ರವಾಹ
 - D) ಖನಿಜ
8. ಗಯೋಟ್ಸ್ (guyots) ಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿರುವ ಸಾಗರದ ಭಾಗ (ಸಾ)
 - A) ಖಂಡಾವರಣ ಪ್ರದೇಶ
 - B) ಆಳ ಸಾಗರ ಮೈದಾನ
 - C) ಖಂಡಾವರಣ ಇಳಿಜಾರು
 - D) ಸಾಗರದ ತಗ್ಗು
9. ಸಾಗರ ಪ್ರಪಾತಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ (ಸು)
 - A) ಟೊಂಗ
 - B) ಸುಯೆಜ್
 - C) ಜಾವ
 - D) ಪನಾಮ
10. ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವಾಹ (ಸಾ)
 - A) ಬೆಂಗ್ವಲಾ
 - B) ಅಗುಲ್ಹಾಸ್
 - C) ಕ್ಯಾನರಿ
 - D) ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಪ್ರವಾಹ
11. ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಜಲಕೃಷಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಾಗರದ ಭಾಗ (ಸಾ)
 - A) ಸಾಗರ ತಗ್ಗು
 - B) ಆಳ ಸಾಗರ ಮೈದಾನ
 - C) ಖಂಡಾವರಣ ಪ್ರದೇಶ
 - D) ಇಳಿಜಾರು ಪ್ರದೇಶ

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

12. ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀಲಿ ಗ್ರಹ ಎಂದು ಏಕೆ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ? (ಸಾ)
13. ಜಲಸಂಧಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿ. (ಸಾ)
14. ಅತ್ಯಂತ ಆಳ ಸಾಗರ ತಗ್ಗು ಯಾವುದು? (ಸು)
15. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಲವಣತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಜಲ ಭಾಗ ಯಾವುದು? (ಸು)
16. ಒಂದು ಅಧಿಕ ಉಬ್ಬರದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಧಿಕ ಉಬ್ಬರದ ನಡುವಿನ ವೇಳೆಯ ಅಂತರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
17. ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಉಬ್ಬರದ ಬಗೆ ಯಾವುದು ? (ಸು)
18. ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಳದವರೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ (ಸು)
19. ಯಾವ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಗರದ ಲವಣತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.? (ಸು)
20. ಸಾಗರದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಆಳಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಉಷ್ಣಾಂಶವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? (ಕ)

III. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

21. ಸಾಗರ ತಳದ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಾವುವು? (ಸು)
22. ಸಾಗರದ ಪ್ರವಾಹಗಳೆಂದರೇನು ? ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)
23. ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವಾಹಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ. (ಸಾ)
24. ಸಾಗರಪ್ರವಾಹಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು? (ಸಾ)

IV. ಮೂರು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

25. ಸಾಗರದ ಕೊಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಖಾರಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಿಳಿಸಿ (ಸಾ)
26. ಸಾಗರ ತಳದ ಖಂಡಾವರಣ ಪ್ರದೇಶದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ (ಸಾ)
27. ಗರಿಷ್ಠ ಹಾಗೂ ಕನಿಷ್ಠ ಉಬ್ಬರಗಳು ಸಂಭವಿಸುವ ಬಗೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ (ಸು)

V. ನಾಲ್ಕು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

28. ಸಾಗರದ ಉಬ್ಬರ ವಿಳಿತಗಳು ಮಾನವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ
, ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ (ಸಾ)
29. ಸಾಗರಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳಾವುವು? (ಕ)
30. ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದ ಉಷ್ಣ ಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಮತ್ತು ಶೀತ ಸಾಗರ
ಪ್ರವಾಹಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸಾ)
31. ಸಾಗರತಳದ ಭೂಸ್ವರೂಪಗಳ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗೆ ನೀಡಿರುವ
ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ. (ಸಾ)
A. ಖಂಡಾವರಣ ಪ್ರದೇಶ
B. ಸಾಗರ ತಗ್ಗುಗಳು
C. ಖಂಡಾವರಣ ಇಳಿಜಾರು
D. ಆಳ ಸಾಗರ ಮೈದಾನ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 27.ಜೀವಗೋಳ

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
11	ಶಿಲಾಗೋಳ, ವಾಯುಗೋಳ,ಜಲಗೋಳ, ಜೀವಗೋಳದ ರಚನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವರು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸ್ವತಃ ಸೂಚಿಸುವರು	ಕಲಿಕಾಫಲ 11ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	13
ಸಾಧಾರಣ	11
ಕಠಿಣ	01
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	25

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಓರ್ಝೋನ್ ಪದರ ಕಂಡುಬರುವ ವಲಯ(ಸು)
 - A) ಸಮೋಷ್ಣ ಮಂಡಲ
 - B) ಶೀತವಲಯ
 - C) ಉಷ್ಣವಲಯ
 - D) ಬಾಹ್ಯವಲಯ
2. ಓಜೋನ್ ಪದರ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೊಣೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಗುರುತಿಸಿ. (ಸು)
 - A) ಜೀವಿಗಳ ನಾಶ ತಡೆಯಬಹುದು
 - B) ಹಸಿರು ಮನೆ ಪರಿಣಾಮ ತಡೆಯಬಹುದು
 - C) ವಾಯುಮಂಡಲದ ಸಮತೋಲನ ಕಾಪಾಡಬಹುದು
 - D)ಆಮ್ಲ ಮಳೆ ತಡೆಯಬಹುದು
3. ಮಳೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸಲ್ಫೂರಿಕ್ ಆಮ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂಗಾಲದ ಮೊನಾಕ್ಸೈಡ್ ಮೊದಲಾದ ಆಮ್ಲಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಆಗಿರುವುದನ್ನು ಹೀಗೆನ್ನುವರು (ಸಾ)
 - A) ಪರಿಸರಣ ಮಳೆ
 - B) ಆವರ್ತ ಮಳೆ
 - C) ಆಮ್ಲ ಮಳೆ
 - D) ಪರ್ವತ ಮಳೆ

3. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಯೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಮ್ಲೀಯ ಮಳೆಯ ಪರಿಣಾಮಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಕಪ್ಪು ತ್ರಿಕೋನ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು (ಸಾ)
 - A) ಜಾವಾ, ಇಂಡೋನೇಷ್ಯಾ ಮತ್ತು ಸುಮಾತ್ರ
 - B) ಇಟಲಿ, ಪಶ್ಚಿಮ ಜರ್ಮನಿ ಮತ್ತು ಫ್ರಾನ್ಸ್
 - C) ಪೋಲೆಂಡ್, ಜೆಕ್ ಗಣರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಜರ್ಮನಿ
 - D) ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್, ಫಿನ್ಲ್ಯಾಂಡ್ ಹಾಗೂ ಹಂಗೇರಿ
5. ಚರಂಡಿ ನೀರಿನ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ (ಸು)
 - A) ವಾಯು ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ
 - B) ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ
 - C) ವಿಕಿರಣ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ
 - D) ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ
6. ಹಸಿರು ಮನೆ ಅನಿಲಗಳ (Greenhouse Gases) ಪ್ರಮಾಣ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಅತಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಕೆಳಗಿನ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ? (ಸಾ)
 - A) ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆ (Global Warming)
 - B) ಓಜೋನ್ ಪದರದ ದಪ್ಪವಾಗುವಿಕೆ
 - C) ವಾತಾವರಣದ ತಂಪಾಗುವಿಕೆ
 - D) ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಳ
7. ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್ ಮತ್ತು ಹವಾ ನಿಯಂತ್ರಕ (AC) ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗುವ ಯಾವ ರಾಸಾಯನಿಕವು ಓಜೋನ್ ಪದರದ ಸವಕಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ? (ಸಾ)
 - A) ಕಾರ್ಬನ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್ (CO_2)
 - B) ಕ್ಲೋರೊ ಫ್ಲೋರೊ ಕಾರ್ಬನ್ (CFC)
 - C) ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಆಕ್ಸೈಡ್
 - D) ಸಲ್ಫರ್ ಡೈಆಕ್ಸೈಡ್**

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು.

8. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
9. ಓಜೋನ್ ಪದರದ ಮಹತ್ವವೇನು? (ಸು)
10. ಆಮ್ಲ ಮಳೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
11. ಜೀವಿ ಪರಿಸರ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
12. ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
13. W.H.O ಪ್ರಕಾರ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿರಿ (ಸಾ)
14. ಆಮ್ಲ ಮಳೆಯನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ? (ಸಾ)

III. ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

15. ಜೈವಿಕ ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
16. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದ ವಿಧಗಳಾವುವು. ? (ಸು)
17. ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಮೂಲಗಳು ಯಾವುವು? (ಸು)
18. ನಮ್ಮ ಭೂಮಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿ ಹಾಗೂ ಮಾತೃಗ್ರಹವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು? (ಸಾ)
19. ಜಲಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕ್ರಮಗಳಾವುವು? (ಸಾ)

IV. ಮೂರು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

20. ಪರಿಸರ ಎಂದರೇನು? ಅದರ ವಿಧಗಳು ಯಾವುವು ? (ಸು)
21. ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
22. ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ ನೇರವಾಗಿ ಮಾನವನಿಗೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಿ
(ಸಾ)
23. ಹಸಿರು ಮನೆ ಪರಿಣಾಮ ಎಂದರೇನು ? (ಸು)

V. ನಾಲ್ಕು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

24. ಜಲ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿ (ಸಾ)
25. ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 28. ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
14	ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ವಿವರಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 14ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	12
ಸಾಧಾರಣ	13
ಕಠಿಣ	06
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	31

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

- ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಸ್ಥಿತಿ. (ಸು)
 - ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ
 - ತಟಸ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ
 - ಸಮತೋಲನವಾಗಿರುತ್ತದೆ
 - ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸರಕು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಯಕೆಯ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಬಳಸುವುದು. (ಸು)
 - ಅನುಭೋಗ
 - ಉತ್ಪಾದನೆ
 - ಬೇಡಿಕೆ
 - ಪೂರೈಕೆ.
- ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ (ಸಾ)
 - ಅಧ್ಯಾಪಕ
 - ವೈದ್ಯ
 - ವಿಜ್ಞಾನಿ
 - ಉಳುವುದು.
- ನ್ಯಾಯವಾದಿಯು ಈ ರೀತಿಯ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ (ಸಾ)
 - ಮಾನಸಿಕ ಶ್ರಮ
 - ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ
 - ಮನೋದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ
 - ಸ್ವಯಂ ತೃಪ್ತಿ
- ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬೆಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆ (ಸು)
 - ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ
 - ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ
 - ಸಮನಾಗುತ್ತದೆ
 - ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ
- ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಯ ಪ್ರತೀಕ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿರುವುದು (ಸಾ)
 - ಪೂರೈಕೆ
 - ಬೇಡಿಕೆ
 - ಅನುಭೋಗ
 - ಶ್ರಮ
- ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಎರಡು ಆಧಾರ ಸ್ತಂಭಗಳು (ಸಾ)
 - ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದನೆ
 - ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನುಭೋಗ
 - ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ
 - ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ವಿತರಣೆ

8. ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವ ಮೌಲ್ಯವೇ (ಸಾ)
 A) ಬೇಡಿಕೆ B) ಪೂರೈಕೆ C) ಅನುಭೋಗ D) ಬೆಲೆ
9. ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಸೇವೆಗೆ ಬದಲಾಗಿಯಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಕ
 ಗಳಿಸುವ ಪ್ರತಿಫಲವೇ (ಸಾ)
 A) ಗೇಣಿ B) ಕೂಲಿ C) ಬಡ್ಡಿ D) ಲಾಭ
10. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆದಾಯವನ್ನು ಆ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ
 ಭಾಗಿಸಿದಾಗ ದೊರೆಯುವುದೇ (ಸಾ)
 A) ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ B) ತಲಾ ಆದಾಯ
 C) ಜೀವನ ಮಟ್ಟ D) ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ
12. ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧಿಸುವುದು ಈ ಬಗೆಯ
 ಶ್ರಮವಾಗಿದೆ (ಸು)
 A) ಮಾನಸಿಕ ಶ್ರಮ B) ಉತ್ಪಾದಕ ಶ್ರಮ
 C) ನಿರುತ್ಪಾದಕ ಶ್ರಮ D) ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

12. ಬೇಡಿಕೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
 13. ತಲಾ ವರಮಾನ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
 14. ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾದ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಸರಕು
 ಸೇವೆಗಳಪ್ರಮಾಣ ಯಾವುದು? (ಸು)
 15. ಸಮಯೋಪಯುಕ್ತತೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)
 16. ಬೆಲೆ ಹೇಗೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ? (ಸಾ)
 17. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)
 18. ಮೂಲೋಪಯುಕ್ತತೆ ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)
 19. ಆಕಾರೋಪಯುಕ್ತತೆ ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)
 20. ಸ್ಥಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)
 21. ಸಹಕಾರದ ಮೂಲ ಮಂತ್ರ ಯಾವುದು? (ಸು)
 22. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನ ಎಂದರೇನು? (ಸು)

III. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಉತ್ತರ ಬಯಸುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

- 23 "ಬೇಡಿಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಯ ಪ್ರತೀಕ. ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ.(ಕ)
 24. "ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿ ಶ್ರಮ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ". ಸಮರ್ಥಿಸಿರಿ. (ಕ)
 25. ನಿಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಡುವ ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮದ
 ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ (ಸು)
 26. ಅನುಭೋಗ ಎಂದರೇನು? ವಿಧಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
 27. ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಮತ್ತು ತೃಪ್ತಿಯ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಕ)
 28. ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಾಭದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.(ಕ)

27. ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ.
ಏಕೆ? (ಕ)
28. ಒಂದು ದೇಶದ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನದ
ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
29. ತಲಾ ವರಮಾನವು ಒಂದು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು
ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆ? (ಕ)

ಅಧ್ಯಾಯ - 28 ವಿವಿಧ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಹುಟ್ಟು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
16	ಮಾನವರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ವಿಕಸನವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 16 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	14
ಸಾಧಾರಣ	14
ಕಠಿಣ	02
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	30

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

- 1) ಒಬ್ಬನೇ ಮಾಲೀಕನಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ ಸಂಸ್ಥೆ (ಸು)
 - A) ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆ
 - B) ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆ.
 - C) ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಸಂಸ್ಥೆ
 - D) ತಟಸ್ಥಪಾಲುದಾರ ಸಂಸ್ಥೆ
- 2) ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೋಂದಣಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಿರುವ ಕಾಯ್ದೆ (ಸು)
 - A) ಭಾರತದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1932
 - B) ಭಾರತದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1947
 - C) ಭಾರತದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1986
 - D) ಭಾರತದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1956
- 3) ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರರಾಗಲು ಇರಬೇಕಾದ ಕನಿಷ್ಠ ವಯಸ್ಸು(ಸು)
 - A) 21 ವರ್ಷಗಳು
 - B) 18 ವರ್ಷಗಳು
 - C) 15 ವರ್ಷಗಳು
 - D) 14 ವರ್ಷಗಳು.
- 4) ನೋಂದಣಿ ಹೊಂದಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಕನಿಷ್ಠ ಈ ಪ್ರಮಾಣದ ರೂಪಾಯಿ ಮೀರಿದ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಬಹುದು. (ಸು)
 - A) ರೂ. 1000/-
 - B) ರೂ. 100/-
 - C) ರೂ. 500/-
 - D) ರೂ. 50/-

5. ಲಾಭದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಾಲು ಪಡೆಯುವ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗದ
ಪಾಲುದಾರರು (ಸಾ)

A) ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲುದಾರರು

B) ತಟಸ್ಥ ಪಾಲುದಾರರು

C) ನಾಮಮಾತ್ರ ಪಾಲುದಾರರು

D) ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕ ಪಾಲುದಾರರು

II. ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

6) ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಎಷ್ಟು
ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ? (ಸು)

7) ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ
ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಏನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ? (ಸು)

8) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆ
ಯಾವುದು? (ಸು)

9) ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪಾಲುದಾರರನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ? (ಸು)

10) ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)

11. ಸರಳ ವಿಸರ್ಜನೆ ಎಂದರೇನು? (ಸು)

12. ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)

13. ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)

14. ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಅಥವಾ ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲುದಾರರು ಎಂದರೆ ಯಾರು? (ಸಾ)

15. ತಟಸ್ಥ ಪಾಲುದಾರರು ಎಂದರೆ ಯಾರು? (ಸಾ)

16. ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಬಹುದು? (ಸಾ)

17. ಮಹೇಶ್ ಒಬ್ಬನೇ ದಿನಸಿ ಅಂಗಡಿಯೊಂದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ತೀವ್ರ
ಅನಾರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಇಡೀ ತಿಂಗಳು ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.
ಇದು ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಒಡೆತನದ ಯಾವ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ? (ಕ)

18. ಇಬ್ಬರು ಸ್ನೇಹಿತರು ಔಪಚಾರಿಕ ನೋಂದಣಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ
ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ
ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಬಹುದೇ? ಅವರು ಎದುರಿಸುವ ಮಿತಿ ಏನು? (ಕ)

19. ಡೈರಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘವೊಂದರಲ್ಲಿ, ರಮೇಶ್ 50 ಷೇರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ,
ಸುರೇಶ್ ಕೇವಲ 2 ಷೇರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ. ಸಂಘದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ
ಇಬ್ಬರೂ ತಲಾ ಎಷ್ಟು ಮತಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಬಹುದು? (ಸಾ)

III. ಮೂರು- ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

20) ವಿವಿಧ ವಿಧದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸು)

21) ಖಾಸಗಿ ರಂಗದ ಸಂಘಟನೆಗಳ ವಿಧಗಳಾವುವು? (ಸು)

22) ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದರೇನು? ವಿಧಗಳಾವುವು? (ಸು)

23) ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)

24) ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. (ಸಾ)

- 25) ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ನೊಂದಣಿಯಿಂದಾಗುವ ಉಪಯೋಗಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ. (ಸಾ)
26. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು ಯಾವುವು?
(ಸಾ)
27. ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ. (ಸಾ)
28. ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅನುಕೂಲಗಳಾವುವು? (ಸಾ)
29. ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಹೇಗೆ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತವೆ? (ಸಾ)
- 30.. ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿಯ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ
ಬರೆಯಿರಿ. (ಸಾ)

ಅಧ್ಯಾಯ -30. ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳು

ಕಲಿಕಾ ಫಲದ ಸಂಖ್ಯೆ	ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳು	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
16	ಮಾನವರ ಬದಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಅಗತ್ಯತೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ವಿಕಸನವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಅನುಕೂಲ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವರು.	ಕಲಿಕಾಫಲ 16 ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆ

ಕಠಿಣತೆಯ ಮಟ್ಟ	ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
ಸುಲಭ	15
ಸಾಧಾರಣ	17
ಕಠಿಣ	04
ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ	36

1. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಸ್ಥಳ. (ಸು)
 - ಎ) ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ
 - ಬಿ) ಧಾರವಾಡ
 - ಸಿ) ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಣಗಿನಹಾಳ
 - ಡಿ) ಶಿವಮೊಗ್ಗ
2. ಕೂಡು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಕಾಯ್ದೆ: (ಸು)
 - ಎ) ಭಾರತ ಕಂಪನಿ ಕಾಯಿದೆ 1956
 - ಬಿ) ಭಾರತ ಕಂಪನಿ ಕಾಯಿದೆ 1976
 - ಸಿ) ಭಾರತ ಕಂಪನಿ ಕಾಯಿದೆ 1947
 - ಡಿ) ಭಾರತ ಕಂಪನಿ ಕಾಯಿದೆ 1957
3. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಪ್ರಮುಖ ಧೈಯ (ಸು)
 - ಎ) ಒಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರು
 - ಬಿ) ಕೆಲವರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬರು
 - ಸಿ) ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬನಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರು
 - ಡಿ) ಸಂಘದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರು
4. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಮೊದಲು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ದೇಶ (ಸು)
 - ಎ) ಭಾರತ
 - ಬಿ) ಅಮೇರಿಕ
 - ಸಿ) ಕೆನಡಾ
 - ಡಿ) ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್
5. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 'ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ತೊಟ್ಟಿಲು' ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಜಿಲ್ಲೆ (ಸು)
 - A) ಬೀದರ್
 - B) ಚಾಮರಾಜನಗರ
 - C) ಮೈಸೂರು
 - D) ಧಾರವಾಡ
6. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಚಳುವಳಿ ಆರಂಭವಾದ ವರ್ಷ (ಸು)
 - A) 1904
 - B) 1965
 - C) 1975
 - D) 1985

7. ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾರತೀಯ ಮೂಲದ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಯಾಗಿದೆ. (ಸಾ)
 A) ಕೋಕ ಕೋಲ B) ಸ್ಯಾಮ್‌ಸಂಗ್ C) ಇನ್‌ಫೋಸಿಸ್ D) ಫಿಲಿಪ್ಸ್
8. ಈಗ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು (ಸಾ)
 A) 20 B) 30 C) 35 D) 40

II ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

9. ಬಹು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದವು? (ಸು)
10. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಷೇರುಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಸ್ಥಳ ಯಾವುದು? (ಸು)
11. ಜಂಟಿರಂಗದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾರ ಮಾಲೀಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ? (ಸು)
12. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಚನೆ ಯಾವು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ? (ಸು)
13. ರೈತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘದ ಅನುಕೂಲ ತಿಳಿಸಿ. (ಸು)
14. ಸಹಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗಾಗುವ ಲಾಭ ತಿಳಿಸಿ(ಸು)
15. ಪ್ರಪಂಚದ ಮೊದಲ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು ಯಾರಿಂದ, ಯಾವಾಗ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು? (ಸು)
16. ಪ್ರವರ್ತಕರು ಎಂದರೆ ಯಾರು? (ಸಾ)
17. ಸಂಘದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು (By laws) ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)
18. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಧೈಯ ಯಾವುದು? (ಸು)
19. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು 'ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ತೊಟ್ಟಿಲು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆ? (ಸಾ)
20. 1956ರ ಭಾರತೀಯ ಕಂಪನಿ ಕಾಯ್ದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಕಂಪನಿ ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)
21. ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)
22. ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ತವರುದೇಶ ಮತ್ತು ಆಶ್ರಯದಾತ ದೇಶಗಳೆಂದರೇನು? (ಸಾ)
23. ಷೇರು ಎಂದರೇನು? (ಸಾ)
24. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಿಯಂತ್ರಿಸುತ್ತಾರೆ? (ಸಾ)
25. ಪ್ರಮುಖ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕಂಪನಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರು ಷೇರುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬೃಹತ್ ಷೇರುದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಕಂಪನಿಯ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಾರು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ? (ಕ)
26. ಮೌಖಿಕ ಒಪ್ಪಂದವು ಕಾಯ್ದೆ ಪ್ರಕಾರ ಸಿಂಧುವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಪಾಲುದಾರರು ಲಿಖಿತ 'ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಪತ್ರ'ವನ್ನು (Partnership Deed) ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಏಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ? (ಕ)

III ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

27. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ (ಸಾ)
28. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ವಿಧಗಳಾವುವು? (ಸು)
29. ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿವೆ. ಹೇಗೆ? (ಕ)
30. ಬಹು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ತವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ವರದಾನವಾಗಿವೆ. ಸಮರ್ಥಿಸಿ.
(ಕ)
31. ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳಿಂದ ಆಶ್ರಯದಾತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಗುವ
ಪ್ರಯೋಜನಗಳೇನು? (ಸಾ)
32. ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ದೋಷಗಳಾವುವು? (ಸಾ)
- 33.. ಯಾವುದಾದರೂ ಆರು ಪ್ರಮುಖ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ.
(ಸಾ)
34. ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಕೆಲಸಗಳೇನು? (ಸಾ)
35. ಕೂಡು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ವಿಧಗಳಾವುವು? (ಸಾ)
36. ಕೂಡು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಿ. (ಸಾ)

(ಸೂಚನೆ ; ಸು - ಸುಲಭ, ಸಾ - ಸಾಧಾರಣ, ಕ - ಕಠಿಣ)
8ನೇ ತರಗತಿ ಸಮಾಜ ವಿಜ್ಞಾನ
ಕೀ ಉತ್ತರಗಳು
ಅಧ್ಯಾಯ 1. ಆಧಾರಗಳು

I.ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. A) ಸಿ-ಯು-ಕಿ
2. D) ನಾಣ್ಯಗಳು
3. B) ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ
4. C) ಚೋಳರು
5. B) ಲಾವಣಿ
6. A) ಅಶೋಕ
- 7.D) ಬುದ್ಧ ಚರಿತೆ

II.ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

8. ಮಾನವನ ಗತಕಾಲದ ಚರಿತ್ರೆಯ ರಚನೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಆಧಾರಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.
9. ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಖನನಗಳಿಂದ ದೊರೆತಿರುವ ಶಾಸನಗಳು, ನಾಣ್ಯಗಳು ಸ್ಮಾರಕಗಳು, ಮಡಿಕೆ -ಕುಡಿಕೆ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಕೃತ ಆಧಾರಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.
10. ಚಾಂದ್ ಬರ್ಡಾಯಿ ಬರೆದ ಕೃತಿ ಪೃಥ್ವಿರಾಜರಾಸೋ.
11. ಶ್ರೀವಿಜಯನಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದ ಅರಸ ಅಮೋಘವರ್ಷ.
12. ಸಿಲೋನಿನ ಎರಡು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕೃತಿಗಳು ದೀಪವಂಶ ಮತ್ತು ಮಹಾವಂಶ.
- 13.ನಾಣ್ಯಗಳ ಸ್ವರೂಪ, ವಿಕಾಸ ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ನಾಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ.
14. 'ತಾಜ್ ಮಹಲ್' ಆಗ್ರಾದಲ್ಲಿದೆ.
- 15, ಎರಡು ಸಾವಿರವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ರೋಮ್ ದೇಶದೊಂದಿಗೆ ಭಾರತ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತವೆ.
16. ಜಿಯೋಗ್ರಾಫಿ ಕೃತಿ ರಚಿಸಿದವರು ಟಾಲೆಮಿ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

17. ಆಧಾರಗಳ ಪ್ರಕಾರಗಳು.

- ಸಾಹಿತ್ಯಕ ಆಧಾರಗಳು
- ಪ್ರಾಕೃತ ಆಧಾರಗಳು
- ಮೌಖಿಕ ಆಧಾರಗಳು
- ಐತಿಹ್ಯಗಳು

18. ಪ್ರಾಕೃತ ಆಧಾರಗಳ ವಿಂಗಡಣೆ.

- ಶಾಸನಗಳು
- ನಾಣ್ಯಗಳು
- ಸ್ಮಾರಕಗಳು
- ಭೂ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು

19. ವಿದೇಶಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು

- ಮೇಗಾಸ್ತನಿಸ್ - ಇಂಡಿಕಾ
- ಹ್ಯೂಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್ - ಸಿ-ಯು-ಕಿ
- ಫಾಹಿಯಾನ್ - ಫೋ-ಕೋ-ಕಿ
- ಟಾಲೆಮಿಯ - ಜಿಯೋಗ್ರಫಿ
- ಬರಾನಿ - ತಾರಿಖ್ - ಈ-ಫಿರೋಜ್ ಷಾಹಿ
- ಸಿಲೋನ್ - ದೀಪವಂಶ ಮತ್ತು ಮಹಾವಂಶ

20. ದೇಶೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಶಾಸನಗಳು.

- ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ
- ಅಲಹಾಬಾದ್ ಸ್ತಂಭ ಶಾಸನ
- ಹಾಥಿಗುಂಫಾ ಶಾಸನ
- ಉತ್ತರ ಮೆರೂರು ಶಾಸನ
- ಐಹೊಳೆ ಶಾಸನ
- ತಾಳಗುಂದ ಶಾಸನ

21.

- ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆ ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ನೆನಪುಗಳ ಚರಿತ್ರೆ.
- ಭಾರತದ ಬಹುಮುಖ ಪರಂಪರೆ ತಿಳಿಯಲು ಮೌಖಿಕ ಆಧಾರಗಳು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಸ್ಥಳೀಯ ಇತಿಹಾಸ ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿನವರೆಗೆ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಮೌಖಿಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.
- ಉದಾಹರಣೆ ಕೆಂಪೇಗೌಡ, ಸಂಗೊಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ, ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ, ಸಿಂಧೂರ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಇವರ ಬಗೆಗಿನ ಮಾಹಿತಿ ಮೌಖಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿದೆ

22.

- ಇತಿಹಾಸ ಮಾನವನ ವಿಕಾಸದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು ರೂಪಗೊಳ್ಳುವುದರ ಹಿಂದಿನ ಸಂಕೀರ್ಣ
- ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅರಿಯಲು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಆಕರಗಳನ್ನು ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಕಲೆ ಹಾಕಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೊಳಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯಿಂದ ದೊರೆತ ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರವಾದ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಇತಿಹಾಸ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಸಾಕಷ್ಟು ತರಬೇತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

23.

- ಲಿಖಿತ ರೂಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ದೇಶೀಯ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಆಯಾ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇತಿಹಾಸಕಾರರಿಗೆ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಾಹಿತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ದೇಶೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ಹಾಲನ ಗಾಢಸಪ್ತಶತಿ, ಬಾಣಭಟ್ಟನ ಹರ್ಷ ಚರಿತ್ರೆ, ಪಂಪನ ವೀರಮಾರ್ಜನ ವಿಜಯ, ಬೌದ್ಧ ತ್ರಿಪಿಟಕಗಳು ಶ್ರೀವಿಜಯನ 'ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ' ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.
- ಹಾಗೆಯೇ ವಿದೇಶಿ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಾದ ಮೆಗಾಸ್ತನೀಸನ ಇಂಡಿಕಾ, ಹ್ಯೂಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗನ ಸಿ-ಯು-ಕಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ.
- ಟಾಲೆಮಿಯ ಜಿಯೋಗ್ರಫಿ, ಸಿಲೋನಿನ ದೀಪವಂಶ ಮಹಾವಂಶ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹೆಸರಿಸಬಹುದು.
- ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಆಯಾ ಕಾಲದ ಇತಿಹಾಸ ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ರಾಜವಂಶಗಳು, ರಾಜರು, ಅವರ ಸಾಧನೆ, ಅಂದಿನ
- ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯುದ್ಧಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತವೆ.

**ಅಧ್ಯಾಯ - 2. ಭರತವರ್ಷ : ಭಾರತದ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು
ಮತ್ತು ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲ**

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

1. A) 7100 ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್
2. D) ನರ್ಮದಾ ನದಿ
3. A) ಶ್ರೀಲಂಕಾ
4. B) ಸಮುದ್ರ ಮಾರ್ಗ
5. A) ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ
6. B) ಕರ್ನಾಟ
7. C) ಪರ್ಯಾಯ ದ್ವೀಪ
8. B) ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶಿಲಾಯುಧಗಳು

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

9. ಮಾನವನು ಲೇಖನ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೂ ಮೊದಲಿನ ಕಾಲವನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯ ಪೂರ್ವ ಕಾಲ ಎನ್ನುವರು.
10. ಭಾರತದಲ್ಲಿ 28 ರಾಜ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ರಾಜಧಾನಿ ಪ್ರದೇಶ ದೆಹಲಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ 8 ಕೇಂದ್ರಾಡಳಿತ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆ.
11. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಶಿಖರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿ.
12. ಪ್ರಾಚೀನ ವೇದಕಾಲದ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು ಜನಿಸಿದ ನದಿದಂಡೆ ಸಿಂಧು - ಗಂಗಾ ನದಿ ಬಯಲು.
13. ರೇವು ಪಟ್ಟಣಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಾಂಡ್ಯ, ಚೇರ, ಚೋಳರ ಉದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

14. ಭಾರತವು ವಿಭಿನ್ನ ಬಗೆಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಉಪಖಂಡ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
15. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ, ಅಫಘಾನಿಸ್ತಾನ, ಚೀನಾ, ನೇಪಾಳ, ಭೂತಾನ್, ಬಾಂಗ್ಲಾ, ಮಾಯನ್ಮಾರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಭಾರತವು ಭೂಗಡಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡಿದೆ.
16. ಮಾನವ ಲೇಖನ ಕಲೆಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವದಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿನ ಕಾಲವನ್ನು ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಲಿಪಿಯ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಆಧಾರಗಳು ಸಿಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಲವನ್ನು ಚರಿತ್ರೆಯ ಪೂರ್ವಕಾಲ ಎನ್ನುವರು.

17. ಅಂದಿನ ಮಾನವನ ಅಳಿವು - ಉಳಿವಿಗೆ ಶಿಲೆಗಳ ಪರಿಕರಗಳು

ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದ್ದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಲ್ಲುಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ವಾಸಕ್ಕೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಮಾನವ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪರಿಕರಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದನು. ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೆಲೆಗಳೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ.

18. ಭಾರತದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಖೈಬರ್ ಮತ್ತು ಬೋಲಾನ್ ಕಣಿವೆಗಳ ಮೂಲಕ ದಾಳಿಗಳು ಸಂಭವಿಸಿವೆ.

IV ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು- ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

19. ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವನ್ನು ಶಿಲಾಯುಗ ಎನ್ನುವರು

- ಅತ್ಯಂತ ಪೂರ್ವದ ಘಟ್ಟವನ್ನು ಹಳೆಯ ಶಿಲಾಯುಗ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಹಳೆ ಶಿಲಾಯುಗ ಎರಡು ಮಿಲಿಯನ್ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯದು.
- ಸುಮಾರು 12000 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ.
- ಈ ಕಾಲವನ್ನು ಮೂರು ಹಂತಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದೆ.
- ಆದಿ ಶಿಲಾಯುಗ, ಮಧ್ಯ ಶಿಲಾಯುಗ ಹಾಗೂ ಅಂತ್ಯ ಶಿಲಾ ಗ.

20.

- ಉತ್ತರದ ಹಿಮಾಲಯದ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿಗಳು
- ಸಮತಟ್ಟಾದ ಸಿಂಧು ಗಂಗಾ ನದಿ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶ
- ದಕ್ಷಿಣದ ದಖನ್ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿ
- ಕರಾವಳಿ ತೀರ ಪ್ರದೇಶ

21.

- ಸುಮಾರು 12000 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಗತ್ತಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ
- ಭೂಮಂಡಲದ ತಾಪಮಾನವು ಹೆಚ್ಚಿತು
- ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿಗಳ ಸಂತಾನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಯಿತು
- ಈ ಸಂಕುಲಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಜಿಂಕೆ ಕಡವೆ ಮೇಕೆ ಕುರಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು.
- ಇವನ್ನೇ ಬೇಟೆಯಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಮಾನವ ಈಗ ಅವುಗಳ ಸ್ವಭಾವ ಆಹಾರ ರೀತಿ ಹಾಗೂ ಸಂತತಿ ವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡನು
- ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಈ ಕೆಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಂದು ಪೋಷಿಸ ತೊಡಗಿದನು
- ಹೀಗೆ ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ ಹೈನುಗಾರಿಕೆಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

**ಅಧ್ಯಾಯ - 03 ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು: ಸಿಂಧು
ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆ ಮತ್ತು ವೇದಗಳ ಕಾಲದ ನಾಗರಿಕತೆ**

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) A) 1920-1921
- 2) C) ಜಾನ್ ಮಾರ್ಷಲ್
- 3) A) ಕಾಲಿಬಂಗನ್
- 4) B) ಧೋಲವೀರ
- 5) B) ಲೋಥಾಲ್
- 6) D) ಚಿತ್ರಲಿಪಿ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 7) ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ 'ಹರಪ್ಪ ನಾಗರಿಕತೆ' ಎಂದು ಘೋಷಿಸಿದವರು ಜಾನ್ ಮಾರ್ಷಲ್.
- 8) ವೇದಗಳ ಕಾಲದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಅವಧಿ ಸಾ.ಶ. ಪೂ 1500 ರಿಂದ ಸಾ.ಶ.ಪೂ 700 ರ ನಡುವಿನ ಅವಧಿ.
- 9) ವೇದ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥ ವಿದ್ (ಜ್ಞಾನ).
- 10) ಅತ್ಯಂತ ಪುರಾತನವಾದ ವೇದ ಋಗ್ವೇದ.
- 11) ಋಗ್ವೇದದ ಪುರುಷಸೂಕ್ತದಲ್ಲಿ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.
- 12) ಉತ್ತರ ವೇದ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ಯೋಗ ಕೃಷಿ.
- 13) ಋಗ್ವೇದದಲ್ಲಿ 1028 ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿವೆ.
- 14) ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು
 - ಈಜಿಪ್ಟ್ ನಾಗರಿಕತೆ.
 - ಮೆಸಪೊಟೋಮಿಯಾ ನಾಗರಿಕತೆ.
- 15) ಸರಸ್ವತಿ ನದಿಯು ಗುಪ್ತಗಾಮಿನಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.
- 16) ಸಿಂಧೂ ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕುರುಹುಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಿಂಧ್ ಮತ್ತು ಪಂಜಾಬ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

17)

- ಸಿಂಧೂ ಬಯಲಿನ ನಾಗರಿಕತೆ.
- ಸಿಂಧು ಸರಸ್ವತಿ ನಾಗರಿಕತೆ,
- ಹರಪ್ಪ ನಾಗರಿಕತೆ,
- ಮೊಹೆಂಜೋದಾರೋ ನಾಗರಿಕತೆ.

18)

- ಋಗ್ವೇದ
- ಯಜುರ್ವೇದ
- ಸಾಮವೇದ
- ಅಥರ್ವಣ ವೇದ

19)

- ನಾಗರಿಕತೆಗಳ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ ಕುತೂಹಲವಾದದ್ದು.
- ಅಲೆಮಾರಿಯಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದ ಸಮುದಾಯಗಳು ಸ್ಥಿರ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವು.
- ಮನೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.
- ಆಹಾರ ಉತ್ಪಾದಿಸಿದರು.
- ಪ್ರಾಣಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಕಲಿತುಕೊಂಡರು.

20)

- ಹರಪ್ಪದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
- ಪಶ್ಚಿಮದ ಭಾಗ ಕಿರಿದಾಗಿದ್ದು, ಎತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೋಟೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.
- ಪೂರ್ವದ ಭಾಗ ವಿಶಾಲವಾಗಿದ್ದು, ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದ ಸುತ್ತಲು ಸುಟ್ಟ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಗೋಡೆ ಇದೆ.
- ಇದರಿಂದ ಗೋಡೆ ಭದ್ರವಾಗಿತ್ತು.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

21)

- ಸುಟ್ಟ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ.
- ಕೊಳದಿಂದ ನೀರಿನ ಸೋರಿಕೆ ಆಗದಂತೆ ಎಚ್ಚರ ವಹಿಸಿದ್ದರು.
- ಎರಡು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಯುವ ಮೆಟ್ಟಿಲುಗಳಿವೆ.
- ಸ್ನಾನ ಕೊಳದ ಸುತ್ತಲೂ ಕೊರಡಿಗಳಿವೆ.
- ಈ ಕೊಳಕ್ಕೆ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಬಳಸಿದ ನೀರನ್ನು ಹೊರಬಿಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು.
- ಈ ಕೊಳವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದಿರಬಹುದು.

22)

- ಹತ್ತಿ ಮತ್ತು ರೇಷ್ಮೆಯನ್ನು ಬಳಸಿ ನೇಯ್ಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಕಲ್ಲುಗಳ ಮೇಲೆ, ದಂತಗಳ ಮೇಲೆ ಕೆತ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

- ಕಂಬಳಿ ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
 - ಪೀಠೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
 - ಕಂಚಿನಿಂದ ಉಳಿ, ಕೊಡಲಿಯಂತಹ ಆಯುಧ ತಯಾರಿಸಿದರು
- 23) • ಮಣಿಗಳು
- ಮುದ್ರೆಗಳು
 - ಮಡಿಕೆಗಳು
 - ಲೋಹಗಳಿಂದ, ಶಂಕ ಮತ್ತಿತರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಂದ ತಯಾರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಳೆಗಳು
 - ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮೂರ್ತಿಗಳು

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು- ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 24)
- ತಗ್ಗಿನ ಪ್ರದೇಶ ಜನವಸತಿ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿತ್ತು.
 - ಮನೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.
 - ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಒಳಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು.
 - ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಅಂತಸ್ತಿನ ಮನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.
 - ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಲು ಸುಟ್ಟ ಇಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದರು.
 - ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲುಗಳು ರಸ್ತೆಯ ಮಗ್ಗುಲಿನಲ್ಲಿದ್ದು ಯಾವ ಕಿಟಕಿಯೂ ರಸ್ತೆಗೆ ಮುಖ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ.
 - ಬಾವಿಗಳಿದ್ದು ಪ್ರತಿ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಸ್ನಾನದ ಕೊಠಡಿಗಳು ಇದ್ದವು.
 - ಮನೆಬಳಕೆಯ ಕಲುಷಿತ ನೀರು ಒಳಚರಂಡಿಯನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿತ್ತು.
 - ಚರಂಡಿಗಳನ್ನು ಶುಚಿಗೊಳಿಸಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ರಂಧ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದರು.
 - ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು.

25)

ಪೂರ್ವ ವೇದಕಾಲ:

- ಋಗ್ವೇದದ ಹತ್ತನೆಯ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಕ್ಷತ್ರಿಯರು, ವೈಶ್ಯರು ಮತ್ತು ಶೂದ್ರರು ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವು.
- ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವೃತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ವರ್ಣ ನಿರ್ಣಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಮಾನವಿತ್ತು ಮತ್ತು ವಿವಾಹ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು.
- ರಾಜನನ್ನು 'ರಾಜನ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಈತನ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಸಭಾ, ಸಮಿತಿ, ವಿಧಾತ, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿದ್ದವು.

ಉತ್ತರ ವೇದಕಾಲ:

- ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಜಾತಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು.
 - ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಟಿಲಗೊಂಡಿತು.
 - ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಮಾನವಿರಲಿಲ್ಲ.
 - ವಿಧವಾ ವಿವಾಹ ಪದ್ಧತಿ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಯಿತು.
 - ಬಾಲ್ಯ ವಿವಾಹ, ವರದಕ್ಷಿಣೆ ಪದ್ಧತಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದವು.
 - ರಾಜನ ಸಹಾಯಕ್ಕಿದ್ದ ವಿಧಾತ ಕಣ್ಮರೆಯಾಯಿತು.
- 26) • ಸಿಂಧು- ಸರಸ್ವತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜನ ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದರು
- ಗೋದಿ ಬಾರ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಾಳು ಇವರ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಾಗಿದ್ದವು
 - ಬೇಟೆ ಮತ್ತು ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗಳು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿದ್ದವು.
 - ಹತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆದು ಬಗೆ ಬಗೆಯ ಉಡುಪುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು
 - ಡುಬ್ಬದ ಗೂಳಿ, ದನ, ಎಮ್ಮೆ, ಕುರಿ, ಮೇಕೆ ಹಾಗೂ ಕೋಳಿ ಸಾಕಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು
 - ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊರೆ ಹೊಯ್ಯಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು
 - ಕೃಷಿ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ವಾಣಿಜ್ಯಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದವು
 - ನಗರಗಳು ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಹಾಗೂ ಹೊರದೇಶಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು
 - ಬಲೂಚಿಸ್ತಾನ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ ದಕ್ಕನ್ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು
 - ಮೆಸಪಟೊಮಿಯ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಜೊತೆಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು

ಅಧ್ಯಾಯ - 4: ಜಗತ್ತಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖ ನಾಗರಿಕತೆಗಳು

I.ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) A) ಈಜಿಪ್ಟ್ ನಾಗರಿಕತೆ
- 2) B) ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್
- 3) C) ಸುಮೇರಿಯನ್ನರು
- 4) B) ನೆಬುಕಡ್ನಿಜರ್
- 5) A) ಚೀನ
- 6) B) 5000 ಕಿಲೋಮೀಟರ್
- 7) C) ಸೂರ್ಯ
- 8) B) ಈಜಿಪ್ಟ್ ನಾಗರಿಕತೆ
- 9) C) ಹಮ್ಮೂರಬಿ
- 10) C) ಸರೋವರ

II.ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 11) ರೋಮನ್ನರ ಭಾಷೆ ಲ್ಯಾಟಿನ್.
- 12) ಮೆಸಪಟೋಮಿಯನ್ನರು ಎರಡು ನದಿಗಳ ನಾಡು ಎಂದು ಕರೆದವರು ಗ್ರೀಕರು.
- 13) ಈಜಿಪ್ಟಿನ ರಾಜರನ್ನು ಫ್ಯಾರೋ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- 14) ಸತ್ತವರ ದೇಹವನ್ನು ವಿವಿಧ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳಿಂದ ಲೇಪಿಸಿ ತೆಳುವಾದ ಬಟ್ಟೆ ಸುತ್ತಿ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಡುವ ದೇಹವೇ ಮಮ್ಮಿ.
- 15) ಗ್ರೀಕ್ ರಾಜರ ಸಮಾಧಿಯ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಅತ್ಯಂತ ಎತ್ತರದ ಗೋಪುರವೇ ಪಿರಮಿಡ್.
- 16) ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡ್ರಿಯ ನಗರ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಅರಸ ಟಾಲೆಮಿ.
- 17) ಮೆಸಪಟೋಮಿಯದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ ಯುಪ್ರಟಿಸ್ ಮತ್ತು ಟೈಗ್ರಿಸ್ ನದಿ
- 18) ಸುಮೇರಿಯನ್ನರ ಆರಾಧನಾ ಸ್ಥಳ ಜಿಗ್ಮರಟ್.
- 19) ಬ್ಯಾಬಿಲೋನಿಯನ್ನರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೊರೆ ನೆಬುಕಡ್ನಿಜರ್.
- 20) ಚೀನಾದ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಪ್ರಥಮ ರಾಜ ಮನೆತನ ಶಾಂಗ್ ಮನೆತನ.
- 21) ರಾಜ್ಯದ ಮೊದಲ ನಾಗರಿಕ
- 22) ಮೆಕ್ಸಿಕೋದ ಯುಕೆಟೆನ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಅಮೇರಿಕದ ಇಂಡಿಯನ್ ಮೂಲನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾಯನ್ನರು ಎನ್ನುವರು
- 23) ಕ್ಯೂನಿ ಫಾರ್ಮ್
- 24) ಕ್ಲಿಯೋಪಾತ್ರ

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

25)

- ಪ್ರವಾಹದ ನಂತರ ತನ್ನ ಹಾದಿಯನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
- ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಮನೆಗಳು ಹಾನಿಯಾಗಿ ಜನವಸತಿ ತೊಂದರೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಕೃಷಿ ಭೂಮಿ ಪ್ರವಾಹದಿಂದ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಕಾಲುವೆಗಳು ಹಾನಿಗೊಳಗಾಗುತ್ತಿದ್ದವು.

26)

- ಹಮ್ಮುರಬಿಯ ಸಂಹಿತೆ "ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬದಲು ಕಣ್ಣು ಹಲ್ಲಿಗೆ ಬದಲು ಹಲ್ಲು"
- ಯಾರಿಂದ ಯಾವ ಹಾನಿಯಾಗುವುದೋ ಅದೇ ಹಾನಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೂ ಮಾಡುವುದು. ಕಣ್ಣು ಕಿತ್ತವರ ಕಣ್ಣನ್ನೇ ಕೀಳುವುದು.
- ಬ್ಯಾಬಿಲೋನ್ ಸಮಾಜ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದ ನಿಯಮ.
- ಬ್ಯಾಬಿಲೋನ್ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಗುಲಾಮರ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ರಚಿಸಲಾಗಿತ್ತು.

27)

- ಮಾಯ
- ಆಸ್ಟೇಕ್
- ಇಂಕಾ

28)

- ಸೂರ್ಯ ಇಂಕನ್ನರ ಆರಾಧ್ಯ ದೈವ.
- ವೀರಕೂಚನೆಂಬ ದೇವರು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು.
- ಸೂರ್ಯ ವೀರಕೂಚ ಮತ್ತು ಜನರ ನಡುವಿನ ಸಂಪರ್ಕ ಕೊಂಡಿ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದರು.
- ಇಂಕನ್ನರ ಎಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲೂ ಒಂದು ಸೂರ್ಯ ದೇವಾಲಯವಿತ್ತು.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

29)

- ಚೀನಾ ಹಲವು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತ್ತು.
- ನಂತರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಏಳು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.
- ಹೀಗೆ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ರಾಜ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಗಡಿಯುದ್ದಕ್ಕೂ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಗೋಡೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಯಿತು.
- ಉತ್ತರ ಭಾಗದಿಂದ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ದಾಳಿಯನ್ನು ತಡೆಯಲು ಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಒಂದು ಗೂಡಿಸಲಾಯಿತು.

- ಮಹಾಗೋಡೆಯನ್ನು ಸಾ.ಶ.ಪೂ. ಏಳನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು.
- ಸಾ.ಶ.ಪೂ. ಹದಿನಾರನೇ ಶತಮಾನದ ವರೆಗೂ ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು.
- ಗೋಡೆಯ ಉದ್ದ 5000 ಕಿ.ಮೀ.
- ಜಗತ್ತಿನ ವಿಸ್ಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಒಂದಾಗಿದೆ.

30)

- ಶಾಂಗ್ ದೊರೆಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮಯ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಕ್ರಮಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದಿದ್ದರು.
- ಇವರು ಸೇನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿದ್ದರು.
- ಸೈನಿಕರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ ನೀಡಿದ್ದರು.
- ಸೈನಿಕರು ಕಂಚಿನ ತಲೆರಕ್ಷಾ ಕವಚ ಹಾಗೂ ಲೋಹದ ದೇಹ ಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಇವರು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಂಚಿನ ಚೂರಿಗಳು, ಕೊಡಲಿಗಳು ಬಿಲ್ಲು ಹಾಗೂ ಲೋಹದ ತುದಿ ಹೊಂದಿದ ಬಾಣಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

31)

- ಪೆರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿತ್ತು.
- ಎದೆಯ ಕವಚಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದರು.
- ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದರು.
- ಅರಮನೆಯ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು.
- ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು. ಇದು ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೊಂದಿದ್ದ ಕಲಾತ್ಮಕತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 5: ಸನಾತನ ಧರ್ಮ

I ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :

1. D) ದರ್ಶನಗಳು
2. D) ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದೆ.
3. B) ತಿಳುವಳಿಕೆ
4. D) ವೇದಾಂಗಗಳು

I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪದ / ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

5. ವೇದೋತ್ತರ ಕಾಲದ ರಚನೆಗಳು ಮತ್ತು ವೇದೋಪನಿಷತ್ತುಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಸ್ಮೃತಿ ಎನ್ನುವರು
6. ಗುರು- ಶಿಷ್ಯ ಸಂವಾದ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ .
7. ರಾಮಾಯಣ , ಮಹಾಭಾರತ
8. ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಗತಿಗಳು ನಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಹರಿದು ಬರಲಿ.
9. ಸ್ಮೃತಿಗಳು ಸಮಾಜದ ಅದರಲ್ಲಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ದೈನಂದಿನ ಲೌಕಿಕ ಬದುಕಿನ ರೀತಿ -ನೀತಿಗಳನ್ನು ನಡೆ- ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಧರ್ಮಸೂತ್ರಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೆನಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಸ್ಮೃತಿ ಎನ್ನುವರು

II ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು- ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

10. ಋಗ್ವೇದ, ಯಜುರ್ವೇದ, ಸಾಮವೇದ, ಅಥರ್ವಣ ವೇದ.
11. ಸಂಹಿತೆ ,ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ,ಆರಣ್ಯಕ, ಉಪನಿಷತ್ತು .
12. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ದರ್ಶನಗಳು ಆರು : ನ್ಯಾಯ,ವೈಶೇಷಿಕ ,ಯೋಗ , ಸಂಖ್ಯಾ ,ಪೂರ್ವ ಮಿಮಾಂಸ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಮೀಮಾಂಸ
13. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೂರು ಆಗಮ ಶಾಖೆಗಳಿವೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ ವೈಷ್ಣವ,ಶೈವ , ಶಾಕ್ತ

III ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು- ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

14. ವೇದಕಾಲದ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೀಗಿದೆ.

ವೇದಕಾಲದ ಸಮಾಜ	ಇಂದಿನ ಸಮಾಜ
ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವರ್ಣವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಪಶುಪಾಲನೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ವೈದಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಸ್ತಿಯ ಹಕ್ಕು ಸಮುದಾಯಿಕವಾಗಿತ್ತು	ವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಜಾತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ವಿವಿಧ ಭಾಷೆಗಳ ಬಳಕೆ ಕೃಷಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ವಾಣಿಜ್ಯಇತರೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕಭಾಷೆಗಳು ಆಸ್ತಿಯಹಕ್ಕು ಖಾಸಗಿ ಸ್ವರೂಪದ್ದಾಗಿದೆ.

15. ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ವಿಶೇಷತೆಗಳೆಂದರೆ

- ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖಿಗಳಾಗಿರಲಿ.
- ಎಲ್ಲರೂ ರೋಗಗಳ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿರಲಿ.
- ಎಲ್ಲರೂ ಶುಭವನ್ನೇ ಕಾಣುವಂತಾಗಲಿ.
- ಯಾರೂ ದುಃಖಿತರಾಗದೇ ಇರಲಿ.
- ಜಗತ್ತಿನ ಸರ್ವಜೀವ ರಾಶಿಗಳಿಗೂ ಸದಾ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ನೆಮ್ಮದಿಗಳು ಇರಲಿ.

IV ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು- ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

16. ಸನಾತನ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವೇದಗಳಲ್ಲಿರುವ ಶಾಂತಿ ಮಂತ್ರದ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಹೀಗಿದೆ

- ಎಲ್ಲರೂ ಸುಖಿಗಳಾಗಿರಲಿ.
- ಎಲ್ಲರೂ ರೋಗಗಳ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿರಲಿ.
- ಎಲ್ಲರೂ ಶುಭವನ್ನೇ ಕಾಣುವಂತಾಗಲಿ.
- ಯಾರೂ ದುಃಖಿತರಾಗದೇ ಇರಲಿ.
- ಜಗತ್ತಿನ ಸರ್ವಜೀವ ರಾಶಿಗಳಿಗೂ ಸದಾ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ ಹಾಗೂ ನೆಮ್ಮದಿಗಳು ಇರಲಿ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 6.ಜೈನ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳು

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಉತ್ತರಗಳು.

1. D) ಅಷ್ಟಾಂಗಿಕ ಮಾರ್ಗಗಳು
2. C) ವೃಷಭನಾಥ
3. B) ಕುಂಡಲ ಗ್ರಾಮ
4. B) ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ
5. C) ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್

II.ಒಂದು ಪದ -ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 6.ಮಹಾವೀರನು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ದೇಹವನ್ನು ದಂಡಿಸಿ ಕೈವಲ್ಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದನು.
- 7.ಬಿಳಿ ಉಡುಪು ಧರಿಸಿದ ಜೈನಮುನಿಗಳನ್ನು ಜೈನಧರ್ಮದ ಶ್ವೇತಾಂಬರ ಪಂಗಡದವರೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ
- 8.ಬುದ್ಧನು ತನ್ನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಸಾರನಾಥದ ಸಮೀಪ ಜಿಂಕೆ ವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು.
9. ಬುದ್ಧನ ಮರಣದ ನಂತರ ಆತನ ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ತ್ರಿಪಿಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.
- 10.ಬುದ್ಧನು ಬೋಧಿಸಿದ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮ ಪಂಥವೆಂದು ಕರೆಯುವರು

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ 5-6 ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 11.ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನು ಬೋಧಿಸಿದ ಅಷ್ಟಾಂಗ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ
 - ದುಃಖವನ್ನುಗೆಲ್ಲಬಹುದು.
 - ಒತ್ತಡಗಳಿಂದ ಜೀವನವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು.
 - ಒಳ್ಳೆಯ ಚಿಂತನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಂದ ಒತ್ತಡ ಜೀವನವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತಮ ಬದುಕನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- 12.ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ದೇಶಗಳು : ಶ್ರೀಲಂಕ, ಬರ್ಮಾ, ಚೀನ, ಥಾಯ್‌ಲೆಂಡ್, ಜಪಾನ್. ಕಾಂಬೋಡಿಯಾ

**13. ಬುದ್ಧ ಮತ್ತು ಮಹಾವೀರನ ಬೋಧನೆಗಳಿಂದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ
ಅಳವಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಮೌಲ್ಯಗಳೆಂದರೆ**

- ದುಃಖವನ್ನುಗೆಲ್ಲಬಹುದು.
- ಒತ್ತಡಗಳಿಂದಜೀವನವನ್ನುನಿಭಾಯಿಸುವುದನ್ನುಕಲಿಯಬಹುದು.
- ಒಳ್ಳೆಯಚಿಂತನೆಗಳುಮತ್ತುನಿರ್ಧಾರಗಳಿಂದಒತ್ತಡಜೀವನವನ್ನುನಿಭಾಯಿಸಿ
ಕೊಂಡುಉತ್ತಮಬದುಕನ್ನುಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಅಹಿಂಸೆ, ಸರಳಜೀವನ, ಆತ್ಮಾವಲೋಕನ, ನೈತಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಅನುಕರಣೆ,
- ಸಮಗ್ರತೆ, ಸ್ವಯಂ-ಶಿಸ್ತಿನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ,
- ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಸಾಮರಸ್ಯ ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಉತ್ತೇಜನ.

VI. 14 ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು- ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- ಬುದ್ಧನ ಬೋಧನೆಗಳು ಸಮಕಾಲೀನ ಜಾಗತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸ ಬಲ್ಲವು.
ಹೇಗೆಂದರೆ...
- ಯುದ್ಧ, ಆರ್ಥಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು, ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ, ಹಿಂಸೆ ಮುಂತಾದ ಜಾಗತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ
- ಬೌದ್ಧ ಮತ್ತು ಜೈನ ಧರ್ಮದತತ್ವಗಳ ಪಾಲನೆ ಅಗತ್ಯ. ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆ
ಹೋಗಲಾಡಿಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ಜಾಗತಿಕ ಶಾಂತಿ & ಮಾನವನ ಅತಿಯಾದ ಆಸೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಅಧ್ಯಾಯ 7. ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ & ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. A) ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್
2. C) ಪ್ಲೇಟೋ
3. A) ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ
4. B) ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

5. ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಪದದ ಮೂಲ ಪೊಲಿಸ್ ಆಗಿದೆ
6. ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಧ್ಯಯನದ ಸ್ಥಾನಮಾನವನ್ನು ಗ್ರೀಕರು ನೀಡಿದರು
7. ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಮಾನವನ ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವೇ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ.
8. ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ತಳಪಾಯ ಹಾಕಿದ ಪ್ರಥಮ ಚಿಂತಕ ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ..
9. ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

10.
 - ರಾಜ್ಯ ಒಂದರ ಉಗಮ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ .
 - ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.
11. ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಉಗಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ.

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

12. ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯಗಳೆಂದರೆ
 - ಮಾನವನ ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನ.
 - ರಾಜ್ಯದ ರೂಪುರೇಷೆ.
 - ರಾಜ್ಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ.
 - ರಾಜ್ಯದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣ.
 - ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧ್ಯಯನ.
 - ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತ ಮತ್ತು

- ಪೌರರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು
13. ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಗ್ರೀಕರ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಹೀಗಿವೆ
- ಗ್ರೀಕ್ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ಸಾಕ್ರೆಟಿಸ್, ಪ್ಲೇಟೋ, ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್, ರಾಜಕೀಯ ಚಿಂತಕರಾಗಿದ್ದರು.
 - ಪ್ಲೇಟೋನ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.
 - ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಎಂಬ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 - ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಉಗಮ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ.
 - ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್ ಇವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂಬ ಗೌರವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
 - ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ಕೊಟ್ಟವರೇ ಗ್ರೀಕರು.
14. ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಗ್ರೀಕ್ ಚಿಂತಕರು
1. ಸಾಕ್ರೆಟಿಸ್
 2. ಪ್ಲೇಟೋ
 3. ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು-ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

15. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ರಾಜ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಜ್ಞಾನ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕ ಏಕೆಂದರೆ
- ರಾಜ್ಯದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ತಿಳಿಯಲು.
 - ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಕಾನೂನು, ಸಮಾನತೆ ತಿಳಿಯಲು.
 - ಉತ್ತಮ ಸರ್ಕಾರ, ಯುದ್ಧ, ಶಾಂತಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು.
 - ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು.
 - ಆಧುನಿಕ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು.
 - ನಾಗರಿಕತ್ವ ಮತ್ತು ನಾಯಕತ್ವದ ಗುಣ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು.
 - ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿಯಲು.

ಅಧ್ಯಾಯ - ಅಧ್ಯಾಯ 8. ಪೌರ ಮತ್ತು ಪೌರತ್ವ.

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. C) 1955
2. A) ವಿದೇಶೀಯರು
3. C) 51ಎ
4. D) ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆ
5. B) ಅಮೆರಿಕ
6. A) ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧ
7. A) ಪ್ರಜೆ
- 8) A) ಸಹಜ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

9. ಭಾರತ ತನ್ನ ಪೌರರಿಗೆ ಏಕ ಪೌರತ್ವ ನೀಡಿದೆ
10. ಜನ್ಮದತ್ತ ಪೌರತ್ವ ಭಾರತದ ಪೌರತ್ವ ಪಡೆಯುವ ಒಂದು ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ
11. ಪ್ರತಿತ್ಯಾಗ ಭಾರತದ ಪೌರತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಒಂದು ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ
12. ಮೆಕ್ಸಿಕೋ ದೇಶವು ಆಸ್ತಿ ಸಂಪಾದನೆಯ ಮೂಲಕ ಪೌರತ್ವ ನೀಡುವ ನೀತಿ ಹೊಂದಿದೆ.
13. ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಹೊಂದಿ ತಾನು ವಾಸಿಸುವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಇದ್ದು ರಾಜ್ಯವು ನೀಡುವ ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು .
14. ಭಾರತದ ಸಂಸತ್ತು.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 15 ಪೌರ ಎಂದು ಕರೆಯಲು ಇರಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ಒಂದು ದೇಶದ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಹೊಂದಿ ತಾನು ವಾಸಿಸುವ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಮೂಲಕ ದೇಶ ನೀಡುವ ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
16. ಪೌರರಾದವರು ಪಡೆಯುವ ಎರಡು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು:
 - ರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಭದ್ರತೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
 - ಪೌರರಾದವರು ನಾಗರಿಕ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.
17. ಪೌರತ್ವ ಪಡೆಯುವ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳು
 - ಸಹಜ ಪೌರತ್ವ
 - ಸಹಜೀಕೃತ ಪೌರತ್ವ

18. ಪೌರತ್ವದ ಎರಡು ವಿಧಗಳು A) ಏಕ ಪೌರತ್ವ B) ದ್ವಿ ಪೌರತ್ವ

19. ಪೌರತ್ವ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನಗಳು:

ಪರಿತ್ಯಾಗ, ಅಂತ್ಯಗೊಳಿಸುವಿಕೆ, ನಿರಾಕರಣೆ.

IV ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

20. ಭಾರತದ ಪೌರತ್ವ ಪಡೆಯುವ ವಿಧಾನಗಳು

- ಜನ್ಮದತ್ತ ಪೌರತ್ವ
- ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧ
- ನೋಂದಣಿ ಪೌರತ್ವ
- ಸಹಜೀಕೃತ ಪೌರತ್ವ
- ನೂತನ ಭೂಪ್ರದೇಶ ಸೇರ್ಪಡೆಯಿಂದ ಸಿಗುವ ಪೌರತ್ವ

21. ಸಹಜೀಕೃತ ಪೌರತ್ವವೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಪೌರತ್ವ ಪಡೆಯಲು ಅನ್ಯದೇಶೀಯರು

ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಪೌರತ್ವ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿದಾರರು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೆಲೆಸಿರಬೇಕು ಹಾಗೂ ಭಾರತದ ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು.

V. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು-ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

22. ಪೌರನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

- ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದು.
- ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಧ್ವಜ ಗೌರವಿಸುವುದು,
- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟಗಾರರ ಆದರ್ಶ ಪಾಲಿಸುವುದು.
- ಭಾರತದ ಸಾರ್ವಭೌಮತೆ ಮತ್ತು ಅಖಂಡತೆ ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದು.
- ದೇಶದ ಸೇವೆಗೆ ಸಿದ್ಧರಿರುವುದು.
- ದೇಶ ರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- ದೇಶದ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದು.
- ಅಹಿಂಸಾ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು

23.

ಪೌರ ಮತ್ತು ವಿದೇಶಿ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

- ಪೌರನು ತನ್ನ ದೇಶದ ಶಾಶ್ವತ ನಿವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದು, ವಿದೇಶಿಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ನಿವಾಸಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.
- ಪೌರನಿಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಹಕ್ಕು ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ವಿದೇಶಿಗರಿಗೆ ಈ ಹಕ್ಕು ಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ.
- ಪೌರ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠೆ ತೋರಿಸು . ವಿದೇಶಿಗ ತನ್ನ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಠನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ.
- ವಿದೇಶಿಗನಿಗೆ ಕಾನೂನುಬಾಹಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಂತೆ ಆದೇಶಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಪೌರನಿಗೆ ಆಜ್ಞೆ ವಿಧಿಸುವಂತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 9. ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ - ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. B) ಆಗಸ್ಟ್ ಕಾಮ್ಸ್
2. A) ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
3. A) ಶಾಲೆ
4. D) ಜರ್ಮನಿ
5. C) ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ
6. D) ಭಾಷೆ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

7. ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ ಸೋಶಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯ ಲೋಗೋಸ್ ಪದಗಳಿಂದ ಉಗಮವಾಗಿದೆ.
8. ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಮ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ವಿಜ್ಞಾನವೇ, ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರ.
9. ಮಾನವ ಸಂಘ ಜೀವಿ.
10. ಮಾನವನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಮಾಜ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಅಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳ ಬಲೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
11. ಮಾನವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.
12. "ಮಾನವ ಸಂಘಜೀವಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ" ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾನೆ.
13. ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಸಮಾಜವು ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

14. ಸಮಾಜದ ಮೂಲಕ ಭಾಷೆ, ಓದು, ಆಟ, ಯೋಚನೆ ವಿಧಾನ, ದೈಹಿಕ ಭಾಷೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕರಣ ಎನ್ನುವರು.
15. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳಾದ ಹಸಿವು, ನಿದ್ರೆ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಸಂತೋಷ, ದುಃಖವನ್ನು ದೈಹಿಕ ಸಂಜ್ಞೆಯ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಂಗಿಕ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾಷೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

16. ಮಾನವನಿಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ.
ಮಾನವನಿಗೆ ಮಾತು ಭಾಷೆಗಳ ಅರಿವಿದೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.
17. 1920 ರಲ್ಲಿ ಮಿಡ್ನಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕ ಕಮಲ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯು 9 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಾಲ ಕಳೆದಿದ್ದಳು ಅಲ್ಲಿ ಹಸಿ ಮಾಂಸ ತಿನ್ನುತ್ತ ಪಶುಗಳಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು
18. ಆಗಸ್ಟ್ ಕಾಮ್ಸ್. ಎಮಿಲಿ ಡರ್ಕಿಮ್. ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಸ್ಪೆನ್ಸರ್.
ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ವೆಬರ್.
19. ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಅನನ್ಯವಾದದ್ದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜವಿಲ್ಲ ಸಮಾಜವಿಲ್ಲದೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದಲೇ ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಸೃಷ್ಟಿ, ಸಮಾಜವು ಮಾನವನ ಸೃಷ್ಟಿ ಎಂದು ಕೆಲವು ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ
- 20 ಭಾರತದ ಪ್ರಮುಖ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಜಿ ಎಸ್ ಫುರ್ಯೆ, ಎಂ ಎನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ, ಎ ಆರ್ ದೇಸಾಯಿ, ಎಸ್ ಸಿ ದುಬೆ ಮತ್ತು ಇರಾವತಿ ಕರ್ವೆ

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು-ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 21.
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
 - ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ನೀಡುತ್ತದೆ.
 - ಆಧುನಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಜ್ಞಾನ ನೀಡುತ್ತದೆ.
 - ಹಿಂದುಳಿದ ಹಾಗೂ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗಗಳ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
 - ಮಾನವನ ಮಾನಸಿಕ ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
 - ಮಾನವ ಸಂಘ ಜೀವಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- 22.
- 1920 ರಲ್ಲಿ ಮಿಡ್ನಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕಮಲ ಎಂಬ ಹುಡುಗಿಯು 9 ವರ್ಷಗಳನ್ನು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಕಳೆದಿದ್ದಳು.
 - ಅಲ್ಲಿ ಹಸಿಮಾಂಸ ತಿನ್ನುತ್ತಾ ಪಶುಗಳಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಳು.
 - ಆನಂತರ ಮನುಷ್ಯ ಸಹವಾಸದಿಂದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಇತರೆ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿತಳು.

- ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ಕಂಡುಬರುವುದೇನೆಂದರೆ ಮಾನವ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಾಣಿಯಂತೆ ಆಗುತ್ತಾನೆ. ಮಾನವನಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ಅತ್ಯಗತ್ಯ

23.

- ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.
- ನೇರ ಸಂವಹನ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಬದುಕು ಪ್ರಾಣಿಗಳಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹಂಚಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಸಮಾಜ ಮೂಕವೇದನೆ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿತ್ತು

ಅಧ್ಯಾಯ - 10. ಮಾನವ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. A) ಲ್ಯಾಟಿನ್
2. C) ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
3. B) ಲೋಕ ರೂಢಿಗಳು
4. C) ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- 5 D) ವಿವಿಧತೆ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

6. ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಜ್ಞಾನ, ಕಲೆ, ನೈತಿಕ ನಿಯಮ, ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ರೂಢಿ ನೈಪುಣ್ಯತೆಗಳೊಳಗೊಂಡ ಸಂಕೀರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ.
7. ವಿವಿಧ ಆಚಾರ- ವಿಚಾರ, ರೂಢಿ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಉಡುಗೆ-ತೊಡುಗೆ, ನಂಬಿಕೆ, ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎನ್ನುವರು.
8. ಊಟ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ನಿದ್ರಿಸುವುದು ಲೋಕರೂಢಿಗೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳಾಗಿವೆ.
9. ವಿಭಿನ್ನ ಭಾಷೆಯ ಬಳಕೆ, ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದು.
10. ನಂಬಿಕೆಗಳು. . ಮೌಲ್ಯಗಳು .ನಿಯಮಗಳು . ಲೋಕರೂಢಿಗಳು. ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನುವರು

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

11.

- ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವುದು.
- ಸಹಬಾಳ್ವೆ .
- ಗುರು ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಗೌರವ.
- ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯ ತತ್ವ.
- ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ .

12.

- ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಂದ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಹಿರಿಯರ ನಡೆ-ನುಡಿ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಉಡುಗೆ ತೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಹಿರಿಯರಿಂದ ನೋಡಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ಉತ್ತಮ ಮೌಲ್ಯ ಆದರ್ಶಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ .

13.

- ಇತರರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸುವುದು.
- ಇತರರ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಚಾರ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಇತರರ ಆಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು.
- ಇತರರ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಆಚರಣೆಗೆ ಇತರರನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸುವುದು.
- ಪರಸ್ಪರ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿನ ಸಾಮ್ಯತೆ ತಿಳಿಸುವುದು.
- ಧರ್ಮ ಜಾತಿ ಭೇದ ಮರೆತು ಊರಿನ ಜಾತ್ರೆ, ಉತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದು

14.

- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಧರ್ಮದ ಜನರಿದ್ದು ಅವರಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಇದೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಮತ ಭಾಷೆಯ ಜನರಿದ್ದು ಏಕತೆ ಇದೆ.
- ವಿವಿಧ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇರುವ ಜನರಿದ್ದು ಏಕತೆ ಇದೆ.
- ವಿವಿಧ ಜನಾಂಗೀಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳ ಜನರಿದ್ದು ಏಕತೆ ಇದೆ.
- ವಿವಿಧ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಿನ್ನೆಲೆಯುಳ್ಳ ಜನರಿದ್ದು ಏಕತೆ ಇದೆ.
- ವಿವಿಧ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಜನರಿದ್ದು ಏಕತೆ ಇದೆ.
- ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣದ ಜನರಿದ್ದು ಏಕತೆ ಇದೆ.
- ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಏಕತೆ ಇದೆ.

15.

- ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ
- ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಮಾಜದಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ
- ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ನಿರಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ
- ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಸಮಾಜದ ಭೌಗೋಳಿಕ ರಚನೆ, ಪರಂಪರೆ ಹಾಗೂ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ರೂಪಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ
- ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ 11 - ಭೂಮಿ ನಮ್ಮ ಜೀವಂತ ಗ್ರಹ.

I ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. B) ಐದನೇ ದೊಡ್ಡ ಗ್ರಹ
2. A) ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರ
3. A) ಶೇಕಡಾ 81 ಭಾಗ
4. B) 110.4 km
5. A) 0 ಡಿಗ್ರಿ ರೇಖಾಂಶ
6. C) 5 ಗಂಟೆ 30 ನಿಮಿಷಗಳು
7. D) 510 ದಶಲಕ್ಷಚ.ಕಿ. ಮೀ
8. B) ಸಮಭಾಜಕವೃತ್ತ
9. B) 1:2.43ರಷ್ಟು
10. A) ಇಡೀಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ 24 ವೇಳಾವಲಯಗಳಿವೆ
11. A) ಒಂದುದಿನವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

12. ಭೂಮಿಯ ವ್ಯಾಸವು ಸೂರ್ಯನಿಗಿಂತ 107 ಪಟ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿದೆ
13. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 70.78 ಭಾಗ ನೀರು ಆವರಿಸಿದೆ.
14. ಭೂ ಭಾಗವನ್ನು ಏಳು ಖಂಡಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
15. ಆರ್ಕ್ಟಿಕ್ ಸಾಗರವು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಚಿಕ್ಕ ಸಾಗರ.
16. ದಕ್ಷಿಣಾರ್ಧಗೋಳದಲ್ಲಿ 81% ಭಾಗ ಜಲರಾಶಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಲಪ್ರಧಾನಗೋಳ ಎನ್ನುವರು.
17. ಭೂಮಿಯು ತನ್ನ ಅಕ್ಷದ ಸುತ್ತ ಒಂದು ಸುತ್ತು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಲು 24 ಗಂಟೆಗಳ ಸಮಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
18. ರಷ್ಯಾ 11 ವೇಳಾ ವಲಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
19. ಭಾರತದ ಪ್ರಮಾಣಿತ ವೇಳೆ 82.30° ಡಿಗ್ರಿ ಪೂರ್ವ ರೇಖಾಂಶವನ್ನಾಧರಿಸಿದೆ.
20. ಭೂಮ್ಯಾಕಾರ ಅಥವಾ ಜಿಯಾಡ್
21. ಕರ್ಕಾಟಕ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವೃತ್ತ
22. ಉತ್ತರಪ್ರದೇಶ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಯಾಗ್ ರಾಜ್ ನಗರದ ಮೇಲೆ ಹಾದುಹೋಗಿದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

22. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಜೀವಂತ ಗ್ರಹ, ಜಲಾವೃತ ಗ್ರಹ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಗ್ರಹ, ನೀಲಿ ಗ್ರಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

24. ಭೂಗೋಳದ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮವಾಗಿ ಎಳೆದಿರುವ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರೇಖೆಗಳು ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳು. ಭೂಗೋಳದ ಮೇಲೆ ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತವನ್ನು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಛೇದಿಸಿ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವಗಳನ್ನು ಸಂಧಿಸುವ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರೇಖೆಗಳು ರೇಖಾಂಶಗಳು.
25. ಏಕರೂಪ ವೇಳೆಯು ಆ ದೇಶದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾದುಹೋಗುವ ರೇಖಾಂಶ ವೇಳೆಯನ್ನಾಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಥವಾ ಆ ರೇಖಾಂಶದ ಮೇಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ವೇಳೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವೇಳೆಯನ್ನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ವೇಳೆ ಎನ್ನುವರು.
- 26 ಸೌರವ್ಯೂಹದಲ್ಲಿ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಏಕೈಕ ಗ್ರಹ ಭೂಮಿ. ಇದು ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಜೀವಿಗಳಿಗೆ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾಗಿದೆ. ಸಸ್ಯಗಳು ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಮಾನವ ಜೀವಿಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನ ನಡುವಿನ ಅನುಕೂಲಕರ ಅಂತರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಯು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಗ್ರಹವಾಗಿದೆ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಅಥವಾ ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

27. ಏಷ್ಯಾ ಖಂಡ, ಆಫ್ರಿಕಾ ಖಂಡ, ಉತ್ತರ ಅಮೆರಿಕ ಖಂಡ, ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೆರಿಕ ಖಂಡ ಅಂಟಾರ್ಟಿಕಾ ಖಂಡ, ಯುರೋಪ್ ಖಂಡ ಮತ್ತು ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾ ಖಂಡ.
28. ಭೂಮಿಯು ಗೋಳಾಕಾರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸ್ಥಳ ದಿಕ್ಕು ಮತ್ತು ಅಂತರವನ್ನು ಅಳೆಯುವುದು ಕಠಿಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸ್ಥಳ ದಿಕ್ಕು ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತು ಅಂತರಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ಎಳೆಯಲಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮವಾಗಿ ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ರೇಖಾಂಶಗಳನ್ನು ಎಳೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳು ಭೌಗೋಳಿಕ ನಿರ್ದೇಶಾಂಕಗಳಾಗಿದ್ದು ಇವುಗಳ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
29. ಗ್ರೀನ್ ವಿಚ್ ರೇಖಾಂಶದ ವಿರುದ್ಧವಾದ 180 ಡಿಗ್ರಿ ರೇಖಾಂಶದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಪಂಚ ಪರ್ಯಟನೆ ಮಾಡುವವರು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ದಿನ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುವ 180 ಡಿಗ್ರಿ ರೇಖಾಂಶದ ಮೇಲೆ ಇದ್ದರೂ ಕೆಲವು ಭೂ ಭಾಗಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಅಂಕು ಡೊಂಕಾಗಿ ಎಳೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರೇಖಾಂಶವನ್ನು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನ ರೇಖೆ ಎನ್ನುವರು.
- 30.
1. 0° ಡಿಗ್ರಿ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತ
 2. 23.30° ಡಿಗ್ರಿ ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಕರ್ಕಾಟಕ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವೃತ್ತ
 3. 23.30° ಡಿಗ್ರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ವೃತ್ತ
 4. 66.30° ಡಿಗ್ರಿ ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಆರ್ಕ್ ಟಿಕ್ ವೃತ್ತ

5. 66.30⁰ ಡಿಗ್ರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಅಂಟಾರ್ಟಿಕಾ ವೃತ್ತ

6. 90⁰ ಡಿಗ್ರಿ ಉತ್ತರ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಉತ್ತರಧ್ರುವ

7. 90⁰ ಡಿಗ್ರಿ ದಕ್ಷಿಣ ಅಕ್ಷಾಂಶ ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

31.

- ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತದಿಂದ 23.30⁰ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳು ಸೂರ್ಯನ ಶಾಖವನ್ನು
- ಅಧಿಕವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.
- *ಈ ಭಾಗವನ್ನು ಉಷ್ಣವಲಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 23.30⁰ ಡಿಗ್ರಿ ಇಂದ 66.30⁰ ಡಿಗ್ರಿವರೆಗೆ ಸೂರ್ಯನ
- ಶಾಖವು ಸಮ ಉಷ್ಣವಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ.
- ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಗೋಳಾರ್ಧದ ಮೇಲೆ ಎರಡರಲ್ಲೂ ಈ ವಲಯವನ್ನು ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ವಲಯವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ.
- 66.30⁰ ಡಿಗ್ರಿ ಇಂದ 90⁰ ಡಿಗ್ರಿ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣದ ವರೆಗೆ ಶೀತ ವಲಯಗಳೆಂದು
- ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ.
- ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ವಾಯುಗುಣ ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಾಂಶ ಮತ್ತು ರೇಖಾಂಶಗಳು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

32.

- 180⁰ ಡಿಗ್ರಿ ರೇಖಾಂಶವನ್ನು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ದಿನಾಂಕ ರೇಖೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಅದು 0⁰ ಡಿಗ್ರಿ ರೇಖಾಂಶದ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಭೂಮಿಯ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.
- ಕೆಲವು ಭೂಭಾಗಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಂಕುಡೊಂಕಾಗಿ ಎಳೆಯಲಾಗಿದೆ.
- ಅದರ ಪೂರ್ವದಿಂದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಒಂದು ದಿನ ವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ರೇಖೆಯನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ದಾಟಿದಾಗ ಒಂದೇ ದಿನವನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.
- ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೇಖೆಯ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಹಾದು ಹೋಗುವಾಗ ಸಮಯ ಮತ್ತು ದಿನಾಂಕವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

33. ಪ್ರಪಂಚದನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿಖಂಡಗಳುಮತ್ತುಮಹಾಸಾಗರಗಳು.

34.

ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳು	ರೇಖಾಂಶಗಳು
• ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿರುವಂತೆ ಗೋಳದ ಮೇಲೆ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮವಾಗಿ ಎಳೆದಿರುವ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರೇಖೆಗಳು	• ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತವನ್ನು ಸಮಾನಾಂತರವಾಗಿ ಭೇದಿಸಿ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವಗಳನ್ನು ಸಂಧಿಸುವ ಕಾಲ್ಪನಿಕ ರೇಖೆಗಳು
• ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತವು 0 ಡಿಗ್ರಿ ಮಹಾವೃತ್ತವಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಉತ್ತರ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕಿರುವ ಅಕ್ಷಾಂಶಿಕ ವರ್ತುಲಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗುತ್ತವೆ	• ಎಲ್ಲಾ ರೇಖಾಂಶಗಳ ಉದ್ದ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ
• ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು 181 ಅಕ್ಷಾಂಶಗಳಿವೆ	• ಒಟ್ಟು 360 ರೇಖಾಂಶಗಳಿವೆ
• ಒಂದು ಅಕ್ಷಾಂಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಕ್ಷಾಂಶಕ್ಕಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿನ ಅಂತರ 110.4 ಕಿಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ	• ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ರೇಖಾಂಶಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರ ಅತಿಹೆಚ್ಚು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 111 km ಗಳಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - 12. ಶಿಲಾಗೋಳ

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. A) ನಾಯಿಕೊಡೆ, ಶಿಲಾಪೀಠ, ಮರಳುದಿಣ್ಣೆ, ಲೋಯಿಸ್ ಮೈದಾನ.
2. A) ಕರ್ನಾಟಕ
3. C) ಜಿಪ್ಸಂ
4. C) ಮೌಂಟ್ ವೆಸುವಿಯಸ್
5. D) ಗೌರಿಬಿದನೂರು
6. B) ಆಂಧ್ರಪ್ರದೇಶ
7. A) ಗುಟೆನ್ಬರ್ಗ್
8. A) ರೂಪಾಂತರ ಶಿಲೆ
9. D) ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ
10. D) ಭೌತಿಕ ಶಿಥಿಲೀಕರಣ
11. B) ಸೀಮಾ (Sima)
12. C) ಅಂತಸ್ಸರಣ ಶಿಲೆಗಳು
13. C) ಕಾಲ್ಕರಾ
14. D) ಮೇಲ್ಮೈ ಅಲೆಗಳು

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

15. ಭೂಮಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲ್ಭಾಗದ ಘನ ಪದರವನ್ನು ಶಿಲಾಗೋಳ ಎನ್ನುವರು.
16. ಭೂಮಿಯು 460 ಕೋಟಿ ವರ್ಷ ಹಳೆಯದಾಗಿದೆ.
17. ಭೂಕವಚವು ಸಿಲಿಕ, ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ, ಮೆಗ್ನೀಷಿಯಂ ಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ
18. ಭೂಕವಚ ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಂಟಲ್ ಸೇರುವ ವಲಯವನ್ನು ಮೋಹೋ ವಲಯ ಎನ್ನುವರು.
19. ಅಂತಸ್ಸರಣ ಶಿಲೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಗ್ರಾನೈಟ್.
20. ಭೂಮಿಯ ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿಲಾವಸ್ತುಗಳು ಕರಗಿ ದ್ರವ ಅಥವಾ ಅರೆ ದ್ರವ ರೂಪದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಮ್ಯಾಗ್ಮಾ ಎನ್ನುವರು
21. ನದಿ ಹರಿಯುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನದಿ ಪಾತ್ರ ಎನ್ನುವರು.
22. ನೀರು ಕಲುಷಿತಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ ಎನ್ನುವರು.
23. ಅಲಿಕೆಯಾಕಾರದ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ಬಾಯಿಯನ್ನು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಕುಂಡ ಎನ್ನುವರು
24. ಭೂಕಂಪನದ ತೀವ್ರತೆ ಅಳೆಯುವ ಮಾಪನವನ್ನು ರಿಕ್ಟರ್ ಮಾಪನ ಎನ್ನುವರು.
25. ಶಿಲೆಗಳು ಒಡೆದುಚುರಾಗುವ ಮತ್ತು ಕ್ಷೀಣಿಸುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಶಿಥಿಲೀಕರಣ

26. ಸಮುದ್ರ ಮತ್ತು ಸಾಗರ ತಳದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಭೂಕಂಪಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುವ ದೈತ್ಯಾಕಾರದ ಎತ್ತರವಾದ ಭೀಕರ ಅಲೆಗಳು ತೀರಕ್ಕೆಬಂದು ಅಪ್ಪಳಿಸುತ್ತವೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಸುನಾಮಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು
- 27.. ಅಂತರ್ಜಲವು ಪ್ರವೇಶಿಸಲಾರದ ಶಿಲಾಪದರುಗಳನ್ನು 'ಅಪ್ರವೇಶ್ಯ' ಅಥವಾ 'ಅವ್ಯಾಪ್ಯಾ' ಶಿಲೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು
28. ಅಂತರ್ಜಲವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೊರಬೀಳುವುದನ್ನು ಚಿಲುಮೆಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.
29. ಅಗ್ನಿಶಿಲೆಗಳು ಭೂಮಿಯ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಶಿಲಾಪಾಕವು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿ ಭೂಮೇಲ್ಮೈಯಲ್ಲಿ ತಂಪಾಗಿ ಘನೀಭವಿಸುವುದರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುತ್ತವೆ.
30. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆಬೀಳುವ ಮಳೆಯನೀರಿನ ಸ್ವಲ್ಪಭಾಗವು ಇಂಗಿ ಒಳಸೇರುವುದು ಹೀಗೆ ಒಳಪದರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುವ ನೀರನ್ನು 'ಅಂತರ್ಜಲ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
31. ನದಿ ಅಂತ್ಯಗೊಂಡು ಸಮುದ್ರಸೇರುವ ಭಾಗವನ್ನು 'ನದಿಮುಖ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
32. ಭೂಕಂಪದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು 'ಭೂಕಂಪಶಾಸ್ತ್ರ' ಎನ್ನುವರು.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

33. ಭೂಮಿಯ ಅಂತರಾಳದ ವಿವಿಧ ಪದರಗಳು ಭೂಕವಚ, ಮ್ಯಾಂಟಲ್ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಗೋಳ.
34. ಭೂಮಿಯ ಅಂತರಾಳದ ಎರಡನೇ ಪದರ ಮ್ಯಾಂಟಲ್. ಇದರ ಎರಡು ಭಾಗಗಳು ಏಸ್ಟನೋ ಸ್ಪಿಯರ್ ಮತ್ತು ಮೆಸೋಸ್ಪಿಯರ್.
35. ಶಿಲೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ
ಅಗ್ನಿಶಿಲೆಗಳು, ಕಣ ಶಿಲೆಗಳು, ರೂಪಾಂತರ ಶಿಲೆಗಳು.
35. ಭೂಕವಚದ ಎರಡು ಶಕ್ತಿಗಳು-
a) ಅಂತರ್ಜನಿತ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು b) ಬಹಿರ್ಜನಿತ ಶಕ್ತಿ
37. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಪದೇ ಪದೇ ಸ್ಪೋಟಿಸುವ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳು ಜಾಗೃತ ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಗಳು. ಉದಾಹರಣೆ -ಹವಾಯಿ ದ್ವೀಪದ ಮೌನ ಲೋವ.
38. ಶಿಲೆಗಳು ಒಡೆದು ಚೂರಾಗುವ ಹಾಗೂ ಶಿಲೆಗಳು ಕ್ಷೀಣಿಸುವ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಶಿಥಿಲೀಕರಣ ಎನ್ನುವರು.
39. ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಿಥಿಲೀಕರಣದ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳು
1 ಆಕ್ಸಿಡೇಷನ್ 2 ಕಾರ್ಬೋನೇಷನ್ 3 ಹೈಡ್ರೇಷನ್ 4. ಸೊಲ್ಯೂಷನ್
41. ನದಿಗಳು ಸವೆತ, ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಚಯನ ಎಂಬ ಮೂರು

ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ
ಭೂಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತವೆ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

41. ಮಳೆಯ ನೀರು ವಾಯುಮಂಡಲದ ಅನಿಲಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿ ಶಿಲೆಗಳನ್ನು
ಒಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ರಾಸಾಯನಿಕ ಶಿಥಿಲೀಕರಣ ಎನ್ನುವರು.
ಇದರ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳು ಆಕ್ಸಿಡೇಶನ್, ಹೈಡ್ರೇಶನ್, ಸಲ್ಫೂಷನ್ ಮತ್ತು
ಕಾರ್ಬೋನೇಶನ್.

42. ಪರ್ವತದ ಅತಿ ಎತ್ತರದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಧ್ರುವ ಪ್ರದೇಶದ
ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಇಳಿಜಾರಿನವರೆಗೆ ಜಾರುವುದನ್ನು ಹಿಮನದಿ ಎನ್ನುವರು.
ಹಿಮನದಿಯ ಮುಖ್ಯ ವಿಧಗಳು ಖಂಡಾಂತರ ಹಿಮ ನದಿ ಮತ್ತು ಕಣಿವೆ
ಹಿಮ ನದಿ.

43.

- ನಿರಂತರ ಚಿಲುಮೆ
- ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಚಿಲುಮೆ
- ಬಿಸಿ ನೀರಿನ ಚಿಲುಮೆಗಳು
- ಆರ್ಟೀಸಿಯನ್ ಬಾವಿ.

44.

- ಸಸ್ಯವರ್ಗ, ಪ್ರಾಣಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಮಾನವನಿಂದ ಶಿಲೆಗಳು ಒಡೆದು
ಚೂರಾಗುವುದೇ ಜೈವಿಕ
- ಶಿಥಿಲೀಕರಣ.
- ಇದರಲ್ಲಿ ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳೆರಡರಿಂದಲೂ ಜೈವಿಕ
ಶಿಥಿಲೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಸ್ಯಗಳ ಬೇರುಗಳು ಬೆಳೆದು ದಪ್ಪವಾಗುವುದರಿಂದ ಬಿಲದಲ್ಲಿ
ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣಗಳಿಂದ
ಜೈವಿಕ ಶಿಥಿಲೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

45. ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಮುಖ ಭೂಕಂಪ ವಲಯಗಳು

- ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದ ಸುತ್ತಲಿನ ತೀರಪ್ರದೇಶ: ಇದು ನ್ಯೂಜಿಲ್ಯಾಂಡ್,
ಫಿಲಿಪೈನ್ಸ್, ಯು.ಎಸ್. ಎ • ಜಪಾನ್, ಪೆರು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು
ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್-ಮುಧ್ರದ ಸುತ್ತಲಿನ ತೀರಪ್ರದೇಶ.
- ಭಾರತದ ಹಿಮಾಲಯ ಪರ್ವತಪ್ರದೇಶ (ಶಿವಾಲಿಕ್ ಬೆಟ್ಟಗಳು)

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

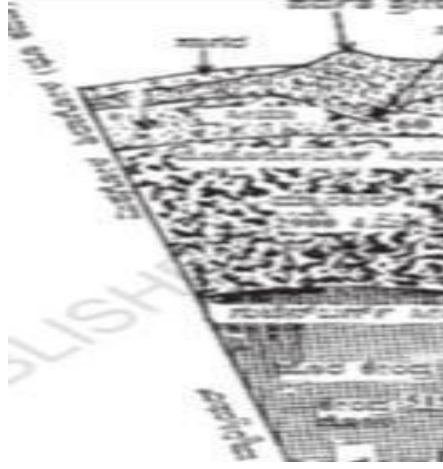
46.

- ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಳ
- ಕೈಗಾರಿಕೀಕರಣ
- ನಗರೀಕರಣ
- ಅರಣ್ಯ ನಾಶ, ಅತಿವೃಷ್ಟಿ, ಅನಾವೃಷ್ಟಿ
- ಗಣಿಗಾರಿಕೆ
- ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ, ಭೂಮಾಲಿನ್ಯ, ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ ಮತ್ತು ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ
- ಭೂ ಸ್ವರೂಪ ಬದಲಿಸುತ್ತಿರುವುದು
- ಈ ಮೇಲಿನ ಮಾನವನ ಕೃತ್ಯಗಳಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕ ವಿಪತ್ತುಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

47.

- ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ನೂಚನೆ ನೀಡುವುದು.
- ಭೂಕಂಪನ ವಲಯಗಳಿಂದ ವಸತಿ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ದೂರ ಇರಿಸುವುದು.
- ಭೂಕಂಪನ ನಿರೋಧಕ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು.
- ಭೂಕಂಪ ಸಂಭವಿಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸುರಕ್ಷತೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಪಾಯಕಾರಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ವಿರದಿರುವುದು
- ಭೂಕಂಪನ ಸಂಭವಿಸಿದಾಗ ಕಿಟಕಿ ಗಾಜು ಗೋಡೆಗಳ ಹತ್ತಿರ ವಿರದಂತೆ ಜಾಗೃತಿ ವಹಿಸುವುದು .
- ಭೂಕಂಪನದಿಂದ ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಸೇತುವೆ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಗಳ ಬದಿ ಹೋಗದಿರುವುದು.

48

ಅಧ್ಯಾಯ - 13.ವಾಯುಗೋಳ

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. B) ರಾಜಸ್ಥಾನದ ಗಂಗಾ ನಗರ
2. A) ವಾಯುಭಾರ ಮಾಪಕ
3. C) 40ರ ಅಬ್ಬರದ ಗಾಳಿ
4. A) ಸೈಕ್ಲೋನ್,
5. B) ಪವನ ದಿಕ್ಕುಚಿ
6. B) ಲೂ
7. B) ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
8. A) ಮೇಘಾಲಯದ ಮೌಸಿನ್ ರಾಮ್
9. C) ವಾಯುಗೋಳ
10. D) ಬಾಹ್ಯಮಂಡಲ
11. C) ಅತ್ಯಧಿಕಉಷ್ಣಾಂಶದಪರಿಣಾಮವಾಗಿ
12. D) ಆವರ್ತಮಾರುತಗಳು
13. A) ಸಮೋಷ್ಣಮಂಡಲ
14. D) ರಾಶಿವೃಷ್ಟಿಮೋಡಗಳು
15. B) ಸಮಭಾಜಕವೃತ್ತಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ
16. B) ಸಮೋಷ್ಣಮಂಡಲ
17. D) ಸಮಭಾಜಕವೃತ್ತದಕಡಿಮೆಒತ್ತಡಪಟ್ಟಿ
18. A) 1013.25 ಮಿಲಿಬಾರ್
19. B) ಉತ್ತರಉಪ- ಉಷ್ಣವಲಯದಅಧಿಕಒತ್ತಡಪಟ್ಟಿ
20. B) ಪರ್ವತಮಳೆ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

21. ವಾಯುಗೋಳದ ದಪ್ಪ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ಇದೆ.
22. ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನೈಟ್ರೋಜನ್ ಅನಿಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡ 78.08.
23. ವಾಯುಮಂಡಲದ ಬಾಹ್ಯ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವಾಯುವಿನ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.
24. ಭೂಮಿಯು ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಶಾಖವನ್ನು ಸೂರ್ಯಜನ್ಯ ಶಾಖವೆಂದು ಕರೆಯುವರು.
25. ಉಷ್ಣವಲಯ.
26. ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಒತ್ತಡ ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಎಳೆಯಬಹುದಾದ ರೇಖೆಗಳು.
27. ಪವನ ವೇಗ ಮಾಪಕ / ಅನಿಮೋ ಮೀಟರ್.
28. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬೀಸುವ ಮಾರುತಗಳು ಮಾರುತಗಳಿಗೆ ಉದಾಹರಣೆ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಮಾರುತಗಳು.
29. ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತಡ ವಲಯದಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡ ಕೇಂದ್ರದ ಕಡೆಗೆ ಬೀಸುವ ಮಾರುತಗಳೇ ಚಂಡಮಾರುತಗಳು
30. ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿನ ತೇವಾಂಶ ಆರ್ಧ್ರತೆ ಎನ್ನುವರು.
31. ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಅನಿಲಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಸಾಂದ್ರತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಉಷ್ಣಾಂಶವು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಉಷ್ಣಾಂಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಎನ್ನುವರು.
32. ಒಂದೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಎಳೆಯಬಹುದಾದ ರೇಖೆಗಳೇ ಸಮೋಷ್ಣ ರೇಖೆಗಳು.
33. ಭೂಮೇಲ್ಮೈನಿಂದ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಒತ್ತಡದ ಇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣವು ಪ್ರತಿ 300 ಮೀಟರ್‌ಗಳಿಗೆ 34 ಮಿಲಿಬಾರ್ ಗಳಷ್ಟಿರುವುದು.
34. ಮಳೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮಳೆಯ ಮಾಪಕದಿಂದ (Rain Gauge) ಅಳೆಯುವರು.
35. ಉಷ್ಣ ಮತ್ತು ಶೀತ ವಾಯುರಾಶಿಗಳ ನಡುವಿನ ವಲಯವನ್ನು 'ವಾಯುಮುಖ' (Front) ಎನ್ನುವರು.
36. ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ವಲಯದ ಆವರ್ತ ಮಾರುತಗಳ ಮಳೆಯನ್ನು 'ವಾಯುಮುಖ' ಮಳೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.
37. ವಾಯುವು ಮೇಲ್ಮುಖವಾಗಿ ಪ್ರಚಲನ ಪ್ರವಾಹಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೇಲೇರುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಮಳೆಯನ್ನು ಪರಿಸರಣ ಮಳೆ ಎನ್ನುವರು.
38. ವಾಯುಗುಣದ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ವಾಯುಗುಣಶಾಸ್ತ್ರ (Climatology) ಎನ್ನುವರು.

III ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

39. ವಾಯುಮಂಡಲವನ್ನು ಅದರ ಲಕ್ಷಣವನ್ನಾ ಧರಿಸಿ ಐದು ಪದರಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಪರಿವರ್ತನಾ ಮಂಡಲ,
- ಸಮೋಷ್ಣ ಮಂಡಲ,
- ಮಧ್ಯಂತರ ಮಂಡಲ,
- ಅಯಾನು ಮಂಡಲ,
- ಬಾಹ್ಯ ಮಂಡಲ

40. ಹವಾಮಾನದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಷ್ಣಾಂಶ, ಒತ್ತಡ, ಮಾರುತಗಳು, ತೇವಾಂಶ, ಮಳೆ, ಮಾರುತ.

41. ಅಕ್ಷಾಂಶ, ಎತ್ತರ, ಸಮುದ್ರದಿಂದಿರುವ ದೂರ, ಮಾರುತಗಳು, ಸಾಗರ, ಪ್ರವಾಹಗಳು, ಮೋಡ, ಮಳೆ.

42. ಗಾಳಿಯು ತೂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ವಾಯುಮಂಡಲದ ಒತ್ತಡ ಎನ್ನುವರು.

43. ನಿರಂತರ ಮಾರುತಗಳು.

ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಮಾರುತಗಳು. ಸ್ಥಳೀಯ ಮಾರುತಗಳು.

ಆವರ್ತ ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯಾವರ್ತ ಮಾರುತಗಳು.

44. • ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ರಾತ್ರಿ

• ಮೋಡರಹಿತ ಶುಭ್ರ ಆಕಾಶ • ಒಣ ಗಾಳಿ

• ಮಾರುತ ರಹಿತ ಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಹಿಮಾವೃತ ಪರ್ವತದ ಮೇಲ್ಭಾಗ.

IV ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

45. ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನು ಉಷ್ಣ ವಿಪರ್ಯಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪರ್ವತದ ಕಣಿವೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ರಾತ್ರಿ, ಮೋಡ ರಹಿತ ಶುಭ್ರ ಆಕಾಶ, ಒಣ ಗಾಳಿ, ಮಾರುತ ರಹಿತ ಮತ್ತು ಹಿಮಾವೃತ ಪರ್ವತದ ಮೇಲ್ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

46. ವಾಯುಮಂಡಲದ ಉಷ್ಣಾಂಶವು ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ಅದರಲ್ಲಿನ ಜಲಾಂಶವು ಘನೀಕರಣಗೊಂಡು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಿನ ಹನಿಗಳನ್ನು ಮೋಡಗಳನ್ನವರು. ಮೋಡಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂರು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪದರ ಮೋಡಗಳು, ರಾಶಿ ಮೋಡಗಳು, ಹಿಮಕಣ ಮೋಡಗಳು, ರಾಶಿ ದೃಷ್ಟಿ ಮೋಡಗಳು.

47. ಹವಾಮಾನ ಒಂದು ಸ್ಥಳದ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯ ವಾಯುಮಂಡಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹವಾಮಾನ ಎನ್ನುವರು. ಉದಾಹರಣೆ- ಮೋಡಯುಕ್ತ ಪ್ರಖರ ಬಿಸಿಲು ಶುಭ್ರ ಹವಾಮಾನ.

ಹವಾಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪವನ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎನ್ನುವರು.

ವಾಯುಗುಣ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯ ಹವಾಮಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವಾಯುಗುಣವೆನ್ನುವರು.

ಉದಾಹರಣೆ -ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತದ ವಾಯುಗುಣ, ಮರುಭೂಮಿ ವಾಯುಗುಣ. ವಾಯುಗುಣದ ಬಗ್ಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ವಾಯುಗುಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ಎನ್ನುವರು.

48. ಒಂದು ಪ್ರದೇಶದ ವಾಯುಗುಣದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವಬೀರುವ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

- ಅಕ್ಷಾಂಶ
- ಸಮುದ್ರ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಇರುವ ಎತ್ತರ
- ಮಾರುತಗಳು
- ಸಮುದ್ರದಿಂದ ಇರುವ ದೂರ
- ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಜಲರಾಶಿಗಳ ಹಂಚಿಕೆ
- ಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹಗಳು

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

49.

- ವಾಯುಗೋಳವು ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಅನಿಲಗಳು. ಧೂಳಿನ ಕಣಗಳು. ನೀರಾವಿಯ ಮಿಶ್ರಣವಾಗಿದೆ.
- ವಾಯುಮಂಡಲದ ಮುಖ್ಯ ಅನಿಲಗಳೆಂದರೆ ನೈಟ್ರೋಜನ್, ಆಕ್ಸಿಜನ್, ಆರ್ಗನ್, ಇಂಗಾಲದ ಡೈಯಾಕ್ಸೈಡ್, ಓಝೋನ್.
- ವಾಯುಮಂಡಲವನ್ನು ಐದು ಪದರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಪರಿವರ್ತನಾ ಮಂಡಲ- ಇದು ವಾಯುಮಂಡಲದ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳ ಪದರ ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹವಾಮಾನದ ಎಲ್ಲಾ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
- ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸಮೋಷ್ಣ ಮಂಡಲ- ವಾಯುಗೋಳದ ಎರಡನೇ ಪದರ. ಈ ಪದರದಲ್ಲಿ ಓಝೋನ್ ಅನಿಲವಿದೆ. ಇದು ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಬರುವ ಅತಿ ನೇರಳೆ ಕಿರಣಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಜೀವರಾಶಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದೆ.
- ಮಧ್ಯಂತರ ಮಂಡಲ- ವಾಯುಮಂಡಲದ ಮೂರನೇ ಪದರ. ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಹೋದಂತೆ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಅತಿ ಶೀತ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

- ಉಷ್ಣತಾ ಮಂಡಲ- ಈ ಪದರದಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನಿಲದ ಅಣುಗಳು ಅಯಾನುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಯಾನುಮಂಡಲವೆಂದು ಕರೆಯುವರು.
- ಬಾಹ್ಯ ಮಂಡಲ -ವಾಯುಮಂಡಲದ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಲಿನ ಪದರ ಇಲ್ಲಿ ಒತ್ತಡ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

50.

- ಗಾಳಿಯು ತೂಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇ ವಾಯುಮಂಡಲದ ಒತ್ತಡ ಎನ್ನುವರು .

ಪ್ರಪಂಚದ ಮುಖ್ಯ ಒತ್ತಡ ಪಟ್ಟಿಗಳೆಂದರೆ

- ಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತದ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡದ ಪಟ್ಟಿ
- ಉತ್ತರ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಅಧಿಕ ಒತ್ತಡದ ಪಟ್ಟಿ
- ದಕ್ಷಿಣದ ಉಪ ಉಷ್ಣವಲಯದ ಅಧಿಕ ಒತ್ತಡದ ಪಟ್ಟಿ
- ಉತ್ತರ ಉಪದ್ರವೀಯ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡದ ಪಟ್ಟಿ
- ದಕ್ಷಿಣ ಉಪದ್ರವೀಯ ಕಡಿಮೆ ಒತ್ತಡದ ಪಟ್ಟಿ
- ಉತ್ತರ ದ್ರವೀಯ ಅಧಿಕ ಒತ್ತಡದ ಪಟ್ಟಿ
- ದಕ್ಷಿಣ ಧ್ರುವೀಯ ಅಧಿಕ ಒತ್ತಡದ ಪಟ್ಟಿ

ಅಧ್ಯಾಯ 14. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವ

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. B) ತುಷ್ಟಿಗುಣ
2. A) ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ
3. B) ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ
4. A) ಗ್ರೀಕ್
5. A) ಅನುಭೋಗ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

6. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಿತಾಮಹ ಆಡಂ ಸ್ಮಿತ್.
7. ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರವೇ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ.
8. ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲ ಮಾನವನ ಬಯಕೆ.
9. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಓಕೋಸ್ ಮತ್ತು ನೋಮೋಸ್ ಪದಗಳಿಂದ ಬಂದಿದೆ.
- 10 ಸರ್ಕಾರ ತಾನು ಒದಗಿಸುವ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತದೆ.
11. ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳೇ ಉತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು.

12. ಹಣ ಅಥವಾ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾನವರು ತಮ್ಮ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

13. ದೇವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದು, ಸ್ನೇಹಿತರೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಆರ್ಥಿಕೇತರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ ಏಕೆಂದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರೀತಿ, ಸಹಾನುಭೂತಿ ಅಥವಾ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ.

14. ಕೊರತೆ (ಸಮಯ, ಹಣ ಮತ್ತು ಕಚ್ಚಾ ವಸ್ತುಗಳಂತಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಸೀಮಿತವಾಗಿದ್ದು, ಮಾನವನ ಆಸೆಗಳು ಪದೇಪದೇ ಮರುಕಳಿಸುವ ಹಾಗೂ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿವೆ.)

15. ಏಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ದೇಶವೂ ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಸೆಯನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಲು ಬೇಕಾದ ಅಪರಿಮಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು (ಸ್ವಚ್ಛ ನೀರು, ಅಪರೂಪದ ಖನಿಜಗಳು ಅಥವಾ ಸಮಯ) ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

16. ಸೀಮಿತ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದಾಗಿ ಶಾಲೆಯು ದೈಹಿಕ ಮನರಂಜನೆಗಿಂತ ದೀರ್ಘಕಾಲೀನ ಡಿಜಿಟಲ್ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

17. ಗ್ರಾಹಕ ವಸ್ತುಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛವಾದ ಪರಿಸರವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಲ್ಲಿನ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

18. ಏಕೆಂದರೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದೊಂದಿಗೆ ಮಾನವನ ಬಯಕೆಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ; ಡಿಜಿಟಲ್ ತರಗತಿಗಳು, ಆನ್‌ಲೈನ್ ಹೋಮ್‌ವರ್ಕ್ ಮತ್ತು ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರವೇಶವು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಅನ್ನು ಮೂಲಭೂತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಗತ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

19. ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವವರೇ ಅನುಭೋಗಿಗಳು.

20. ಅನುಭೋಗಿಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಪಡೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಮಾರಾಟಗಾರರು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

21. ಉತ್ಪಾದಕರು ಎಂದರೆ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುವವರು.

22. ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಹೋಟೆಲ್, ವ್ಯಾಪಾರ-ವ್ಯವಹಾರ, ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕಂಪನಿಗಳು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿನ ನಾನಾ ಬಗೆಯ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೂಲಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರನ್ನು ಶ್ರಮಿಕರು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

23. ಸಾರಿಗೆ, ಸಂಪರ್ಕ, ವಿದ್ಯುತ್, ದೂರವಾಣಿ ಮುಂತಾದ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವವರನ್ನು ಸೇವಾಪೂರೈಕೆದಾರರು ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದರಿಂದ ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

24. ಮಾನವ ತನ್ನ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಗೆ ಅನೇಕ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಇಂತಹ ಆರ್ಥಿಕ

ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಗುಂಪುಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಉತ್ಪಾದಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು... ಸರಕು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಲು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು. ಉದಾಹರಣೆ. ವ್ಯವಸಾಯ, ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಇತ್ಯಾದಿ
- ಅನುಭೋಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು... ಸರಕು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಮಾನವ ತನ್ನ ಬಯಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ವಿನಿಮಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು... ಸರಕುಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಸಾಗಾಟ ಹಾಗೂ ಮಾರುವ ಮತ್ತು ಕೊಳ್ಳುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ವಿತರಣೆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು... ಉತ್ಪಾದನಾಂಗಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.

25.

- ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಬಡತನ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ತಿಳಿಯಲು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು.
- ಆರ್ಥಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿದು ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸಲು.
- ಮಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಪರಿಮಿತ ಬಯಕೆ ಈಡೇರಿಕೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು .
- ಏನನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕು ಹೇಗೆ ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕು ಯಾರಿಂದ ಉತ್ಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು .
- ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಳಿತಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿದು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು.
- ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಮಿತ ಬಳಕೆಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಅರಿಯಲು ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನ ಅವಶ್ಯಕ.

26. ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಕುಟುಂಬದ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿತ್ತು.

ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರ

ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದೆ. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ಎಂಬ ಪದ ಗ್ರೀಕ್‌ನ ಎಕೊನೊಮಿಯಾ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು, ಇದರ ಅರ್ಥ ಗೃಹ ನಿರ್ವಹಣೆ.

- **ಸಂಪತ್ತು (ಆಡಮ್ ಸ್ಮಿತ್):** ಇದನ್ನು ಹಣ ಮತ್ತು "ಸಂಪತ್ತಿನ ವಿಜ್ಞಾನ" ಎಂದು ಕರೆದರು.
- **ಕಲ್ಯಾಣ (ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಮಾರ್ಷಲ್):** ಮಾನವನ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದರು.
- **ಕೊರತೆ (ಲಿಯೋನೆಲ್ ರಾಬಿನ್ಸ್):** ಸೀಮಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ವಿಜ್ಞಾನ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದರು.
- **ಬೆಳವಣಿಗೆ (ಆಧುನಿಕ):** ಪ್ರಸ್ತುತ ಇದು ದೇಶದ ಒಟ್ಟಾರೆ ಆರ್ಥಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 15. ವ್ಯವಹಾರ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) C) ಗ್ರಾಮ
- 2) A) ಆಮದು
- 3) B) ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿ,
- 4) D) ಸಾರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ.
- 5) B) ರಫ್ತು
6. B) ಗಣಿ ಉದ್ಯಮಗಳು
7. D) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ
8. C) ವಿಮೆ
9. B) Agmark
10. A) ಭಾರತೀಯ ಮಾನಕ ಸಂಸ್ಥೆ ISI

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ..

11. ಸರಕುಗಳನ್ನು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತು ಬೀದಿ ಬೀದಿ ಸುತ್ತಿ ಮನೆ ಬಾಗಿಲುಗಳಿಗೆ

ಬಂದು ಮಾರುವವರು.

- 12) ಆಂತರಿಕ ವ್ಯಾಪಾರವೆಂದರೆ ದೇಶದ ಒಳಗೆ ನಡೆಯುವ ವ್ಯಾಪಾರ
- 13) ಪುನರ್ ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುವ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಸಿಂಗಾಪುರ.
- 14) ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಮಡಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.
- 15) ವ್ಯಾಪಾರದ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ನ್ಯಾಯಯುಕ್ತ ಲಾಭಗಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
- 16) ಭಾರತೀಯ ಮಾನಕ ಸಂಸ್ಥೆ (Indian Standards Institution)
- 17) ಹೊಸ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುವುದು.
18. ವ್ಯವಹಾರವು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಸ್ತುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಪೂರೈಸುವುದೇ ಆಗಿದೆ.
19. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಕೊಂಡು, ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾರುವವರೇ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು.
20. ಒಂದು ದೇಶವು ತನ್ನ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡರೆ ಅದನ್ನು ಆಮದು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.
21. ಒಂದು ದೇಶವು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಆ ದೇಶಗಳ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದರೆ ಅದನ್ನು ರಫ್ತು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.
22. ವ್ಯಾಪಾರ, ವಾಣಿಜ್ಯಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಾಪಾರ ಪೂರಕಗಳು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
23. ಸಾರಿಗೆ ಮತ್ತು ಉಗ್ರಾಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (ಶೀತಲ ಶೇಖರಣಾ ಉಗ್ರಾಣಗಳು).

24. ಉದ್ಯೋಗಿಯು ವ್ಯವಹಾರದ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡುವುದಿಲ್ಲ; ಅವರು ತಮ್ಮ ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮಾಲೀಕರಿಂದ ನಿಗದಿತ ಸಂಬಳವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
25. ನಿರ್ಮಾಣ ಕೈಗಾರಿಕೆ, ಏಕೆಂದರೆ ಇದರ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಸ್ಥಿರ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ.

III. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ:

26. ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾರುವುದನ್ನು ವ್ಯಾಪಾವೆನ್ನುವರು.
- ದೇಶೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ,
 - ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವ್ಯಾಪಾರ,
- 27.
- ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
 - ವ್ಯಾಪಾರದ ನಷ್ಟ ತಾವೇ ಭರಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ಗ್ರಾಹಕರ ಇಷ್ಟದಂತೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ಪರ್ಯಾಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ಹೊಸ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
 - ಗ್ರಾಹಕರು ಬಯಸುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವರು ಬಯಸುವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
- 28.
- ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಜಾಹೀರಾತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
 - ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವಿವರ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
 - ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದ ಪ್ರಮಾಣ ಇಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ.
 - ಉತ್ಪಾದಕರ ಪರವಾಗಿ ಜಾಹೀರಾತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
 - ಉತ್ಪಾದನಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಡಲು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ಉತ್ಪಾದಕರಿಗೆ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
29. ಎರಡು ದೇಶಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಎನ್ನುವರು, ಇದರ 3 ಭಾಗಗಳು
- ಆಮದು B) ರಫ್ತು C) ಪುನರ್ ರಫ್ತು

30. A) ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳು.

- ತಳಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳು,
- ಗಣಿ ಉದ್ಯಮಗಳು,

B) ದ್ವಿತೀಯ ಉದ್ಯಮಗಳು,

- ಉತ್ಪಾದಕ ಉದ್ಯಮಗಳು,
- ನಿರ್ಮಾಣ ಉದ್ಯಮಗಳು.

31.

- ಬಿದಿರಿನ ಬುಟ್ಟಿಗಳು,
- ಚಾಪೆಗಳು,
- ಮಡಿಕೆಗಳು,
- ಕಲ್ಲಿನ ಕೆತ್ತನೆಗಳು,
- ಮರದ ಕೆತ್ತನೆಗಳು,
- ಕಮ್ಮಾರಿಕೆಯ ವಸ್ತುಗಳು.

32.

- ಸರಕುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಉಪಭೋಗವು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಮಯದಲ್ಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಲ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಶೇಖರಿಸಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉಗ್ರಾಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒದಗಿಸಿದೆ.
- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಉಗ್ರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶೈತ್ಯಾಗಾರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಇರುತ್ತದೆ.

33. ವ್ಯವಹಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ವ್ಯವಹಾರದ ಆರ್ಥಿಕ ಉದ್ದೇಶ ಲಾಭ ಗಳಿಸುವುದು.
- ವ್ಯವಹಾರವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಹಕರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
- ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಪೂರೈಸುತ್ತದೆ.
- ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತದೆ.
- ಹೊಸ ಉತ್ಪಾದನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಜಾಹೀರಾತಿನ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

34. ವ್ಯವಹಾರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ವ್ಯವಹಾರವು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಅಥವಾ ಮಜೂರಿಗಳ ಮೂಲಕ ವರಮಾನ ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಕರ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಶಾಲಾ-ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು, ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು, ಸಮುದಾಯ ಭವನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಉದ್ಯಾನವನ, ಕ್ರೀಡಾಂಗಣಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತದೆ.

35. ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟಗಾರರ ಕಾರ್ಯಗಳು

- ಚಿಲ್ಲರೆ ಮಾರಾಟಗಾರರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಹಕರು ನೆಲೆಸಿರುವ ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.
- ಇವರು ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾರುತ್ತಾರೆ.
- ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ವಸ್ತುಗಳ ವಿತರಣೆಯ ಕೊನೆಯ ಕೊಂಡಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉತ್ಪಾದಕರಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಂದ ಕೊಂಡು ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಉಂಟಾಗುವ ವ್ಯಾಪಾರ ನಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಾವೇ ಭರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಗ್ರಾಹಕರ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಸಾಲ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.
- ಮಾರುಕಟ್ಟೆಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಹಕರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
- ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಸ್ತು ದೊರೆಯದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯ ವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

36. ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ವಿಧಗಳು

- ಖಾಯಂ ಅಂಗಡಿಗಳು
- ಸಂಚಾರಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು
- ತಲೆಹೊರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು
- ತಳ್ಳುಗಾಡಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು
- ರಸ್ತೆಬದಿ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು
- ಸಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು

37. ಉದ್ಯಮಗಳ ವಿಧಗಳು

- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳು
- ದ್ವಿತೀಯ ಉದ್ಯಮಗಳು

38. ವಿದೇಶ ವ್ಯಾಪಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ

- ಪ್ರಪಂಚದ ಯಾವುದೇ ದೇಶವು ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ಣತೆ ಹೊಂದಿಲ್ಲ.
- ಕೆಲವು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.
- ಆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲವು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ದೇಶದ ಬೇಡಿಕೆ ಮುಗಿದ ಬಳಿಕ ಉಳಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಫ್ತು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಅಭಾವವಿರುವ ದೇಶಗಳು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಂದ ಆಮದು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.
- ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿದೇಶಕ್ಕೂ ವಿದೇಶ ವ್ಯಾಪಾರದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ.
- ವಿದೇಶ ವ್ಯಾಪಾರವು ದೇಶಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದಯುತ ಸಂಬಂಧಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 16. ಮೌರ್ಯರು ಮತ್ತು ಕುಶಾನರು

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳು

1. C) ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯ
2. C) ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ
3. B) ಕಳಿಂಗ ಯುದ್ಧ
4. C) ಪ್ರಾಕೃತ
5. A) ಕಾನಿಷ್ಕ
6. C) ಬೌದ್ಧ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆ
7. B) ಮಹಾಯಾನ
8. C) ಜೈನ ಧರ್ಮ
9. C) ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ
10. B) ಕುಜಲ ಕಡ್ ಪೀಸಸ್

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

11. ಚಾಣಕ್ಯನ ಇತರ ಹೆಸರುಗಳು ವಿಷ್ಣುಗುಪ್ತ ಮತ್ತು ಕೌಟಿಲ್ಯ.
12. ಅಶೋಕನ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾಕೃತ.
13. ಕುಶಾನರ ರಾಜಧಾನಿ ಪುರುಷಪುರ.
14. ಅಶೋಕನು ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಂಹಳಕ್ಕೆ ಮಗ ರಾಹುಲ ಮತ್ತು ಮಗಳು

ಸಂಗ್ರಾಮಿತ್ರಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

15. ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ ಮೌರ್ಯನ ರಾಜ್ಯಪಾಲನಾದ ಪುಷ್ಯಗುಪ್ತ
16. ಶಕ ಯುಗ
17. ಯುಚಿ ಸಂತತಿ

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

18. ಮೆಗಾಸ್ತನೀಸನ ಇಂಡಿಕಾ, ಕೌಟಿಲ್ಯನ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ, ವಿಶಾಕದತ್ತನ ಮುದ್ರ ರಾಕ್ಷಸ, ಅಶೋಕನ ಶಿಲಾ ಶಾಸನಗಳು, ಸ್ತಂಭಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ತೂಪಗಳು.
19. ಅಶೋಕನ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ನಗರಗಳು ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ, ತಕ್ಷಶಿಲಾ, ಉಜ್ಜಯಿನಿ, ಕಳಿಂಗ ಹಾಗೂ ಸುವರ್ಣ ಗಿರಿ.
20. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ದಕ್ಷಿಣದ ಸಾಂಚಿ ಹಾಗೂ ಪೂರ್ವದ ಬನಾರಸ್ಸಿನವರೆಗೂ ಹರಡಿತ್ತು. ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ ವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಇವನ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಅಥವಾ ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

21.

- ಶಾಂತಿ ಸ್ಥಾಪಕ
- ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ರಕ್ಷಕ
- ಅಹಿಂಸಾ ವಾದಿ
- ಉತ್ತಮ ರಾಜ
- ಮೌಲ್ಯಾಧಾರಿತ ಜೀವನ ನಡೆಸಿದ ರಾಜ
- ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದ ಪ್ರಚಾರಕ
- ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಶಾಸನಗಳ ಪಿತಾಮಹ
- ಭಾರತದಂತಹ ದೊಡ್ಡ ದೇಶವನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಆಳಿದ್ದನು.
- ಕರುಣೆ ಯಂತಹ ಮಾನವೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ರಕ್ಷಕ

22. ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

- ಅಧಿಕಾರವು ರಾಜನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿತ್ತು.
- ಆಡಳಿತದ ಸಲುವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗವು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು .
- ಬಲಿಷ್ಠ ಗೂಡಾಚಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.
- ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸಿ ಯುವರಾಜರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು.
- ರಾಜನ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿ ಪುರೋಹಿತ ಸೇನಾಪತಿ ಯುವರಾಜರಿದ್ದರು.
- ತಕ್ಷಣ ಶಿಲೆ ಉಜ್ಜಯಿನಿ ಡೌಲಿ ಸುವರ್ಣಗಿರಿ ಮತ್ತು ಗಿರ್ನಾರ್ ಆಡಳಿತ ಕೇಂದ್ರಗಳು.
- ರಜುಕ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತ ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು.
- ಪಾಟಲಿಪುತ್ರ ರಾಜಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದು ಇತರ ಆರು ಸಮಿತಿಗಳಿದ್ದವು.

23. ಕಾನಿಷ್ಕನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಶಾಣರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು.

- ಸ.ಶಿ.78 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಶಕ ಯುಗಕ್ಕೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದನು.
- ಪುರುಷಪುರ ಕಾನಿಷ್ಕನ ರಾಜಧಾನಿ ಮತ್ತೊಂದು ನಗರ ಮಥುರಾ.
- ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮವು ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು.
- ಅಶ್ವಘೋಷ ವಸುಮಿತ್ರ ಸಂಗರಕ್ಷ ವಿದ್ವಾಂಸರಾಗಿದ್ದರು.
- ನಾಲ್ಕನೇ ಬೌದ್ಧ ಸಮಾವೇಶ ಕಾಶ್ಮೀರದಲ್ಲಿ ಕಾನಿಷ್ಕನ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು.
- ಅಶೋಕನಂತೆಯೇ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಧ್ಯ ಏಷ್ಯಾ ಹಾಗೂ ಚೀನಾ ಗಳಿಗೆ ನಿಯೋಗಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದನು.
- ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದನು.

24. ಭಾರತದ ನಕ್ಷೆ ಬಿಡಿಸಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ .

ಅಧ್ಯಾಯ - 17. ಗುಪ್ತರು ಮತ್ತು ವರ್ಧನರು

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳು

1. C) ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತ
2. C) ನರಸಿಂಹ ಗುಪ್ತ
3. B) ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
4. A) ವರಹಾ ಮಿಹಿರ
5. A) ಕಪಿಲ
6. C) ಕಬ್ಬಿಣ
7. C) ಧನ್ವಂತರಿ
8. A) ನಳಂದ
9. C) ಮಗದ
10. C) ಮೊದಲನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ
11. B) ವಿಶಾಖದತ್ತ
12. D) ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ
13. A) ಪುಷ್ಯಭೂತಿ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

14. ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟ ಚೀನಾದ ಯಾತ್ರಿಕ ಫಾಹಿಯಾನ್.
15. ಕಾಳಿದಾಸನು ಬರೆದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಾಟಕ ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ
16. ಹರ್ಷವರ್ಧನನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಇಬ್ಬರು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳ ಪುಷ್ಯಭೂತಿ ಮತ್ತು ಬಾಣ

III. ಎರಡು ಅಂಕದ ಉತ್ತರಗಳು

17. ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರಮುಖ ಕವಿಗಳು ಕಾಳಿದಾಸ , ಶೂದ್ರಕ, ವಿಶಾಖದತ್ತ.
18. ವರ್ಧನರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು ಭೂಕಂದಾಯ, ವೃತ್ತಿ ತರಿಗೆ , ಮಾರಾಟ ತರಿಗೆ, ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳು .
19. ಮೇಘದೂತ, ರಘುವಂಶ, ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ, ಮತುಸಂಹಾರ, ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ.
20. ವರಹಮಿಹಿರ , ಭಾಸ್ಕರ -1, ಆರ್ಯಭಟ, ಚರಕ, ಸುಶ್ರುತ .
21. ಶಕರನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಭಾರತವನ್ನು ಗುಪ್ತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡನು ಭಾರತದ ಅನೇಕ ರಾಜ ಮನೆತನಗಳೊಂದಿಗೆ ಈತನು ಮದುವೆ ಮೂಲಕ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸಿ ಪ್ರಭಾವಿಯಾಗಿ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನೆಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದನು.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

22.

- ಗುಪ್ತ ದೊರೆ ನರಸಿಂಹ ಗುಪ್ತನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು.

- ಹರ್ಷವರ್ಧನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತಿ ಪಡೆಯಿತು.
- ಹರ್ಷವರ್ಧನ ತಂಗಿ ರಾಜಶ್ರೀಯು ಇದರ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿದ್ದಳು .
- ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಉತ್ತಮ ಕಟ್ಟಡವಿದ್ದು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು.
- ವಿದೇಶಿ ಪ್ರವಾಸಿಗ ಹ್ಯೂಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್ ಇಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದನು,
- ನಂತರ ಶಿಕ್ಷಕನಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದ ಬಗ್ಗೆ ಸಿ ಯು ಕಿ ಗ್ರಂಥದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಈಗಲೂ ವಿಶ್ವದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿದ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದೆ.

23.

- ಹೂಣರ ದಾಳಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಒಳಗಾಗಿ ಪತನ ಕಂಡಿತು.
- ಬೃಹತ್ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಸೇನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರಲಿಲ್ಲ.
- ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗ.
- ಪುರೋಹಿತರು ದಾನ ದತ್ತಿ ಪಡೆದು ಆರ್ಥಿಕ ವಿನಾಯಿತಿ ಪಡೆದರು.
- ಕೃಷಿಕರು ನಿವಾಸಿಗರು ಕುಶಲ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಭೂಮಾಲೀಕರ ಕಟ್ಟುಪಾಡಿಗೆ ಅಧೀನರಾದರು .

24.

- ಗುಪ್ತರು ಹಲವಾರು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯದಾತ ರಾಗಿದ್ದರು.
- ಸಮುದ್ರಗುಪ್ತನು ಸ್ವತಃ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದನು.
- ಎರಡನೇ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನು ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದನು.
- ಕಾಳಿದಾಸ ಕವಿ ಮತ್ತು ನಾಟಕಕಾರನಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ .
- ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ, ಶೂದ್ರಕ, ಮೃಚ್ಛಕಟಿಕ, ವಿಶಾಖದತ್ತನ ಮುದ್ರ ರಾಕ್ಷಸ ,ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಪುರಾಣಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾದವು.
- ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಾದ ವರಹಮಿಹಿರ, ಭಾಸ್ಕರ, ಆರ್ಯಭಟ, ಚರಕ ಮತ್ತು ಸುಶ್ರುತ ಅನೇಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.
- ಚರಕ ಸಂಹಿತೆ ಮತ್ತು ಸುಶ್ರುತ ಸಂಹಿತೆ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ .

25.

- ರಾಜನ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿತ್ತು,
- ಮಹಾ ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹ ,ಮಹಾಬಲಾಧಿಕೃತ, ಭೋಗ ಪತಿ, ದೂತ ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗವಿತ್ತು.
- ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು .
- ಭೂಕಂದಾಯ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಆದಾಯವಾಗಿತ್ತು.
- ಸಾಮಂತ ಅರಸರು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಅರಸನ ದುರ್ಬಲಗೊಂಡಾಗ ಸಾಮಂತರು ಸ್ವತಂತ್ರರಾದರು.

ಅಧ್ಯಾಯ - 18. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ
ಶಾತವಾಹನರು, ಕದಂಬರು ಮತ್ತು ಗಂಗರು

I ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. A) ಮೌರ್ಯರು
2. A) ಸಿಮುಖ
3. D) ಪ್ರಾಕೃತ
4. C) ವೈದಿಕ
5. A) ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ ಕೆರೆ
6. C) ಸಂಸ್ಕೃತ
7. B) ದುರ್ವಿನೀತ
8. B) ಚಾವುಂಡರಾಯ
9. D) ದುರ್ವಿನೀತ
10. D) ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ

II ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

11. ಶಾತವಾಹನರ ರಾಜಧಾನಿ ಶ್ರೀಕಾಕುಲಂ.
12. ಶಾತವಾಹನರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೊರೆ ಗೌತಮಿಪುತ್ರ ಶಾತಕರ್ಣಿ.
13. ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳದ ಗೊಮ್ಮಟ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ಜರುಗುವುದು
14. ಗಂಗರ ರಾಜ್ಯದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ಗಂಗವಾಡಿ.
15. ಶಾತವಾಹನರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ನಿರಂತರ ದಾಳಿಯಿಂದ ಅವನತಿ ಹೊಂದಿತು.
16. ಕದಂಬರ ಕಾಲದ ರಾಜಾಡಳಿತದ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕೃತ.
17. ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ

III ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು

18. ಗಂಗರ ಕಾಲದ ನಾಲ್ಕು ಗ್ರಂಥಗಳು ದತ್ತಕ ಸೂತ್ರ, ಶಬ್ದಾವತಾರ, ವಡ್ಡಕಥಾ, ಗಜಾಷ್ಟಕ.
19. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವನ್ನು ಆಳಿದ ರಾಜ ವಂಶಗಳು ಶಾತವಾಹನರು, ಕದಂಬರು, ಗಂಗರು, ಚಾಲುಕ್ಯರು, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು, ಪಲ್ಲವರು
20. ಶಾತವಾಹನರ ಕಾಲದ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಾಪಾರ ಕೇಂದ್ರಗಳು ನಾಸಿಕ್, ಕಲ್ಯಾಣ, ಬ್ರೋಚ್ ಮತ್ತು ಭಟ್ಟಳ
21. ಯಜ್ಞ ಶ್ರೀ ಶಾತಕರ್ಣಿಯು ಈ ವಂಶದ ಕೊನೆಯ ಅರಸ, ಅವನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ದಾಳಿಗಳಿಂದಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವು ಪತನಗೊಂಡಿತು

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

22.

- ಭಾರತದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಕದಂಬರ ಕೊಡುಗೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ.
- ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಹಮತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ.
- ಕನ್ನಡ ಪ್ರಾಚೀನ ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ ಈ ಕಾಲದ್ದಾಗಿದೆ.
- ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಅಗ್ರಹಾರಗಳು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು.
- ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಾಂಡಲೀಕರು ರಾಜ ಪುರೋಹಿತರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ್ದರು.
- ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾಂತ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದರು.

23. ಗಂಗರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಶೀಲತೆ, ಸ್ವಾಮಿನಿಷ್ಠೆ, ಶೌರ್ಯ ಮತ್ತು ತಾಳ್ಮೆ ಎಂಬ ಮೌಲ್ಯಗಳಿದ್ದವು.

- ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳಿದ್ದರೂ ಪರಸ್ಪರ ಅವಲಂಬಿಗಳಾಗಿದ್ದರು
- ಪಿತ್ರ ಪ್ರಧಾನ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತು .
- ಯುವ ಸೇನಾನಿಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗ ಶೌರ್ಯ ಮತ್ತು ತಾಳ್ಮೆಗೆ ಹೆಸರಾಗಿದ್ದರು.
- ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಡಳಿತ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು.

24. • ಶಾತವಾಹನರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಜಂತಾ ಮತ್ತು ಅಮರಾವತಿಯ ಚಿತ್ರಗಳು ರಚನೆಗೊಂಡವು .

- ದೇವಾಲಯ ವಿಹಾರ ಮತ್ತು ಚೈತ್ರಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು .
- ಕಾರ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಚೈತ್ಯಲೆಯವನ್ನು ಬನವಾಸಿಯ ಶ್ರೀಮಂತ ಭೂಪಾಲನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು.

ಅಧ್ಯಾಯ - 19 ಬಾದಾಮಿಯ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಮತ್ತು ಕಂಚಿಯ ಪಲ್ಲವರು

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳು

- (1) C) ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿ
- (2) B) ವಿಜ್ಞಾನ
- (3) C) ನರಸಿಂಹವರ್ಮ
- (4) A) ಐಹೊಳೆ
- (5) C) ಪಟ್ಟದ ಕಲ್ಲು
- (6) A) ಅರ್ಜುನನ ತಪಸ್ಸು
- (7) B) ಶಿವಸ್ಥಾನದ ವರ್ಮ
- (8) D) ಹೂಯೆನ್ ತ್ಸಾಂಗ್

II ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 9) ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿ ಹೊಂದಿರುವ ಬಿರುದುಗಳು ದಕ್ಷಿಣಾಪಥಶ್ವರ. ತ್ರಿಸಾಗರಗಳಿಂದಾವೃತವಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಅಧಿಪತಿ.
- 10) ಕಂಚಿಯನ್ನಾಳಿದ ಪಲ್ಲವ ಅರಸರುಗಳು ಶಿವಸ್ಥಾನವರ್ಮ, ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಮ, ಪ್ರಥಮ ನರಸಿಂಹವರ್ಮ, ಅಪರಾಜಿತ
- 11) ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಕೊಟ್ಟ ರಾಜವಂಶ ಚಾಲುಕ್ಯರು
- 12) ಪುಲಕೇಶಿಯ ಪರಮಾಧಿಕಾರತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದ ಕಾರಣ ಅವನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದನು
- 13) ನರಸಿಂಹವರ್ಮ
- 14) ಇಮ್ಮಡಿ ಪುಲಕೇಶಿಯನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ ವಾತಾಪಿಯನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡನು .ಇದರಿಂದ ವಾತಾಪಿಕೊಂಡ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದನು .
- 15) ಶಿವ ಭಟ್ಟಾರಕ
- 16) ಕರ್ನಾಟಬಲ

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

17.

- ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಿದನು
- ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದವು
- ಕನ್ನಡವು ಅವರ ದೇಶ ಭಾಷೆಯಾಗಿತ್ತು
- ಈ ಕಾಲದ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪದಿ ಶೈಲಿಯ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯಾಯಿತು
- ಅನೇಕ ಶಾಸನಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ
- ಕಛೇರಿಭಟ್ಟನ ಶಾಸನದ ಹಿಂದೆ ಪದವು ತ್ರಿಪದಿಯಲ್ಲಿದೆ

- ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರಳೆಂದರೆ ಕವಿಶೇಲೆ, ವಿಜ್ಞಿಕ & ಅಕಳಂಕರು
- ಕೌಮುದೀಮಹೋತ್ಸವ & ಹರ ಪಾರ್ವತೀಯ ನಾಟಕಗಳು.

18.

- ಬಾದಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಅತ್ಯಂತ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದು ತಮ್ಮ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದನು
- ಪಲ್ಲವರ ಅರಸ ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಮನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿದನು
- ವರ್ಧನರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರಸ ಹರ್ಷವರ್ಧನನ್ನು ಸೋಲಿಸಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಪಞ್ಚರ & ತ್ರಿಸಾಗರಗಳಿಂದಾವೃತವಾದ ಪ್ರದೇಶದ ಅಧಿಪತಿ ಎಂದು ಬಿರುದಾಂಕಿತನಾದನು
- ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನಾಗಿಸಿ ತನ್ನ ಸಹೋದರರನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದನು
- ಹೂಯೆನ್ ತ್ಯಾಂಗ್ ನು ಚಾಳುಕ್ಯ ರಾಜಧಾನಿಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ್ದನು
- ದೊರೆಯು ನ್ಯಾಯವಾದಿ ಹಾಗೂ ಕರುಣಳುಗಳಿದ್ದನು
- ರಾಜನಿಗೆ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದಿತು.
- ಆಶಾವಾದಿ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು, ವಿದೇಶಿ ದೊರೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ನೇಹ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನು
- ಪರ್ಶಿಯನ್ ದೊರೆಯಾದ ಇಮ್ಮಡಿ ಖುಸ್ರುವಿನೊಡನೆ ರಾಯಭಾರಿ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದನೆಂದು ಅರಬ್ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

19.

- ಪಲ್ಲವ ದೊರೆಗಳು ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ಜೊತೆಗೆ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರು.
- ಅನೇಕ ಅರಮನೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಲಿನ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು
- ಏಕ ಶಿಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದ್ಭುತವಾದ ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಿಸಲಾಗಿದೆ
- ಮಹಾಭಾರತ ಮತ್ತು ಭಾಗವತ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗಿದೆ
- ಅರ್ಜುನನ ತಪಸ್ಸು ಎನ್ನುವ ಕೆತ್ತನೆ ದೃಶ್ಯ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ
- ವೈಕುಂಠ ಪೆರುಮಾಳರ ದೇವಾಲಯಗಳು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗವೆ
- ಮಹಾಬಲಿಪುರಂ ಕಡಲ ದಂಡೆಯ ದೇವಾಲಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಾರತದ ವಾಸ್ತು ಶಿಲ್ಪದ ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ

20.

- ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯರು ಸುಮಾರು 200 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದರು
- ರಾಜ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದನು .
- ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಷಯ (ಜಿಲ್ಲೆ)ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- ವಿಷಯಾಧಿಪತಿಯು ಇದರ ಉಸ್ತುವಾರಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು .

- ಗ್ರಾಮವು ಆಡಳಿತ ಘಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಚಿಕ್ಕದು .
- ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ವಹಿವಾಟನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು .

21.

- ಪಲ್ಲವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದರು.
- ಕಂಚಿಯು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು .
- ಪಲ್ಲವರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಕವಿಗಳು ಕಿರಾತಾರ್ಜುನ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ಭಾರವಿ ಹಾಗೂ ದಶಕುಮಾರ ಚರಿತ ಕೃತಿಯ ಕರ್ತೃ ದಂಡಿ.
- ರಾಜ ಮಹೇಂದ್ರವರ್ಮನು ಸ್ವತಃ 'ಮತ್ತ ವಿಲಾಸ ಪ್ರಹಸನ 'ಎಂಬ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕವನ್ನು ಹಾಗೂ 'ಭಗವದಜ್ಜುಕಂ 'ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾನೆ .
- ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಶ್ಲೋಕಗಳು ರಚನೆಯಾದವು ಇದೇ ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ನಿಧಿಯಾಗಿದೆ.
- ಪಲ್ಲವರು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ

**ಅಧ್ಯಾಯ - 20. ಮಾನ್ಯಕೇಟದ ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರು ಮತ್ತು
ಕಲ್ಯಾಣದ ಚಾಲುಕ್ಯರು**

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳು

1. A) ಒಂದನೇ ಕೃಷ್ಣ
2. C) ಮಹಾ ಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹ
3. A) ಪಂಪ
4. B) ಅಮೋಘವರ್ಷ
5. A) ರನ್ನ
6. A) ಹಂಪಿ
7. C) ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ
8. C) ಕಾನೂನು
9. C) ದಂತಿದುರ್ಗ
10. B) ಎರಡನೇ ತೈಲಪ
11. C) ಶ್ರೀವಿಜಯ
12. B) ಸಾಲೊಟಗಿ
13. A) ಒಂದನೇ ಕೃಷ್ಣ
14. B) ಎರಡನೇ ತೈಲಪ
15. A) ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ
16. C) 6 ನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ
17. D) ಬಸವೇಶ್ವರರು
18. B) ಸುಗಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ದಕ್ಷ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.
19. B) ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಮಾನತೆಗಳನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿತು ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಸರಳಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸಿತು.

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

20. ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ.
21. ಉಭಯ ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳಿಸಿದ ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಪೊನ್ನ.
22. ರನ್ನನು ಬರೆದ ಗದಾಯುದ್ಧದ ಮತ್ತೊಂದು ಹೆಸರು ಸಾಹಸ ಭೀಮ ವಿಜಯ
23. ಕಲ್ಯಾಣದ ಚಾಲುಕ್ಯ ದೊರೆ ಮೂರನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಬರೆದ ಗ್ರಂಥ ಮಾನಸೋಲ್ಲಾಸ
24. ಉತ್ತರದ ನರ್ಮದಾ ನದಿಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯವರೆಗೆ ಹರಡಿತ್ತು.
25. ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ
26. ಅರಬ್ ಯಾತ್ರಿಕ ಸುಲ್ಯೆಮಾನ್
27. ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

28.

- ಅಗ್ರಹಾರಗಳು, ಮಠಗಳು ಪ್ರಮುಖ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದವು,
- ಸಂಸ್ಕೃತ, ವೇದ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರ, ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಇಂಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಾಲೊಟಗಿ ಪ್ರಮುಖ ವಿದ್ಯಾ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತು.

29.

- ಎಲ್ಲೋರಾದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊರೆದು ಮಾಡಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳು ಭಾರತೀಯ ಕಲೆಗೆ ನೀಡಿದ ಮಹಾನ್ ಕೊಡುಗೆಗಳಾಗಿವೆ.
- ಒಂದನೇ ಕೃಷ್ಣನು ಕೊರೆಸಿದ ಎಲ್ಲೋರಾದ ಏಕಶಲಾ ಕೈಲಾಸ ಮಂದಿರವು ಅದ್ಭುತ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ.
- 100 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಬೃಹತ್ ಬಂಡೆಯನ್ನು ಕೊರೆದು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಇಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದಶಾವತಾರ ಗುಹಾಲಯವಿದೆ.

30. ಒಂದನೇಕೃಷ್ಣ * ಮುಮ್ಮಡಿಗೋವಿಂದ * ಇಮ್ಮಡಿಗೋವಿಂದ *
ಅಮೋಘವರ್ಷ

31. ಎರಡನೇತೈಲಪ * ಒಂದನೇಸೋಮೇಶ್ವರ * ಮೂರನೇಸೋಮೇಶ್ವರ
* ಆರನೇವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯ * ನಾಲ್ಕನೇಸೋಮೇಶ್ವರ

32. ಬಸವಣ್ಣ * ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ * ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು * ಮಾಚಯ್ಯ

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

33.

- ರಾಜ ಪ್ರಭುತ್ವ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿತ್ತು.
- ಅರಸರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವಿರುತ್ತಿತ್ತು.
- ಮಹಾಸಂಧಿ ವಿಗ್ರಹಿ ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು.
- ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಮಂಡಲ, ವಿಷಯ, ನಾಡು, ಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು.
- ಗ್ರಾಮದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥನಿಗೆ ಗ್ರಾಮಪತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಭುಗಾವುಂಡ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು.
- ನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ 'ನಾಡಗಾವುಂಡ' ಎಂಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದನು.
- ಭೂಕಂದಾಯ, ವೃತ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯವಾಗಿತ್ತು.
- ವಿದೇಶಿ ವ್ಯಾಪಾರದಿಂದಲು ಸುಂಕ ಬರುತ್ತಿತ್ತು.

34.

- ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಾ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ನೀಡಿದ್ದರು.
- ಜೈನ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃಷಿಯಾಯಿತು. ಗದಾಯುದ್ಧ, ಪಂಚತಂತ್ರ, ವಿಕ್ರಮಾಂಕದೇವಚರಿತೆ, ಧರ್ಮಾಮೃತ, ಮಿತಾಕ್ಷರ ಪ್ರಮುಖ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿವೆ.
- ರಾಜ 3ನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ ಬರೆದ ಮಾನಸೋಲ್ಲಾಸ ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿಶ್ವಕೋಶ, ಜಗದೇಕಮಲ್ಲ ಸಂಗೀತ ಚೂಡಾಮಣಿ ಗ್ರಂಥ ರಚಿಸಿದ್ದನು.
- ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಯಿತು. ಬಸವಣ್ಣ, ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಮಾಚಯ್ಯ ಪ್ರಮುಖ ವಚನಕಾರರಾಗಿದ್ದರು.

35.

- ಇವರ ಕಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕೊಡುಗೆ ಅಪಾರ. ಲಕ್ಕುಂಡಿಯ ಕಾಶಿವಿಶ್ವೇಶ್ವರ , ಇಟಗಿಯ ಮಹಾದೇವಾಲಯ, ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಮಂದಿರ, ಗದಗಿನ ತ್ರಿಕೂಟೇಶ್ವರ ಇವರ ಕಾಲದ ದೇವಾಲಯಗಳು.
- ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡವು .ಕಲಾವಿದರನ್ನು ನೇಮಿಸಲಾಯಿತು.
- ಮಹಾರಾಣಿ ಚಂದ್ರಲೇಖ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಾರ್ತಿಯರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದರು.
- ಸಂಗೀತ ನೃತ್ಯ ಕಲೆ ಆಭರಣ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳು ಮಾನಸೋಲ್ಲಾಸ ಹಾಗೂ ಸಂಗೀತ ಚೂಡಾಮಣಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ

36.

- ಅಮೋಘವರ್ಷನ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಆಳ್ವಿಕೆಯು ಅನೇಕ ಅಡೆತಡೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕದನಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದ ಇವನು ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಬಯಸಿದನು.
- ಗಂಗರೊಡನೆ ಹಾಗೂ ಪಲ್ಲವರೊಡನೆ ವಿವಾಹ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ವೈಷಮ್ಯವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದನು. ಶಾಂತಿಪ್ರಿಯನಾದುದರಿಂದ ಉತ್ತರದ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡನು.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿನ ಬಂದರುಗಳು ಮಹಾನ್ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಪರ್ಶಿಯಾ, ಅರೇಬಿಯಾಗಳೊಂದಿಗೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಅಪಾರ ಐಶ್ವರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಿದವು.
- ಅನೇಕ ಪ್ರವಾಸಿಗರು, ವರ್ತಕರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖನಾದವನು
- ಅರಬ್ ಯಾತ್ರಿಕ ಸುಲೈಮಾನ್. ಇವನು ಅಮೋಘವರ್ಷನನ್ನು ಕುರಿತು, "ಜಗತ್ತಿನ ನಾಲ್ವರು ಪ್ರಬಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ" ಎಂದಿದ್ದಾನೆ.

37.

- ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜರು ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಎರಡಕ್ಕೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಿದ್ದರು. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳು ರಚನೆಯಾದವು.
- ತ್ರಿವಿಕ್ರಮನು "ನಳಚಂಪು" ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪ್ರಥಮ ಚಂಪು ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದನು.
- ಹಲಾಯುಧನು "ಕವಿರಹಸ್ಯ"ವನ್ನು ಬರೆದನು. ಜಿನಸೇನ, ಗಣಿತಜ್ಞ ಮಹಾವೀರಾಚಾರ್ಯ, ವ್ಯಾಕರಣ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನಾದ ಶಕಟಾಯನ, ಗುಣಭದ್ರ, ವೀರಸೇನ, ಅಮೋಘವರ್ಷನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರು.
- ಆದಿಕವಿ ಪಂಪನು "ಆದಿಪುರಾಣ", "ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ"ವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದನು.
- ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪೊನ್ನನು "ಶಾಂತಿಪುರಾಣ"ವನ್ನು ರಚಿಸಿದನು.
- ಅಮೋಘವರ್ಷನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀವಿಜಯ "ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ"ವನ್ನು ರಚಿಸಿದನು. ಇದು ಕನ್ನಡದ ಮೇರುಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬಹುದು.

38.

- ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟ ಅರಸರು ಕಲಾಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲೋರ ಮತ್ತು ಎಲಿಫೆಂಟಾಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊರೆದು ಮಾಡಿರುವ ದೇವಾಲಯಗಳು ಭಾರತೀಯ ಕಲೆಗೆ ಇವರು ನೀಡಿರುವ ಮಹಾನ್ ಕಾಣಿಕೆಗಳಾಗಿವೆ.
- ಒಂದನೇ ಕೃಷ್ಣನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಎಲ್ಲೋರಾದ ಕೈಲಾಸನಾಥ ಮಂದಿರವು ಏಕಶಿಲೆಯ ಅದ್ಭುತ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. 100 ಅಡಿ ಎತ್ತರ, 276 ಅಡಿ ಉದ್ದ ಹಾಗೂ 154 ಅಡಿ ಅಗಲವಾಗಿದ್ದು,
- ಬೃಹತ್ ಬಂಡೆಯನ್ನು ಕೊರೆದು ಕಟ್ಟಲಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದಶಾವತಾರ ಗುಹಾಲಯವಿದೆ.
- ಮುಂಬೈ ಬಳಿಯ ಎಲಿಫೆಂಟಾದ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿಯ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಯು ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಕಾಲದ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಗೆ ಮುಕುಟಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.
- ಅರ್ಧನಾರೀಶ್ವರ, ಮಹೇಶಮೂರ್ತಿ (ತ್ರಿಮುಖ) ವಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ಸೊಗಸಾಗಿ ಕೆತ್ತಲಾಗಿದೆ. ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿರವಾಳದಲ್ಲಿ ಇವರ ಕಾಲದ ದೇವಾಲಯಗಳಿವೆ.
- ಪಟ್ಟದಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಜಿನ ದೇವಾಲಯವಿದೆ.

39. ಒಂದನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರನ ಮಗನಾದ ಆರನೇಯ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನು ಈ ವಂಶದ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಅರಸ.

- ಅಸಾಧಾರಣ ವೀರ, ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತಗಾರ.
- ಇವನು ಸಾ.ಶ. 1076ರಲ್ಲಿ ಚಾಳುಕ್ಯ ವಿಕ್ರಮ ಶಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದನು.
- ಇವನು ಹೊಯ್ಸಳರ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ಬಂಡಾಯವನ್ನು ಅಡಗಿಸಿದನು.
- ಶ್ರೀಲಂಕೆಯ ಅರಸನಾದ ವಿಜಯಬಾಹುವಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದ್ದನು.

40. ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯಗಳೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡವು.

- ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ ಸೇವೆಗೆ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.
- ಮಹಾರಾಣಿ ಚಂದ್ರಲೇಖೆಯು ಅನೇಕ ಸಂಗೀತ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ಮತ್ತು ನೃತ್ಯಗಾರ್ತಿಯರಿಗೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿದ್ದಳು.
- ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಕಲೆ, ಆಭರಣ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳು "ಮಾನಸೋಲ್ಲಾಸ" ಹಾಗೂ ಎರಡನೆಯ ಜಗದೇಕಮಲ್ಲನ "ಸಂಗೀತ ಚೂಡಾಮಣಿ" ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 21. ಚೋಳರು ಮತ್ತು ದ್ವಾರಸಮುದ್ರದ ಹೊಯ್ಸಳರು

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಉತ್ತರಗಳು

1. B) ತಂಜಾವೂರು
2. C) ಒಂದನೇ ರಾಜ ರಾಜ ಚೋಳ
3. A) ಸೊಸೆವೂರು
4. D) ಬಿಟ್ಟಿದೇವ
5. B) ರಾಘವಾಂಕ
6. A) ಕೇತು ಮಲ್ಲ
7. B) ತಮ್ಮ ರಾಜನ ಮರಣದ ತಕ್ಷಣವೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಣವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡಲು ಅವರು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.
8. C) ಕರಿಕಾಲ ಚೋಳ
9. A) ಒಂದನೆಯ ರಾಜರಾಜಚೋಳ
10. B) ಪೆರುಂಗುರಿ
11. C) ಸಳ
12. B) ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ
13. A) ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

14. ಗಂಗೈಕೊಂಡ ಚೋಳಪುರಂ' ನಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಚೋಳ ದೊರೆ ಒಂದನೇ ರಾಜೇಂದ್ರ ಚೋಳ.
15. ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ' ಎಂಬ ಬಿರುದು ಪಡೆದ ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ರನ್ನ.
16. ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಪಂಥ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಪಂಥ.
17. ಒಂದನೇ ರಾಜರಾಜ ಚೋಳನು ತಂಜಾವೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ದೇವಸ್ಥಾನ ಬೃಹದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ.
19. ಚೋಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಶಿಲ್ಪಿ ಒಂದನೆಯ ರಾಜರಾಜ ಚೋಳ
20. ವಿಜಯಾಲ ಚೋಳ
21. ಚೋಳರ ಆಳ್ವಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮದ ಸ್ವಯಮಾಧಿಪತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ.
22. ಚೋಳರ ಕಾಲದ ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪೆರುಮಕ್ಕಳ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು
23. ಉತ್ತರ ಮೇರೂರು ಅಗ್ರಹಾರ

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

23.

- ಗ್ರಾಮದ ಸ್ವಯಂಮಾಧಿಪತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ
- ಗ್ರಾಮಸಭೆಗಳು ಪ್ರಥಮ ಸಭೆಗಳಾಗಿದ್ದವು
- ತರ ಕುರಂ ಬಂದು ಹಳ್ಳಿ, ಪ್ರತಿ ಕುರಂಗೂ ಮಹಾಸಭೆಯ ಎನ್ನುವ ಗ್ರಾಮಸಭೆ ಇದ್ದಿತು, ಇದನ್ನು ಪೆರುಂಗುರಿ ಎಂದು ಅದರ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಪೆರುಮಕ್ಕಳ್ ಎಂದು ಕರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮೂಲಕ ಆರಿಸಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ಸಂಸ್ಕೃತ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮಂತರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದರು.

24.

- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು
- ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯ, ಯೋಶೋಧರ ಚರಿತೆ, ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ, ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳು ರಚನೆಯಾದವು.
- ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲೂ, ಶ್ರೀಭಾಷ್ಯ, ಶ್ರೀಗುಣ ರತ್ನಕೋಶ ರಚನೆಯಾದವು.

25. ದಾಸೋಜ, ಚಾವಣ, ಜಕಣ, ಡಂಕಣ

26.

- ಚೋಳರು ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು *ಮಹಾಸಭೆ* ಮತ್ತು *ಊರು* ನಂತರ ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು.
- ಅವರು ಆಸ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಅರ್ಹತಾ ಮಾನದಂಡಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಘಟಿತ ಚುನಾವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು (ಕುಡವೋಲೈ) ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು.
- ನೀರಾವರಿ ಕೆರೆಗಳು, ತೋಟಗಳು ಮತ್ತು ದೇವಸ್ಥಾನಗಳಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಗ್ರಾಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಮಿತಿಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದು, ತಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದವು.

IV. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಏಳು-ಏಂಟು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

27)

- ಚೋಳರ ಒಂದನೆಯ ರಾಜರಾಜ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಅರಸನಾಗಿದ್ದಾನೆ
- ಶೂರ, ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಯೋಧ ಹಾಗೂ ದಕ್ಷ ಆಡಳಿತಗಾರನಾಗಿದ್ದನು
- ಚೋಳ ರಾಜ್ಯದ ಶಿಲ್ಪಿಯಾಗಿ, ಅದರ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಭದ್ರ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿದನು
- ನೌಕಾ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾವನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡನು

- ಮಲೇಷಿಯಾ, ಸಿಂಗಪೂರಗಳಲ್ಲಿ, ತಮಿಳರ ಪ್ರಾಬಲ್ಯ
- ಸಾಗರೋತ್ತರ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು
- ತಂಜಾವೂರಿನ ವೃಹದೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು.

28.

- ಚೋಳರಿಂದ ಗಂಗವಾಡಿಯನ್ನು ಗೆದ್ದು 'ತಲಕಾಡುಗೊಂಡ' ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದನು.
- ವಿಜಯದ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ತಲಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿನಾರಾಯಣ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಬೇಲೂರಿನ ಚನ್ನಕೇಶವ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು.
- ರಾಜ್ಯ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಚಾಲುಕ್ಯರ ಆರನೇ ವಿಕ್ರಮಾದಿತ್ಯನಿಂದ ಸೋತನು
- ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ತತ್ವವನ್ನು ಚೋಳ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲಾಗದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕರ್ನಾಟಕದಾದ್ಯಂತ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು
- ದಂಡನಾಯಕನಾದ ಕೇತಮಲ್ಲನು ಹಳೇಬೀಡಿನಲ್ಲಿ ಹೊಯ್ಸಳೇಶ್ವರ ಮತ್ತು ಶಾಂತಲೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು.
- ಇವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಜೈನ ಬಸದಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಜೈನ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣವಾದವು.

29.

- ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಿತು. ಇವರು ಕನ್ನಡ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ತಮಿಳು ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೆ ರಾಜಾಶ್ರಯ ನೀಡಿದರು.
- * ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮಂತಗೊಳಿಸಿದರು: **ಜನ್ನನು** 'ಯಶೋಧರ ಚರಿತೆ',
- ಹರಿಹರನು** 'ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ' ಮತ್ತು **ರಾಘವಾಂಕನು** 'ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ'ವನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.
- * ವ್ಯಾಕರಣಕಾರನಾದ ಕೇಶಿರಾಜನು **'ಶಬ್ದಮಣಿದರ್ಪಣ'** ಎಂಬ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬರೆದನು.
- * ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರಂತಹ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ದಾರ್ಶನಿಕರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದರು.

30.

- ಚೋಳರು ಶೈವರಾಗಿದ್ದು, ಇವರು ಅನೇಕ ಶಿವಾಲಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರು.
- ತಂಜಾವೂರಿನ ಬೃಹದೀಶ್ವರ ಮಂದಿರ 500 ಅಡಿ ಉದ್ದ, 250 ಅಡಿ ಅಗಲದ ವಿಶಾಲ ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿದೆ. ಅದರ ಶಿಖರ 200 ಅಡಿ ಎತ್ತರವಾಗಿದೆ.
- ರಾಜೇಂದ್ರನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಚೋಳೇಶ್ವರ (ಗಂಗೈಕೊಂಡ ಚೋಳಪುರ), ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ಹತ್ತಿರದ ಅಪ್ರಮೇಯ ಬಳಿ ಬೇಗೂರಿನ ಚೋಳೇಶ್ವರ, ಬೆನ್ನಮಂಗಲದ ಮುಕೇಶ್ವರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಇವರ ದೇವಾಲಯಗಳು
- ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕೇಂದ್ರಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವು. ಇವರಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಶಿವ, ಗಣಪತಿ, ವಿಷ್ಣು, ದುರ್ಗೆ, ಕಾರ್ತಿಕೇಯರಮೂರ್ತಿಗಳು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದವು.

31.

- ಹೊಯ್ಸಳರ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತವಾದುದು.
- ಬಳಪದ ಮೃದು ಕಲ್ಲಿನಿಂದ ಹೊಯ್ಸಳರು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ದೇವಾಲಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.
- ಇವರ ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರಾಕಾರದ ಗರ್ಭಗೃಹ, ಉಪಪೀಠ (ಜಗತಿ), ಭಿತ್ತಿ ಅಲಂಕರಣ, ಶಿಖರ ಕಂಬಗಳೆಂಬ ಐದು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು.
- ಬೇಲೂರಿನ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ದೇವಾಲಯದ ಕಂಬಗಳ ಚಾಚುಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ಸುಂದರ ಮದನಿಕೆಯರ ವಿಗ್ರಹ
- ಹಳೇಬೀಡಿನ ಹೊಯ್ಸಳೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ದಂಡನಾಯಕ ಕೇತಮಲ್ಲನು ಕಟ್ಟಿಸಿದನು.
- ಸೋಮದಂಡನಾಯಕನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಸೋಮನಾಥಪುರದ ಕೇಶವ ದೇವಾಲಯವು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು.
- ಇದಲ್ಲದೆ ಅರಸೀಕೆರೆ, ಗೋವಿಂದನಹಳ್ಳಿ, ದೊಡ್ಡಗದ್ದವಳ್ಳಿ, ಭದ್ರಾವತಿ ಮುಂತಾದೆಡೆ ಅನೇಕ ದೇವಾಲಯ ಬಸದಿಗಳೂ ಇವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕುಸುರಿ ಕೆತ್ತನೆಗೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿವೆ. ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಲಾಗದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿವೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 22.ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) A) 2005
- 2) A) 18 ವರ್ಷಗಳು
- 3) C) 61ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ
- 4) B) ಸ್ವಿಡ್ಜರ್ಲ್ಯಾಂಡ್
- 5) A) ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ
- 6) A) ರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 7) ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ' ಪದವು ಡೆಮಾಸ್ ಮತ್ತು ಕ್ರೇಷಿಯಾ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಅಬ್ರಾಹಂ ಲಿಂಕನ್ ರವರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೋಸ್ಕರ ರಚನೆಗೊಂಡ ಸರ್ಕಾರ.
- 8) ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಎನ್ನುವರು.
- 9) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಒಂದು ಜೀವನ ವಿಧಾನವೂ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದವರು ಹರ್ಮನ್ ಫೈನರ್

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 10) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವಿಧಗಳು
ಎ) ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಿ) ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ
- 11)
ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದ ಎರಡು ಲಕ್ಷಣಗಳು.
 - ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಜನರ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆ.
 - ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಜನರ ಪರವಾಗಿ ಕಾನೂನು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ..
- 12) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಚರ್ಚೆ, ಸಂವಾದ ,ಟೀಕೆ ,ವಿಮರ್ಶೆ ,ಪ್ರತಿಭಟನೆಗಳ, ಮೂಲಕ ತಡೆಗಟ್ಟುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿವೆ
- 13) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಅತ್ಯಂತ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಇರಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೂ ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತವೆ

- 14) . ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಯಶಸ್ಸು ಮತದಾರರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿದ್ದು ಜನರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮತ ಚಲಾಯಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನರ ಭ್ರಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಅನಿಷ್ಟ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಾರದು ಜನರು ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಂದಿಸುವಂತಹ ಯೋಗ್ಯ ಹಾಗೂ ಭ್ರಷ್ಟರಲ್ಲದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 15) ಜನರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ. ಭಾರತ ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಹೊಂದಿದೆ.

- 16). ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಎರಡು ವಿಧ:

ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ : ಜನರು ತಮ್ಮದೇ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮೂಲಕ ರಚಿಸಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವ ನಿಯಮ ಮತ್ತು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಪರೋಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ: ಜನರು ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

V ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

17)

- ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಸಮಾನತೆಯ ತತ್ವ ಆಧಾರಿತವಾಗಿದೆ.
- ಜನರು ಸಮರ್ಥ ನಾಯಕರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ಚರ್ಚೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರಜೆಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಸನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಅಧಿಕಾರ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದಂತೆ ತಡೆಯಲು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.
- ಪೌರರಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯತೆ, ದೇಶಭಕ್ತಿ, ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.

18)

- ಜನತಾ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದೆ
- ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಜನರೇ ಚುನಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ
- ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಜನರ ಪರ ಕಾನೂನು ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ವಯಸ್ಕ ಮತದಾನ ತತ್ತ್ವ ಆಧಾರಿಸಿದೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಜೆಗಳು ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನರು.
- ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.
- ಜನರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಹರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪೂಜೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದದ್ದು.

19) ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು

- ಗೌರವಯುತ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅರ್ಹತೆ ನಿರ್ವಾಹಣೆ ಕೌಶಲ್ಯ ಉತ್ತಮ ನಾಯಕತ್ವದ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಜ್ಞಾನದ ಕೊರತೆ ಹಾಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧನೆಯ ಜನಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ದುರ್ಬಲವಾಗುತ್ತದೆ
- . ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ನಡುವಿನ ಸ್ಪರ್ಧೆಯು ಪಕ್ಷಪಾತ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆ ಎಡೆ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ
- ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತಸನ್ನಿ ಗಿಂತ ಪಕ್ಷದ . ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯೇ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ
- ಪಕ್ಷದಿಂದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಾಂತರಗೊಳ್ಳುವ ಕ್ರಿಯೆಯು ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಅಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ
- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜಾತಿಯ ಅಂಶಗಳು ಮತೀಯ ಅಂಶಗಳು ಹಣ ಮತ್ತು ತೋಳ್ಬಲ ಪ್ರದರ್ಶನಗಳು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ದುರ್ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ
- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ರೂಪಿಸುವುದು ದೀರ್ಘ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ
- . ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚದಾಯಕವಾಗಿದ್ದು ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ
- ಅವಿದ್ಯಾವಂತ ಅಥವಾ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಬಡವರು ಅಧಿಕಾರ ಶಾಹಿ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಶೋಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ
- ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿ ಶಕ್ತಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹಣ ಮತ್ತು ತೋಳು ಬಲದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತವೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - 23. ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರ್ಕಾರಗಳು

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) A) 73ನೇ ಮತ್ತು 74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ
- 2) D) ಮೇಲಿನ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ
- 3) B) 1 ಹಾಗೂ 10
- 4) B) ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಆಯುಕ್ತರು
- 5) C) 1993
- 6) . C) ಗ್ರಾಮ ಸಭೆ
- 7) A) ಲಾಟರಿ ಮೂಲಕ
- 8) A) ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಅಧಿಕಾರಿ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 9) ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಕಾಯಿದೆ 1993 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
- 10) ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
- 11) ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಆಡಳಿತಾವಧಿ ಐದು ವರ್ಷ.
- 12) ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಭೆಗಳ ಅವಧಿ ಐದು ವರ್ಷ
- 13) ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧಿಕಾರಾವಧಿ ಮೂವತ್ತು ತಿಂಗಳು.
- 14) ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿ (CEO)ರವರನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸುತ್ತದೆ.
- 15) ನಗರ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳೀಯ

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

- 16) ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಡಿಪಾಯದಂತೆ ಕೆಳ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರಿತವಾಗಿ ರಚನೆಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಒಟ್ಟು 5,000 ದಿಂದ 7,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗಳಿರುವ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಅಥವಾ ಎರಡು ಮೂರು ಗ್ರಾಮಗಳು ಸೇರಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ
- 17) ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಮರ್ಥ ಆಡಳಿತ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಕಗೊಂಡ ಮುಖ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿ ಅಥವಾ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರ್ ಮುಖ್ಯ ಆಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ

18) 20 ರಿಂದ 50 ಸಾವಿರದೊಳಗಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪಟ್ಟಣವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ
50,000 ರಿಂದ 3 ಲಕ್ಷದೊಳಗಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಗರ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ

- 19) . 1 ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ
2 ತಾಲೂಕು ಪಂಚಾಯಿತಿ
3. ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತ

20)

- ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ಥಳೀಯರನ್ನೇ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಜ್ಞಾನ ಒದಗಿಸುವುದು.

21)

- ನೀರು, ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಗ್ರಂಥಾಲಯಗಳ ಮೇಲಿನ ಉಪಕರಣದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಹಣ.
- ಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಆಸ್ತಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಬಾಡಿಗೆ ಮತ್ತು ಗುತ್ತಿಗೆ ಹಣ

22)

- ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು.
- ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ಸೂಚಿಸುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವುದು.

23. ಎ) ನಗರಪಾಲಿಕೆ ಬಿ) ಪಟ್ಟಣ ಪಂಚಾಯಿತಿ, ಪುರಸಭೆ, ನಗರಸಭೆ ಸಿ) ದಂಡು ಪ್ರದೇಶದ ಭಾಗ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

24)

- ಆಯ-ವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಸಿ ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆಯುವುದು.
- ನಗರ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಣದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಡಳಿತ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಉತ್ತಮ ನಗರ ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸುವುದು.
- ಜನನ - ಮರಣ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು.
- ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಒಳಚರಂಡಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹಾಗೂ ಘನತ್ಯಾಜ್ಯ ವಿಲೇವಾರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - 24. ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ

I. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

1. ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರೊಡನೆ ನಡೆಸುವ ಒಡನಾಟವನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರಾಕರಣ ಎನ್ನುವರು.
2. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನಗೆ ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದೇ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆ .
3. ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಲು ಭಾಷೆಯ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
4. ಇಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರತಿನಿತ್ಯ ಭಾಷೆ ಸಂಕೇತಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವುದೇ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಡನಾಟ.
- 5 ಭಾಷೆ

II. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

6)ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನವು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನೆರವಾದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ನೀಡಲು ವಿಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಮಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರವು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಅವರು ಸಹ ಪುರುಷರಷ್ಟೇ ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಗಳು ಸಮಾನರು ಎಂಬುದನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ

7)ಸಮೂಹದ ನಡೆಸದೇ ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನವನ್ನು ಮುನ್ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ .ನಾವು ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟಕರವಾಗುತ್ತದೆ

8)

- ಸಂವಹನಕ್ಕೆ ಭಾಷೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.
- ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಭಾಷೆ ಬೇಕು,
- ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾಷೆ ಬೇಕು,
- ಮಗುವಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಭಾಷೆ ಬೇಕು,
- ಸುತ್ತಲಿನ ಪ್ರಪಂಚ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಭಾಷೆ ಬೇಕು,
- ಭಾಷೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವಾಗಿದೆ.

9)

ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನಗೆ ವಹಿಸಿದ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದನ್ನೇ ಪಾತ್ರ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಎನ್ನುವರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ - ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯರು ರೋಗಿಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಔಷಧಿ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದಾದಿಯರು ಔಷಧ ನೀಡಿ ರೋಗಿಯನ್ನು ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬೋಧಿಸುವುದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಪರೀಕ್ಷೆ ಎದುರಿಸುವುದು.

ಅಧ್ಯಾಯ - 25. ಸಮಾಜದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

I.ಬಹು ಆಯ್ಕೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. D) ಎಲ್ಲವೂ
2. B) ಶ್ರಮವಿಭಜನೆ

II ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

3. ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುವ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕೃಷಿಕ ಸಮಾಜ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
4. ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕು ಸಮಾಜವನ್ನು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮಾಜ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
5. . ಕೃಷಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆಗೆ ಬಳಸುವ ಸಾಧನ ನೇಗಿಲು.
6. ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಸಮಾಜದ ಜನರು ಸದಾ ಚಲಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.
7. ತಮ್ಮ ಜೀವನಾಧಾರಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಪಶುಗಳನ್ನು ಸಾಕುವ ಸಮಾಜವೇ ಪಶುಪಾಲನಾ ಸಮಾಜ.
8. ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುವ ಸಮಾಜ ಕೃಷಿಕ ಸಮಾಜ.
9. ಸಮಾಜವನ್ನು ಜನರ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದೆ .
- 10.ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ಸಮಾಜ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮಾಜ

II. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

11. ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳು
 - ಬೇಟೆಯಾಡುವ ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಸಮಾಜ
 - ಪಶು ಪಾಲನಾ ಸಮಾಜ ,
 - ಕೃಷಿಕ ಸಮಾಜ,
 - ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮಾಜ
12.
 - ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬದುಕುವ ಸಮಾಜ.
 - ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳೇ ಜೀವನಾಧಾರ .- ಒಂದೇ ಕಡೆ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತಾರೆ.
 - ಕೃಷಿ ಯೊಂದಿಗೆ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವರು.
 - ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಕೌಶಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

13.

- ಈ ಸಮಾಜ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನೂರಾರು ಹಾಗೂ ಸಾವಿರಾರು ಜನಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಭಕ್ತಿಯಾರ್ ಸಮುದಾಯವು ಇಂದಿಗೂ 5,000 ದಿಂದ 1,50,000 ಮಂದಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ
- ಈ ಸಮಾಜ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹುಲ್ಲುಗಾವಲು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟಗುಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮರುಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು . ಇಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಪಶುಪಾಲನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಇದರಿಂದ ಇವರ ಮುಖ್ಯ ಕಸುಬು ಪುಶು ಪಾಲನೆ ಆಗಿರುತ್ತದೆ
- ಈ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ಪಶುಗಳ ಒಡೆತನ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಉಳಿದವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಶ್ರೀಮಂತರು ಎನಿಸಿಕೊಂಡು ಇತರರಿಗೆ ನಾಯಕರಾಗುತ್ತಾರೆ

14.

- ಹೊಸ ಹೊಸ ಶೋಧಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವು ಹಬೆ ಯಂತ್ರ, ಆಂತರಿಕದಹನ ಯಂತ್ರ, ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಅಣುಶಕ್ತಿ ಮುಂತಾದವು ಬಹು ವ್ಯಾಪಕ ಸ್ವರೂಪದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿವರ್ತನೆ ತಂದಿವೆ ಮತ್ತು ತರುತ್ತಿವೆ.
- ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ನಗರಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗ ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಜನ ವಲಸೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ..
- ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಶ್ರಮ ವಿಭಜನೆ ಅಗತ್ಯ. ಶ್ರಮವಿಭಜನೆ ಎಂದರೆ ಕೌಶಲ್ಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು. ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಮಾಜದ ಎಲ್ಲಾ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶ್ರಮವಿಭಜನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯ ಸಮಾಜದ ಉತ್ಪಾದಕತೆಯ ಹಂತಗಳಾಗಿಯೂ ಈ ವರ್ಗೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 26.ಜಲಗೋಳ

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. B)ಕೊಲ್ಲಿ
2. A)ಸಾಂಬಾರ್ ಸರೋವರ
3. C)1000 ಭಾಗದಲ್ಲಿ 35 ಭಾಗ
4. B)ಸುಯೆಜ್ ಕಾಲುವೆ,
5. A)100 ಫ್ಯಾದಮ್
6. A) ಭಾರತಮತ್ತುಶ್ರೀಲಂಕಾ
7. B) ಲವಣತೆ
8. B) ಆಳಸಾಗರಮೈದಾನ
9. A) ಟೋಂಗ
10. B) ಅಗುಲ್ಹಾಸ್
11. C) ಖಂಡಾವರಣಪ್ರದೇಶ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- 12.ಭೂ ಮೇಲ್ಮೈನ ಶೇಕಡಾ 70.78 ಭಾಗ ನೀರಿನಿಂದ ಆವರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೀರಿನ ಗ್ರಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- 13.ಜಲಸಂಧಿಗೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಬೇರಿಂಗ್ ಜಲಸಂಧಿ
14. ಅತ್ಯಂತ ಆಳ ಸಾಗರ ತಗ್ಗು ಚಾಲೆಂಜರ್ ತಗ್ಗು
15. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಲವಣತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಜಲ ಭಾಗ ಟರ್ಕಿಯ ವ್ಯಾನ್ ಸರೋವರ .
- 16.ಒಂದು ಅಧಿಕ ಉಬ್ಬರದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಅಧಿಕ ಒಬ್ಬರದ ನಡುವಿನ ವೇಳೆಯ ಅಂತರ12 ಗಂಟೆ 26 ನಿಮಿಷಗಳು .
17. ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಒಬ್ಬರದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕ ಉಬ್ಬರ.
18. ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ 200 ಮೀಟರ್ ವರೆಗೆ ಆಳದವರೆಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ.
- 19.ಉಷ್ಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಗರದ ಲವಣತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.
- 20.ಕಾರಣಸೂರ್ಯನಕಿರಣಗಳುನೀರಿನಲ್ಲಿ 200ಮೀ. ಗಳವರೆಗೆಮಾತ್ರಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

21.

- ಖಂಡಾವರಣ ಪ್ರದೇಶ
- ಖಂಡಾವರಣ ಇಳಿಜಾರು
- ಆಳ ಸಾಗರ ಮೈದಾನ
- ಸಾಗರ ತಗ್ಗುಗಳು

22.

ನಿಶ್ಚಿತ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ಸಾಗರದ ಮೇಲ್ಮೈ ನೀರನ್ನು ಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು.

- ಉಷ್ಣಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹಗಳು
- ಶೀತಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹಗಳು

ಸಾಗರದಲ್ಲಿನ ನೀರು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಆವಿಯಾಗುವುದರಿಂದ ನೀರಿನಲ್ಲಿನ ಲವಣವು ಸಾಗರದಲ್ಲಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಉಪ್ಪಾಗಿರುತ್ತದೆ.

23.ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರವಾಹಗಳು ಮೋರ್ಝಾಂಬಿಕ್, ಮಡಗಾಸ್ಕರ್, ಅಗುಲಾಸ್, ಪಶ್ಚಿಮ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಪ್ರವಾಹ .

24.ಸಾಗರಪ್ರವಾಹಗಳಮೇಲೆಪ್ರಭಾವಬೀರುವಅಂಶಗಳೆಂದರೆ

- ಭೂಮಿಯ ದೈನಂದಿ ನಚಲನೆ
- ಉಷ್ಣಾಂಶ
- ಮಾರುತಗಳು
- ಭೂ ಭಾಗಗಳ ಆಕಾರ.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

25.

- ಖಾರಿ-- ಇದು ಸಾಗರದ ಕಿರಿದಾದ ನೀಳ ಭಾಗವಾಗಿದ್ದು, ಭೂಭಾಗದ ಒಳಗೆ ಚಾಚಿರುವುದು. ಇವು ಸಮುದ್ರಕ್ಕಿಂತ ಚಿಕ್ಕ ಗಾತ್ರ ಹೊಂದಿವೆ, ಆಳ ,ಆಕಾರ ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.
- ಕೊಲ್ಲಿ --ಭೂಭಾಗದಿಂದ ಸುತ್ತುವರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಅರ್ಧ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ಸಮುದ್ರದ ಭಾಗವೇ ಕೊಲ್ಲಿ. ಆಳ, ಆಕಾರ ಮತ್ತು ಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.

26.

- ಸಾಗರದಂಚಿನ ಹೆಚ್ಚು ಆಳವಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶವೇ ಖಂಡಾವರಣ ಪ್ರದೇಶ.
- ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ನೌಕಯಾನಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಜಲಚರ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಕಚ್ಚಾ ತೈಲ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

27.

- ಗರಿಷ್ಠ ಉಬ್ಬರ ಭೂಮಿ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ ಒಂದೇ ಸರಳರೇಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರನ ಒಟ್ಟು ಗುರುತ್ವ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಉಬ್ಬರಗಳು ಗರಿಷ್ಠ ವಾಗುತ್ತವೆ.
- ಕನಿಷ್ಠ ಉಬ್ಬರ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯ ಒಂದೇ ಸರಳ ರೇಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ಚಂದ್ರನು ಭೂಮಿಗೆ ಲಂಬವಾಗಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಒಬ್ಬರ ಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ..

28.

- ದೊಡ್ಡ ನೌಕಾಯಾನಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿವೆ.
- ಬಂದರು ಮತ್ತು ಹಡಗು ನಿಲ್ದಾಣ ನಿರ್ಮಿಸಲು ಸಹಕಾರಿ.
- ಬಂದರುಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ.
- ಉಪ್ಪನ್ನು ತಯಾರಿಸಲು ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ .
- ಮೀನುಗಾರಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾಗಿದೆ .
- ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ,
- ಪ್ರವಾಸಿಗರನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸುತ್ತವೆ,
- ವಾಣಿಜ್ಯ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

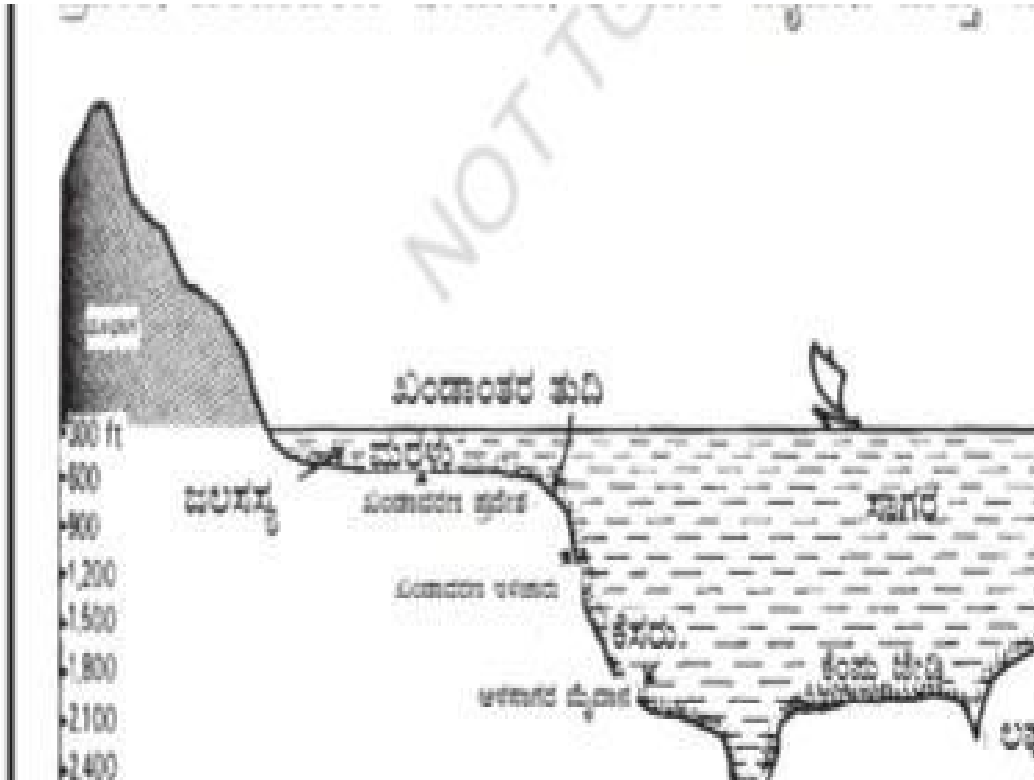
29.

- ಸಾಗರಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿವೆ.
- ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿಯದ ಹಾಗೂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಗರಗಳು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಲಿನಗೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ.
- ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳು- ಸಾಗರಗಳ ಮೂಲಕ ಕಚ್ಚಾತ್ಯಲವನ್ನು ಸಾಗಿಸುವ ಬದಲು ಕೊಳವೆ ಮಾರ್ಗಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ಅಣು ಇಂಧನ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಾಗರಗಳಿಗೆ ಸುರಿಯುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು.
- ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮಾಲಿನ್ಯಯುಕ್ತ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಸಮುದ್ರ ಸೇರದಂತೆ ಕ್ರಮವಹಿಸುವುದು.
- ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಂದರು, ರೇವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಎಸೆಯುವುದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು,
- ಕರಾವಳಿ ಮರಳು ದಂಡೆಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು.
- ಸ್ವಚ್ಛ ಸುಂದರ ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಮತ್ತು
- ಪ್ರವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯರಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು.

30. ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದ ಪ್ರವಾಹಗಳು

ಉತ್ತರ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದ ಪ್ರವಾಹಗಳು		ದಕ್ಷಿಣದ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಸಾಗರದ ಪ್ರವಾಹಗಳು	
ಉಷ್ಣಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹ	ಶೀತಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹ	ಉಷ್ಣಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹ	ಶೀತಸಾಗರ ಪ್ರವಾಹ
ಉತ್ತರಸಮ ಭಾಜಕವೃತ್ತ ಪ್ರವಾಹ	ಕುರೂಶಿವೋ ಪ್ರವಾಹ	ದಕ್ಷಿಣಸಮಭಾಜಕ ವೃತ್ತಪ್ರವಾಹ	ಪೆರು ಅಥವಾ ಹಂಬೋಲ್ಟ್ ಪ್ರವಾಹ
ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾ ಪ್ರವಾಹ	ಓಯಾಶಿವೋ ಪ್ರವಾಹ	ಪೂರ್ವ ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯನ್ ಪ್ರವಾಹ	ಪಶ್ಚಿಮಮಾರುತಗಳ ಪ್ರವಾಹ

31. ಸಾಗರ ತಳದ ಭೂಸ್ವರೂಪಗಳ ಚಿತ್ರ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 27. ಜೀವಗೋಳ

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. A) ಸಮೋಷ್ಣ ಮಂಡಲ
2. A) ಜೀವಿಗಳ ನಾಶ ತಡೆಯಬಹುದು
3. C) ಆಮ್ಲಮಳೆ
4. C)ಪೋಲಿಂಡ್, ಜೆಕ್ ಗಣರಾಜ್ಯಮತ್ತು ಆಗ್ನೇಯ ಜರ್ಮನಿ
5. D)ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ
6. A) ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆ (Global warming)
7. B) ಕ್ಲೋರೋ ಫ್ಲೋರೋ ಕಾರ್ಬನ್ (CFC)

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

8. ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಾಗುವ ಅನಪೇಕ್ಷಣೀಯ ಬದಲಾವಣೆ ಯೇ ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯ
9. ಅತಿ ನೇರಳೆ ಕಿರಣಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
10. ಮಳೆಯ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಸೆಲ್ಯೂಲರಿಕ್ ಆಮ್ಲ ಮತ್ತು ಇಂಗಾಲದ ಮಾನಾಕ್ಸೈಡ್ ಮೊದಲಾದ ಆಮ್ಲಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಆಮ್ಲ ಮಳೆ ಎನ್ನುವರು.
11. ಜೀವಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಭೌತಿಕ, ರಾಸಾಯನಿಕ, ಜೈವಿಕ ಪರಿಸರಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಶಾಸ್ತ್ರ .
12. ಒಂದು ಭೂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಬಗೆಯ ಸಸ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಭೇದಗಳನ್ನು ಜೀವ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಎನ್ನುವರು.
13. ಮಾನವನ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಸಾಂದ್ರೀಕರಣಗೊಂಡ ಪದಾರ್ಥಗಳು ವಾಯುವಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಮಾನವನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳು ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗುವುದೇ ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ.
14. ಆಮ್ಲಮಳೆಯನ್ನು 'ಲೇಕ್ ಕಿಲ್ಲರ್' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

III. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

15. ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿರುವ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರದ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಹರ್ದಯುತವಾದ ಹಾಗೂ ಸಮತೋಲನವಾದ ಸಂಬಂಧ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವುದು. ಇದನ್ನೇ ಜೈವಿಕ ಪರಿಸರ ಸಮತೋಲನ ಎನ್ನುವರು .

16. ಪರಿಸರ ಮಾಲಿನ್ಯದ ವಿಧಗಳು

- ವಾಯುಮಾಲಿನ್ಯ.
- ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ ,
- ಮಣ್ಣಿನ ಮಾಲಿನ್ಯ,
- ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯ.

17. ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯದ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಮೂಲಗಳು

- ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಶಬ್ದ,
- ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಶಬ್ದ,
- ವಿಮಾನಗಳ ಶಬ್ದ,
- ಸ್ಪೋಟಕಗಳ ಶಬ್ದ .

18. ಮಾತೃ ಗ್ರಹವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದು

- ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳು
- ವುದು
- ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಬಳಸುವುದು
- ಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ನೀಡುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪನ್ಯಾಸ ಆಶುಭಾಷಣ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳು ಸಮ್ಮೇಳನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವುದು

19. ಜಲಮಾಲಿನ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕ್ರಮಗಳು

- ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು.
- ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವುದು.
- ಚರಂಡಿನೀರನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಿಸುವುದು
- ಕಸದ ರಾಶಿಗಳನ್ನು ಜಲರಾಶಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವುದು.

IV. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

21. ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳು ಜೈವಿಕ ವಸ್ತುಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಸುತ್ತಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಪರಿಸರ ಎನ್ನುವರು.

- ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ಅಥವಾ ಭೌಗೋಳಿಕ ಪರಿಸರ
- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಥವಾ ಮಾನವ ನಿರ್ಮಿತ ಪರಿಸರ

21.

- ನೀರು ಕಲುಷಿತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಾಲರ, ಕ್ಷಯ, ಕಾಮಾಲೆಯಂತಹ ರೋಗಗಳು ಹರಡುತ್ತವೆ.
- ಜಲಚರಗಳ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹಾನಿ ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಸರ ಅಸಮತೋಲನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ನೀರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

22.

- ಶಬ್ದ ಮಾಲಿನ್ಯದಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಕಿವಿ ಕೇಳಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ಹೃದಯ ಸಂಬಂಧಿ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಹೃದಯಘಾತ ಸಂಭವಿಸಬಹುದು.
- ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆ.
- ನಿದ್ರಾ ಭಂಗ, ಏಕಾಗ್ರತೆ ಭಂಗ, ತಲೆನೋವು ಹಾಗೂ
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಯಾಸ ಉಂಟಾಗುವುದು.

23. ಪಳೆಯುಳಿಕೆ ಇಂಧನಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಇಂಗಾಲದ ಡೈಯಾಕ್ಸೈಡ್ ಹಾಗೂ ಇತರೆ ಹಾನಿಕಾರಕ ಅನಿಲಗಳು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಉಷ್ಣಾಂಶವನ್ನು ಹೊರ ಹೋಗಲು ಬಿಡದೆ ಹೀರಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದರಿಂದ ವಾಯುಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ .ಇದನ್ನೇ ಹಸಿರುಮನೆ ಪರಿಣಾಮ ಎನ್ನುವರು.

V. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

24.

- ಮಣ್ಣಿನ ಸವೆತ ಭೂಕುಸಿತಗಳು.
- ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿ ಸ್ಫೋಟ .
- ಸಸ್ಯಗಳ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕ್ಷಯಿಸುವಿಕೆ. ಮತ್ತು ಕೊಳೆಯುವ ಕಾರ್ಯಗಳು.
- ಕೈಗಾರಿಕಾ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು .
- ನಗರ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು.
- ಕೃಷಿ ಮತ್ತು ಗೃಹ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು.
- ತೈಲ ಸೋರುವಿಕೆ.
- ಪರಮಾಣು ತ್ಯಾಜ್ಯ .
- ತೈಲಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಕೊರೆಯುವುದು.
- ಶಾಖ ವಿದ್ಯುತ್ ಕೇಂದ್ರಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳು

25. ಭೂಮಿಯ ತಾಪಮಾನ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ವಾಯುಮಂಡಲದ ತಾಪಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೇ ಜಾಗತಿಕ ತಾಪಮಾನ ಏರಿಕೆ ಎನ್ನುವರು.

ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು:-

- ವಾಯುಮಂಡಲದ ವಲಯಗಳು ಬದಲಾಗುತ್ತವೆ.
- ಹಿಮಾ ನದಿಗಳು ಕರಗುತ್ತವೆ .
- ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ.
- ಪರಿಸರದ ಅಸಮತೋಲನ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
- ಹಿಮಾಲಯ, ಆರ್ಕಟಿಕ್, ಅಂಟಾರ್ಟಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹಿಮರಾಶಿಯು ಕರಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 28. ಅರ್ಥ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಮೂಲ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

1. D) ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
2. A) ಅನುಭೋಗ
- 3 D) ಉಳುವುದು.
4. A) ಮಾನಸಿಕ ಶ್ರಮ
5. A) ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ
6. B) ಬೇಡಿಕೆ
7. C) ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆ
8. D) ಬೆಲೆ
9. D) ಲಾಭ
10. B) ತಲಾದಾಯ
11. A) ಮಾನಸಿಕ ಶ್ರಮ

II. ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

12. ಸರಕು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಹಣ ಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಬೇಡಿಕೆ.
13. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆದಾಯದಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದಾಗ ದೊರೆಯುವ ವರಮಾನವೇ 7ಲಾವರಮಾನ.
14. ಪೂರೈಕೆ
15. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಸರಕು ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಟ್ಟು ಅದು ದೊರೆಯದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ: ಮಾವಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಅದರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಟ್ಟು ಉಪ್ಪಿನಕಾಯಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೇರೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುವುದು
16. ಸರಕುಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಪೂರೈಕೆಯನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ.
17. ಮಾನವನ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯೇ ಉಪಯುಕ್ತತೆ.
18. ಮೂಲರೂಪದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದಾದ ಸರಕುಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮೂಲ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನೀರು, ಹಣ್ಣು, ಮೊಟ್ಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ.
19. ಪ್ರಕೃತಿ ನಮಗೆ ನೀಡುವ ಸರಕುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಆಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಳಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಕಾರೋಪಯುಕ್ತತೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕಲ್ಲಿಗೆ ಶಿಲ್ಪ ಕೊಡುವ ವಿಗ್ರಹದ ಆಕಾರ, ಮರಕ್ಕೆ ಮರಗೆಲಸದವನು ಕೊಡುವ ಕುರ್ಚಿ ಅಥವಾ ಮೇಜಿನ ರೂಪ.

20.ಒಂದೆಡೆ ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರಕುವ ಸರಕುಗಳನ್ನು ಅವು ದೂರದ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿಸಿ ಅನುಭೋಗಿಗಳಿಗೆ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಳ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶಿಮ್ಲಾದಲ್ಲಿನ ಸೇಬನ್ನು, ಕೊಡಗಿನ ಕಿತ್ತಳೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

21."ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ, ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು" ಎನ್ನುವುದೇ ಸಹಕಾರದ ಮಂತ್ರ.

22.ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದಿಸಲಾದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳ ಒಟ್ಟು ಮೊತ್ತವೇ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆದಾಯ.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ:

23)

- ಉತ್ಪಾದನಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೆಯ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚು.
- ಬೇಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾದಾಗ ಉತ್ಪಾದನೆ, ಉದ್ಯೋಗ, ವರಮಾನ, ಪೂರೈಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.
- ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಗತಿ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತದೆ.
- ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ:-
- ಉತ್ಪಾದನೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಿರುದ್ಯೋಗ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿ ಕುಸಿಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇಡಿಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ.

24)

- ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಶ್ರಮಗಳೆರಡು ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿದೆ.
- ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ ವಹಿಸುವಾಗ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕಾರ್ಯ ಕುಂಠಿತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಾನಸಿಕ ಶ್ರಮಿಕರಿಂದ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತದೆ.
- ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕು.
- ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಶ್ರಮ ಪಡುವವರನ್ನು ಮೇಲು ಕೀಳೆಂದು ಸಮಾಜ ಭೇದ ಮಾಡಬಾರದು.
- ದೈಹಿಕ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಹಾಗೂ ಯಂತ್ರ ಮಾಡದ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

- ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಶ್ರಮ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಉದ್ಯೋಗ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಾವು ಸಿದ್ಧರಿರಬೇಕು.
- ಇದರಿಂದ ಶ್ರಮದ ಮಹತ್ವದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾನ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರ ಕಟ್ಟುವ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

25.

- ಕೃಷಿ ಕೆಲಸ, ಗಾರೆ ಕೆಲಸ,
- ಪಶುಪಾಲನೆ ಕುಂಬಾರಿಕೆ,
- ಬುಟ್ಟಿ ಹೆಣೆಯುವುದು, ಇಟ್ಟಿಗೆ ತಯಾರಿಸುವುದು,
- ಬೀಡಿ ಕಟ್ಟುವುದು,
- ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ,
- ಕುಲುಮೆ ಕೆಲಸ ಇತ್ಯಾದಿ

26.

ಮಾನವನು ತನ್ನ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದೇ ಉಪಭೋಗ. ಅನುಭೋಗದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಿವೆ.

- ಉತ್ಪಾದನೆಗಾಗಿ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.
- ಬಯಕೆಗಳ ತೃಪ್ತಿಗಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡಿದ ಸರಕು ಮತ್ತು ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು.

27. ಉಪಯುಕ್ತತೆ ತೃಪ್ತಿಯಲ್ಲ. ತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಶಕ್ತಿ.

- ತೃಪ್ತಿ ಉಪಯುಕ್ತತೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಎಂದರೆ, ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಇರುವ ಸರಕು ಸೇವೆಗಳು ನಮಗೆ ತೃಪ್ತಿ ನೀಡುತ್ತವೆ.
- ಉಪಯುಕ್ತತೆಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ.
- ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎರಡು ಪದಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.
- ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಾದಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ಮೂಲೋಕ್ತ ಉಪಯುಕ್ತತೆ, ಆಕಾರೋಪಯುಕ್ತತೆ, ಸಮಯೋಪಯುಕ್ತತೆ, ಸ್ಥಳೋಪಯುಕ್ತತೆ.

28.

- ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಲಾಭಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಮಹತ್ವ.
- ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಲಾಭ ಸಂಪಾದನೆಯ ಉದ್ದೇಶವೇ ಮೂಲ.
- ಲಾಭ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆಲ್ಲ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿಯು ತ್ವರಿತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಲಾಭ ಕಡಿಮೆಯಾದಂತೆ ಆರ್ಥಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ತಲೆದೋರುತ್ತದೆ.

29.

- ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿ ಜನರು ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಸಮಾನತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ದುಡಿಯಲು ಇರುವ ಒಂದು ಅಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಸ್ವ-ಸಹಾಯದಿಂದ ಸಾಧಿಸುವುದು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಪೈಪೋಟಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.
- ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸದಸ್ಯರೇ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಲಾಭವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡು, ಶೇರುಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಲಾಭಾಂಶ ಕೊಟ್ಟು, ಸದಸ್ಯರು ಕೊಳ್ಳುವ ಸರಕಿನ ಬೆಲೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೋಡಿಯನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ದಲ್ಲಾಳಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ.
- ಶೋಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ.
- ಚುನಾಯಿತ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಸಂಸ್ಥೆಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ಮಾಲೀಕರು ಹೌದು, ಕಾರ್ಮಿಕರು ಹೌದು.

30.

- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನದ ಗಾತ್ರ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ಉತ್ಪಾದನೆ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನವು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ (ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಆಧಾರಿಸಿ).
- ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಏರುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರಗತಿಯ ಸಂಕೇತ.
- ಅಳಿಯುತ್ತಿರುವ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ದುಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಜನರ ಕೆಳದರ್ಜೆಯ ಜೀವನಮಟ್ಟವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಎಲ್ಲಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ತಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸತತವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆ.

31.

- ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆದಾಯವನ್ನು ಆ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ತಲಾ ವರಮಾನವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ತಲಾ ವರಮಾನವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟವು ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ಜನರು ನೆಮ್ಮದಿಯ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ತಲಾ ವರಮಾನವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಕೆಳದರ್ಜೆಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಬಡತನ ಮತ್ತು ರೋಗರುಜಿನಗಳು ವ್ಯಾಪಿಸಿ ಜನ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ.

- ವಿವಿಧ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಜನರ ತಲಾ ವರಮಾನವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡುವುದರಿಂದ ಆಯಾ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಜನರ ಜೀವನಮಟ್ಟದ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟ ಚಿತ್ರವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ವ್ಯವಹಾರ ಅಧ್ಯಯನ

ಅಧ್ಯಾಯ - 29. ವಿವಿಧ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳ ಹುಟ್ಟು

ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು:

- 1) B) ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆ.
- 2) A) ಭಾರತದ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾಯ್ದೆ 1932
- 3) B) 18 ವರ್ಷಗಳು
- 4) B) ರೂ. 100/-
- 5) D) ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸು ಪಾಲುದಾರರು

ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

6. ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವ ಪಾಲುದಾರಿಕಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ 20 ಜನ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.
7. ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರನ್ನು ಕರ್ತ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
8. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆ.
9. ಹೊಸ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪಾಲುದಾರರನ್ನು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನ ಪಾಲುದಾರರು.
- 10) ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಕಾನೂನಿನ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.
- 11) ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸಲು ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ 14 ದಿನಗಳ ಮುನ್ನೂಚನೆ ನೀಡಬಹುದು ಹಾಗೂ ಇತರ ಪಾಲುದಾರರ ಸಮ್ಮತಿ ಮೇಲೆ ವಿಸರ್ಜಿಸುವುದು.
12. ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕನಾಗಿರುವ, ನಿಯಂತ್ರಕ, ನಷ್ಟಭರಿಸುವವನು, ಮುನ್ನಡೆಸುವವನು ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.
13. ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಹಾರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಪಾಲುದಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
14. ನಿಗದಿತ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿ, ಸಂಸ್ಥೆಯ ದಿನವಹಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರೇ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ / ಸಕ್ರಿಯ ಪಾಲುದಾರರು

15. ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡಿ, ದಿನವಹಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸದ ಪಾಲುದಾರರೇ ತಟಸ್ಥ ಪಾಲುದಾರರು.
16. ಯಾವುದೇ ಪಾಲುದಾರ ಇತರ ಪಾಲುದಾರರಿಗೆ 14 ದಿನಗಳ ಮುನ್ನೂಚನೆ ಕೊಡಬಹುದು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸಮ್ಮಿತಿಯ ಮೇಲೆ ವಿಸರ್ಜಿಸಬಹುದು.
17. ವ್ಯವಹಾರದ ನಿರಂತರತೆಯ ಕೊರತೆ. ವ್ಯವಹಾರದ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಬ್ಬನೇ ಮಾಲೀಕನ ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಉಪಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
18. ಹೌದು, ನಡೆಸಬಹುದು. ಪಾಲುದಾರಿ ಕಾಯ್ದೆ 1932 ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಂದಣಿ ಕಡ್ಡಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ, ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಬಾಕಿ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿಗಾಗಿ ಹೊರಗಿನವರ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಹೂಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
19. ತಲಾ ಒಂದೊಂದು ಮತ ಮಾತ್ರ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಹೂಡಿದ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ "ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ಮತ" ಎಂಬ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ತತ್ವವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಅನುಸರಿಸುತ್ತವೆ.

I. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಮೂರು/ ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

20)

- ಖಾಸಗಿ ರಂಗದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳು
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳು,
- ಜಂಟಿ ರಂಗದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳು,
- ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳು,

21) A) ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಘಟನೆಗಳು

- ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು,
- ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.
- ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು.

B) ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಘಟನೆಗಳು.

22) ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಸೇರಿ ನಡೆಸುವ ವ್ಯವಹಾರವೇ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ವ್ಯವಹಾರ

ವಿಧಗಳು:

- ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ
- ತಟಸ್ಥ ಪಾಲುದಾರರು
- ನಾಮ ಮಾತ್ರ ಪಾಲುದಾರರು
- ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಕ ಪಾಲುದಾರರು

23)

- ಸುಲಭ ರಚನೆ
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಡವಾಳ
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣತಿ
- ವಿಶ್ವಾಸಾರ್ಹತೆ
- ನಷ್ಟದ ಹಂಚಿಕೆ
- ವ್ಯವಹಾರದ ರಹಸ್ಯ
- ಸರಳ ವಿಸರ್ಜನೆ

24)

- ಬಂಡವಾಳದ ಮಿತಿ
- ಸೀಮಿತ ಆಡಳಿತದ ಕೌಶಲಗಳು
- ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟ.
- ನಷ್ಟದ ಹೊಣೆ ಒಬ್ಬರೇ ಹೊರ ಬೇಕಾಗುವುದು.
- ಮಾಲೀಕನ ನಿಧನ ಅಥವಾ ದಿವಾಳಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಚ್ಚ ಬೇಕಾಗುವುದು.

25)

- ನೂರು ಮೀರಿದ ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗೆ ಮೂರನೇ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ದಾವೆ ಹೂಡಬಹುದು.
- ಇತರೆ ಪಾಲುದಾರನ ಸಾಲ ವಸೂಲಾತಿ ಸಾಲ ವಸೂಲಿಗಾಗಿಯೂ ದಾವೆ ಹೂಡಬಹುದು.
- ನೊಂದಣಿಯಾಗದ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಪಾಲುದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ದಾವೆ ಹೂಡಬಹುದು.
- ನೊಂದಣಿಯಾಗದ ಸಂಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಪಾಲುದಾರರ ವಿರುದ್ಧ ಸಂಸ್ಥೆಯ ವಿಸರ್ಜನೆ ಅಥವಾ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ದಾವೆ ಹೂಡಬಹುದು.

26. ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದವು ಯಾವುವು?

- * ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- * ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು
- * ಹಿಂದೂ ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು

27. ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಇವು ಬಹಳ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ
- ಇವುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.
- ಇವುಗಳ ಮಾಲೀಕತ್ವ ಒಬ್ಬನೇ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸೇರಿರುತ್ತದೆ. ಇವು ಮಾಲೀಕನ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ.

- ಇವುಗಳ ಮಾಲೀಕರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಹೂಡಿ, ಸ್ವಂತ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಉಪ-ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ.
- ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ
- ಇವುಗಳ ಮಾಲೀಕರು ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಎಲ್ಲ ನಷ್ಟಗಳಿಗೂ ಹೊಣೆಗಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ಇವರು ತಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲಸಗಾರರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇವು ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.
- ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲೂ ಈ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಂಘಟಿತವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

28.

- ಇವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಯಾವುದೇ ಕಾನೂನಿನ ಕಟ್ಟಲೆಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.
- ಸ್ವಂತ ಬಂಡವಾಳದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದು.
- ದಿನ ವಹಿವಾಟುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಆಪ್ತೇನು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ.
- ಸಂಸ್ಥೆ ಗಳಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕರ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ವ್ಯಾಪಾರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ಇವರು ಗ್ರಾಹಕರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಅನೇಕ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

29.

- ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದ ಪರಿಮಿತಿಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಹಲವಾರು ವಿಧದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ರೂಢಿಗೆ ಬಂದವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಒಂದಾಗಿವೆ.
- ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಕಲೆತು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲು ಹಾಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು 1932 ರಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿತು.
- ಈ ಕಾಯ್ದೆಯ 4ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲರೂ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ವ್ಯವಹರಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಹಾರದ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ.

- ಹಣಕಾಸಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಗರಿಷ್ಠ ಹತ್ತು ಜನ ಪಾಲಾಗಾರರು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಾಲಾಗಾರಿಕೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಗರಿಷ್ಠ ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನ ಪಾಲಾಗಾರರಿಗೂ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

30. ಈ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿವೆ.ಹಿಂದೂ ಕಾನೂನಿನ ಅನ್ವಯ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ

- ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮೂರು ತಲೆಮಾರುಗಳ ಪುರುಷ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸದಸ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ.
- ಇವು ಹಿಂದೂ ಕುಟುಂಬದ ಎಲ್ಲ ಪುರುಷರಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದ ಅತ್ಯಂತ ಹಿರಿಯ ಪುರುಷ ಸದಸ್ಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ
- ಅವನನ್ನು 'ಕರ್ತ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾಲಿಕತ್ವವು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರದಾಗಿದ್ದರೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕರ್ತನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ.
- ಕರ್ತನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅಪರಿಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಇತರೆ ಸದಸ್ಯರ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಅವರು ಹೂಡಿರುವ ಬಂಡವಾಳದ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಾಯ - 30 ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದ ವ್ಯವಹಾರ ಸಂಘಟನೆಗಳು

I. ಬಹು ಆಯ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

- 1) C) ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಣಗಿನಹಾಳ
- 2) A) ಭಾರತ ಕಂಪನಿ ಕಾಯಿದೆ 1956
- 3) C) ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬನಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರು
- 4) D) ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್
5. ಡಿ) ಧಾರವಾಡ
6. A) 1904
7. C) ಇನ್‌ಪೋಸಿಸ್
8. D) 40

II ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಾಕ್ಯ ಅಥವಾ ಪದದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

9. ಬಹು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ
10. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಷೇರುಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಸ್ಥಳ ಮುಂಬೈ
11. ಜಂಟಿರಂಗದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಜಂಟಿ ಮಾಲೀಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ.
12. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ರಚನೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾಯಿದೆಯ ನಿಬಂಧನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.
13. ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಡೆದು ಲೇವಾದೇವಿದಾರರ ಹಿಡಿತದಿಂದ ಪಾರಾಗುತ್ತಾರೆ.
14. ತಾವು ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಹಿಡಿತವಿಲ್ಲದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೆಲೆ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
15. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘವು 1844ರಲ್ಲಿ ರಾಬರ್ಟ್ ಓವನ್ ಎಂಬುವವರಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.
16. ಕಂಪನಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ, ಸಂಸ್ಥೆ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಪ್ರವರ್ತಕರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
17. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಮತ್ತು ಉಪನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಘದ ನಿಬಂಧನೆಗಳು (By laws) ಎನ್ನುವರು

18. 'ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬನು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬನಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರು' ಎಂಬುದು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ.
19. ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು 'ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ತೊಟ್ಟಿಲು' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
20. 'ಒಂದು ಕಂಪನಿ ಎಂದರೆ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ, ಒಬ್ಬ ಕೃತಕ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅದು ನಿರಂತರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಮುದ್ರೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
21. ಕೇಂದ್ರವು ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದು ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುವ ಕಂಪನಿಗಳೇ ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳು
22. ಬಹುರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಂಪನಿಗಳ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿ ಇರುವ ದೇಶವನ್ನು ತವರು ದೇಶವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ, ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಬರುವ ದೇಶಗಳನ್ನು ಆಶ್ರಯದಾತ ದೇಶಗಳೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.
23. ಕೂಡು ಬಂಡವಾಳ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ವಿಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಂಡವಾಳದ ಪ್ರತಿ ಅಂಶವನ್ನು ಷೇರು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
24. SEBI - Securities Exchange Board of India ಸೆಕ್ಯೂರಿಟೀಸ್ ವಿನಿಮಯ ಮಂಡಳಿಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.
25. ಷೇರುದಾರರಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಮಂಡಳಿ (Board of Directors) ಕಂಪನಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ.
26. ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಲುದಾರರ ನಡುವೆ ಲಾಭ ಹಂಚಿಕೆಯ ಅನುಪಾತ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ತಪ್ಪು ತಿಳುವಳಿಕೆಗಳು, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಸಂಘರ್ಷಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು.

III. ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಐದು ಆರು ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ

27. ಇವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ.
 - ಯಾವುದೇ ಬೇಧವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವಿದೆ.
 - ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಮಿತಿ ಇಲ್ಲ.
 - ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾದರಿ ಆಡಳಿತವಿರುತ್ತದೆ.
 - ಎಷ್ಟೇ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿದ್ದರೂ ಒಂದೇ ಮತ ಚಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ.
 - ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.
 - ಲಾಭದ ಒಂದು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಿಧಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಲಾಭವನ್ನು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ.

28.

- ಸಾಲದ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು
- ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು
- ಉತ್ಪಾದಕರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು
- ಗ್ರಾಹಕರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು
- ಬೇಸಾಯಗಾರರ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು
- ಗೃಹ ನಿರ್ಮಾಣ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು
- ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳು

29.

- ಇವುಗಳ ರಚನೆ ಸುಲಭ
- ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ
- ಸಮಾನ ಹಕ್ಕು ಭಾದ್ಯತೆಗಳಿವೆ.
- ಸೀಮಿತ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ.
- ಒಂದೇ ಮತದಾನಕ ಹಕ್ಕು
- ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾದರಿ
- ಉಳಿತಾಯದ ಅಭ್ಯಾಸ ರೂಢಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಒಬ್ಬನು, ಒಬ್ಬನಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲರು ಇದರ ಪ್ರಮುಖ ಧೈಯವಾಗಿದೆ.

30.

- ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯದಾತ ದೇಶಗಳಿಂದ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಆಶ್ರಯದಾತ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಚ್ಚಾವಸ್ತು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರಫ್ತು ಮಾಡಿ ಲಾಭ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು
- ಆಶ್ರಯದಾತ ದೇಶಗಳಿಂದ ಲಾಭಂಶದ ಜೊತೆ ರಾಜಧನ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಒಪ್ಪಂದಗಳಿಂದ ಆದಾಯ ಗಳಿಸಬಹುದು
- ತವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ಆಶ್ರಯದಾತ ದೇಶಗಳಿಂದ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

31 * ಆಶ್ರಯದಾತ ದೇಶಗಳಲ್ಲೂ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತವೆ.

- ಅಶ್ರಯದಾತ ದೇಶಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ಆಶ್ರಯದಾತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರಫ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಆಮದು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

- ಉತ್ತಮ ಮಟ್ಟದ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಶ್ರಯದಾತ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ
- ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳು ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಹೆಚ್ಚಲು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ಆಂತರಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಕೆಯಾಗಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

32.

- ಗರಿಷ್ಠ ಲಾಭ ತವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಪ್ರಾಬಲ್ಯದಿಂದ ಆಶ್ರಯದಾತ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗೆದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಆಶ್ರಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪೈಪೋಟಿ ನಾಶವಾಗಿ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾನವಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುವ ಆರೋಪಗಳಿವೆ. ಆಶ್ರಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ.
- ಈ ಕಂಪನಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪಾವತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಇವು ಆಶ್ರಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಶೋಷಣೆ ನಡೆಸುತ್ತವೆ. ಆಶ್ರಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕೊಡುಗೆ ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಇವು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಆಶ್ರಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ರಾಜಕೀಯ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುತ್ತವೆ.

33. ಸೋನಿ, ಎಲ್ ಜಿ, ವಿ ಓ ಗ್ಲಾಸೋ, * ಸ್ಯಾಮ್‌ಸಂಗ್, ಬಿರ್ಲಾ, ಟಾಟ, ಹಿಂದುಸ್ತಾನ್ ಲಿವರ್

34.

- ಷೇರುಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳು ದ್ವಿತೀಯಕ ಷೇರುಮಾರುಕಟ್ಟೆಗಳಾಗಿದ್ದು ಕೇವಲ ನೋಂದಾಯಿತ ಕಂಪನಿಗಳ ಷೇರುಗಳ ಕ್ರಯ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತವೆ.
- ಈಗ ಕೊಲ್ಕತ್ತಾ ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ಷೇರು ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಮುಂತಾದುವು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಮೂಲಕ ಷೇರುಗಳ ಕ್ರಯ ಮತ್ತು ವಿಕ್ರಯವನ್ನು ಅಂತರ್ಜಾಲದ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹರಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿವೆ.

35.

- ಅನಿಯಮಿತ ಕಂಪನಿಗಳು
- ಚಾರ್ಟರ್ಡ್ ಕಂಪನಿಗಳು ನಿಯಮಿತವಾದ ಕಂಪನಿಗಳು
- ಶಾಸನಬದ್ಧ ಕಂಪನಿಗಳು, ಸರ್ಕಾರಿ ಕಂಪನಿಗಳು
- ನೋಂದಾಯಿಸಿದ ಕಂಪನಿಗಳು
- ವಿದೇಶಿ ಕಂಪನಿಗಳು
- ಷೇರುಗಳಿಂದ ಕಂಪನಿಗಳು ನಿಯಮಿತವಾದ ಹಿಡುವಳಿ ಕಂಪನಿಗಳು

36.

- ಪ್ರವರ್ತನೆ / ರಚನೆ
- ನೋಂದಣಿ
- ಬಂಡವಾಳ ವಂತಿಕೆ ಅಥವಾ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು
- ವ್ಯಾಪಾರದ ಆರಂಭ.

THE END